

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԴԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Չ Ե Կ ՈՒ Յ Ց

ԲԻԶՆԵՍ - ՌԵԳԻՍՏՐԻ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ-2014

Թողարկման պատասխանատուներ՝

ԼՂՀ վիճակագրության
պետական խորհրդի անդամ
Է. Բաբուրյան

ԼՂՀ ԱՎԾ աշխատակազմի
տնտեսության իրական հատվածի բաժնի պետ
Ա.Ավագյան

ԼՂՀ ԱՎԾ աշխատակազմի
տեղեկատվական տեխնոլոգիաների բաժնի պետ
Ի. Մելքունյան

Հեռախոս՝ 94-33-72

Էլեկտրոնային փոստ՝ artsakhstat@karabakh.net

Ինտերնետի էջ www.stat-nkr.am

Հանձնված է տպագրության 2014թ. հունիսին

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	4
2. ԲԻԶՆԵՍ ՌԵԳԻՍՏՐՆԵՐԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	5
3. ԲԻԶՆԵՍ ՌԵԳԻՍՏՐԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎ-ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ.....	5
4. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ.....	7
5. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ.....	8
6. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ.....	10
6.1. Տնտեսավարող սուբյեկտների տնտեսական ակտիվությունը և չափերը.....	10
6.2. Կազմակերպությունների կազմակերպական-իրավական ձևերն ու հիմնադիրները	20
6.3. Տնտեսավարող սուբյեկտների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների	23
6.4. Տնտեսավարող սուբյեկտների բաշխումն ըստ հասույթի	26
6.5. Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղված միջոցները.....	32
6.6. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ մասնաճյուղերի ու ներկայացուցչությունների	35
6.7. Կանանց և տղամարդկանց տնտեսական ակտիվությունը.....	35
6.8. Տնտեսավարող սուբյեկտների ապագա տնտեսական ծրագրերը.....	37
6.9. Տնտեսական գործունեության զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները.....	41
ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	44
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՂՅՈՒՄԱԿՆԵՐ.....	48
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2 ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԱՂՅՈՒՄԱԿՆԵՐ.....	79
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3 ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԲԻԶՆԵՍ (ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՌԵԳԻՍՏՐԻ ՀԱՐՅԱԹԵՐԹ.....	96

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

2014 թվականի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրի համաձայն վարվող բիզնես ռեգիստրի տվյալների բազայի արդիականացման, համալրման և ամբողջականացման նպատակով 2014թ. հունվար-մարտ ամիսներին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից անց է կացվել իրավաբանական անձանց (կազմակերպությունների) և անհատ ձեռնարկատերերի հետազոտություն, որի նպատակն էր տեղեկատվություն ստանալ հանրապետությունում գործող կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի գործունեության տեսակների (հիմնական և երկրորդային), աշխատողների թվաքանակի, հիմնադիրների և գործադիր մարմնի ղեկավարների, գրանցման և գործունեության հասցեների, ինչպես նաև գործունեության արդյունքներով ձևավորված հասույթի, աշխատանքի վարձատրությանն ուղղվող միջոցների և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության բիզնես ռեգիստրի վարման համար անհրաժեշտ այլ ցուցանիշների վերաբերյալ: Հետազոտությունը նպատակ ուներ նաև բացահայտելու հանրապետությունում հաշվառված տնտեսավարող սուբյեկտների գործարար ակտիվությունը, բիզնեսի ծավալմանն ու զարգացմանը խոչընդոտող խնդիրները: Հետազոտությունը հնարավորություն է տվել բացահայտելու տնտեսական գործունեություն իրականացնողների զենդեբային բնութագիրը: Հետազոտությամբ ընդգրկվել են 3259 կազմակերպություն և 6887 անհատ ձեռնարկատեր:

Հետազոտությունն իրականացվել է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2010թ ղեկտեմբերի 13-ի N22-Ն և N23-Ն որոշումներով հաստատված անհատ ձեռնարկատերերի և իրավաբանական անձանց վիճակագրական բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի հարցաթերթերի միջոցով (հավելված 3):

Հարցաթերթում ներառված ցուցանիշները հնարավորություն են տվել համալրել և արդիականացնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության բիզնես ռեգիստրում ընդգրկված կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի վերաբերյալ համապատասխան տեղեկությունները:

Ձեկույցը նախատեսված է սպառողների լայն շրջանակի համար, կարող է օգտակար լինել գործարարության աջակցության ծրագրեր կազմողների, բնագավառում քաղաքականություն մշակողների, տնտեսությունում ներդրումներ իրականացնելու մտադրություն ունեցողների, գործարարների, ինչպես նաև ոլորտում ուսումնասիրություններ իրականացնողների համար:

ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայությունը շնորհակալություն է հայտնում բոլոր ռեսպոնդենտներին (տեղեկատվություն տրամադրողներին), որոնց կողմից լրացված հարցաթերթերի վրա է խարսխված սույն զեկույցը և ողջունում նրանց, ինչպես նաև զեկույցի բոլոր օգտագործողների արձագանքներն ու առաջարկությունները վերոհիշյալ նկատառումներով վիճակագրական հրապարակումների հետագա կատարելագործման համար:

ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն

Պայմանական նշաններ

երևույթը բացակայում է	-
չնշին մեծություն	0.0
ցուցանիշը չի հաշվարկվում	X
Առանձին դեպքերում բաղադրիչների գումարի և արդյունքի միջև աննշան տարբերությունները բացատրվում են տվյալների կլորացմամբ:	

2. ԲԻԶՆԵՍ ՌԵԳԻՍՏՐՆԵՐԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ազատական տնտեսակարգի ձևավորմանն ու արմատավորմանը միտված բարեփոխումների պատճառահետևանքային կապերի տրամաբանությամբ պայմանավորված, էական փոփոխությունների ենթարկվեց ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվող սուբյեկտների կազմն ու կառուցվածքը, հանգեցնելով ինչպես դրանց քանակի շարունակական ընդլայնմանը, այնպես էլ իրականացվող գործունեության տեսակների բազմազանությանը: Փոփոխությունների ենթարկվեցին նաև անհատ ձեռնարկատերերի հիմնական բնութագրիչները՝ նրանց վերապահվեց վարձու աշխատող ունենալու իրավասություն և այլն: Այդ համատեքստում, վիճակագրական տեղեկատվության ամբողջականության ու արժանահավատության տեսանկյունով, թերևս, առանձնակի կարևորություն է ստանում պաշտոնական վիճակագրությունում ընտրանքային դիտարկման եղանակների ներդրումն ու կիրառումը, ինչն էլ իր հերթին խարսխվում և պայմանավորված է հնարավորինս ամբողջական, արդիական ու համընդգրկուն վիճակագրական բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի առկայության հանգամանքով: Լայն տարածում ունենալով միջազգային վիճակագրական պրակտիկայում, բիզնես ռեգիստրները խարսխվում են միջազգային չափանիշների և դրա հենքի վրա մշակված ու տեղական առանձնահատկությունները բնութագրող վիճակագրության միասնական մեթոդաբանության վրա և ուղղված են վիճակագրական դիտարկումների համար անհրաժեշտ ընտրանքի իրականացման, դրանց արդյունքների տարածման, ինչպես նաև իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի ժողովրդագրական շարժի ուսումնասիրության (ստեղծում, գործունեության դադարեցում, վերակազմակերպում, գործունեության տեսակի փոփոխություն և այլն), տնտեսական ցուցանիշների հավաքագրման և այլ վիճակագրական խնդիրների իրագործման ասպահովմանը:

Ելնելով վերոնշյալ հիմնական խնդիրներից, ընդհանուր առմամբ, բիզնես ռեգիստրի վարման նպատակով հավաքագրվող ցուցանիշների համակազմն, ըստ բնույթի (նպատակի) տարանջատվում է հետևյալ չորս հիմնական խմբերի.

- նույնականացման ցուցանիշներ (օրինակ՝ իրավաբանական անձանց անվանումը և անհատ ձեռնարկատերերի անունն ու ազգանունը, գտնվելու վայրը և գործունեության իրականացման վայրը, պետական գրանցման համարը, հարկ վճարողի հաշվառման համարը),
- ընտրանքի ցուցանիշներ (օրինակ՝ իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից իրականացվող հիմնական և երկրորդային գործունեությունները, չափը (ըստ աշխատողների թվաքանակի, հասույթի կամ այլ չափորոշիչի), շրջանը),
- ժողովրդագրական ցուցանիշներ (օրինակ՝ ստեղծման ամսաթիվը, լուծարման կամ վերագրանցման ամսաթիվը),
- այլ ցուցանիշներ:

3. ԲԻԶՆԵՍ-ՌԵԳԻՍՏՐԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎ-ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

Բիզնես ռեգիստրների վարումը հարկ է դիտարկել ոչ թե որպես առանձին գործառույթ, այլ որպես վիճակագրական և վարչական ռեգիստրների համակարգման միասնական գործիք, ինչը հիմնավորված է նաև ՍԱԿ-ի Եվրոպական տնտեսական

հանձնաժողովի 47-րդ նստաշրջանում (Ժն, 15.04.1992թ.) և ՄԱԿ-ի վիճակագրական հանձնաժողովի կողմից (14.04.1994թ) ընդունված պաշտոնական վիճակագրության հիմնարար 10 սկզբունքներից հետևյալ երկու սկզբունքների մեկնաբանությունների համատեքստում (որոնք էլ, ըստ էության, հստակ նախանշում են վարչական տեղեկատվական ռեգիստրներից վիճակագրական ռեգիստրներ տեղեկատվության միակողմանի փոխանցման բնույթը)։

Սկզբունք 5. Արդյունավետություն.

Վիճակագրական նպատակների համար տվյալները կարող են ներգրավվել բոլոր տեսակի աղբյուրներից՝ լինեն դրանք վիճակագրական հետազոտություններ կամ վարչական փաստաթղթեր։ Վիճակագրական գերատեսչությունները պետք է ինքնուրույնաբար ընտրեն աղբյուրը, հաշվի առնելով այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են որակը, ժամանակայնությունը, ծախսերը և ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածությունը։

Սկզբունք 6 Գաղտնիություն.

Վիճակագրական գերատեսչությունների կողմից վիճակագրական տեղեկատվության կազմման համար վիճակագրական կոնկրետ միավորների վերաբերյալ հավաքագրվող տվյալները, անկախ նրանից, դիտարկվող միավորը ֆիզիկական թե իրավաբանական անձ է, պետք է դիտարկվեն որպես խիստ կոնֆիդենցիալ և օգտագործվեն բացառապես վիճակագրական նպատակներով։

Բիզնես ռեգիստրի, որպես առանցքային նշանակության վիճակագրական գործիքի, վերաբերյալ առանձին դրույթ, ի թիվս ընդհանրական այլ միջոցառումների, ամրագրված է նաև 2006թ. նոյեմբերի 14-ին Բրյուսելում ստորագրված «Եվրոպական Միություն-Հայաստան գործողությունների ծրագրի»՝ վիճակագրությանը վերաբերող համապատասխան մասում՝ «բարելավել բիզնես ռեգիստրի որակը և ծածկույթը» ձևակերպմամբ։

Պետական վիճակագրությունում միջազգայնորեն ընդունված՝ վերը նշված և մյուս սկզբունքների իրագործման նկատառումներով պայմանավորված էլ, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Ազգային Ժողովի կողմից 2002թ. ապրիլի 30-ին ընդունված «Պետական վիճակագրության մասին» ԼՂՀ օրենքի 13-րդ հոդվածով ամրագրվեց համապատասխան դրույթ, համաձայն որի «Ծառայությունը ստեղծում և վարում է բիզնես (ձեռնարկատիրական) - ռեգիստր։

Բիզնես-ռեգիստրի ստեղծումը և վարումն իրականացվում է իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի հիման վրա։ Բիզնես-ռեգիստրը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձանց իրական գտնվելու վայրի, գործունեության հիմնական և ոչ հիմնական տեսակների, աշխատողների թվաքանակի և Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ այլ ցուցանիշների մասին մշտական արդիականացման ենթակա տվյալների բազա է։ »:

Մյուս կողմից, ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից բիզնես ռեգիստրի վարմանն առնչվող դրույթներ ամրագրվել են նաև պետական վիճակագրական աշխատանքների՝ ինչպես նախորդ երեք, այնպես էլ 2012-2014 թվականների եռամյա ծրագրերում, համաձայն որի նախատեսված է,

-վարչական ռեգիստրների(մասնավորապես՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստր, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայություն և այլն) կողմից վարվող տվյալների բազաների հիման վրա իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի մասով բիզնես ռեգիստրի բազայի

ամբողջականացման ապահովում և դրանում ներառված ցուցանիշների պարբերաբար արդիականացում՝ համաձայն միջազգային ընդունված չափորոշիչների.

-բիզնես ռեզիստրի բազայի ծրագրային ապահովման շարունակական կատարելագործում՝ ուղղված պետական վիճակագրության ընտրանքային դիտարկման մեխանիզմների կիրարկման ընդլայնմանը.

-բիզնես ռեզիստրի բազայում առկա ցուցանիշների որակի բարձրացման նպատակով ուղղակի և անուղղակի աղբյուրներից հավաքագրվող տեղեկատվության մշակման գործիքների կատարելագործում:

Այս առումով հարկ է նշել, որ սույն հետազոտության իրականացումն ուղղորդված է նաև պետական վիճակագրական աշխատանքների եռամյա ծրագրերի համապատասխան դրույթների իրագործման ապահովմանը:

Բիզնես ռեզիստրի վարման բնագավառը կարգավորող ենթաօրենսդրական դաշտի առումով, «Պետական վիճակագրության մասին» ԼՂՀ օրենքի ընդունմանը հաջորդած ժամանակահատվածում, ԼՂՀ վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից հաստատվել և գործողության մեջ են դրվել հետևյալ նորմատիվ-իրավական ակտերը՝

- ԼՂՀ վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեզիստրի վարման կարգը հաստատելու մասին» N6 որոշումը: Որոշմամբ հաստատված կարգը սահմանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի բիզնես ռեզիստրի վարման, պահվող տեղեկությունների հավաքագրման, արդիականացման, ինչպես նաև օգտագործման կարգն ու պայմանները,
- վարման համար անհրաժեշտ տվյալների ներկայացման հարցաթերթերի նոր ձևերը և դրանց լրացման հրահանգները:

4. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Սույն հետազոտության հիմնական նպատակն է արդիականացնել, համալրել և ամբողջականացնել բիզնես ռեզիստրի վարման համար անհրաժեշտ տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ տվյալները:

- Հետազոտության նպատակներն ընդհանուր առմամբ կարելի է ձևակերպել հետևյալ կերպ.
- համալրել ԼՂՀ ԱՎԾ բիզնես ռեզիստրի տվյալների բազան և ձևավորել նախադրյալներ դրա պարբերական արդիականացման համար,
  - արդիականացնել բիզնես ռեզիստրում ներառված տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ տեղեկությունները և ձևավորել մեխանիզմներ դրա պարբերական իրացման համար,
  - ուսումնասիրելով տնտեսավարող սուբյեկտների գործունեության (հիմնական և երկրորդային) տեսակները, աշխատողների թվաքանակը և այլն՝ կատարել համապատասխան դասակարգումներ,
  - ապահովել վիճակագրությունում միջազգային ստանդարտների և դասակարգումների կիրառությունը,
  - ձևավորել նախադրյալներ պետական վիճակագրությունում ընտրանքային դիտարկման մեխանիզմների կիրարկումն ընդլայնելու համար,
  - ուսումնասիրել տնտեսավարող սուբյեկտների ժողովրդագրությունը,
  - ներկայացնել տնտեսական գործունեության բնագավառում գենդերային

հիմնահարցերը,

- բացահայտել տնտեսավարող սուբյեկտների գործարար ակտիվությանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիրները:

Նշված համատեքստում, սույն հետազոտության անցկացման անհրաժեշտությունը հիմնավորվել է նաև հետևյալ փաստարկներով.

- գերփոքր, փոքր և միջին բիզնեսի զգալի շարժով, հիմնականում ի հաշիվ դրանց ստեղծման, գործունեության տեսակների փոփոխման կամ գործունեության դադարեցման արագ տեմպերի, ինչը նվազեցնում է ժողովրդագրական փոփոխություններին հետևելու հնարավորությունը,
- վարչական ռեգիստրներում առկա՝ տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ տվյալների ոչ ամբողջականությամբ, մասնավորապես՝ գործունեության տեսակների, աշխատողների թվաքանակի, գործունեության իրականացման վայրի և այլ ցուցանիշների բացակայության հանգամանքով,
- տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի՝ ՏԳՏԳ (Եվրամիության համանուն՝ NACE դասակարգչի հիման վրա) ներդրման հետ կապված ծածկագրման և վերածածկագրման աշխատանքներով:

Ամփոփելով հարկ է նշել, որ սույն հետազոտության իրականացման համար կիրառվել են վիճակագրական այնպիսի ստանդարտ գործիքներ, ինչպիսիք են դասակարգիչները, ծրագրային ապահովումը և այլն:

5. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

ԼՂՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի միասնական գրանցամատյանում առկա տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ տվյալների բազան և ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության աշխատակազմի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում առկա՝ պետական վիճակագրական դիտարկումներում ընդգրկված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի վերաբերյալ տվյալների բազաները հիմք են հանդիսացել հետազոտության կազմակերպման համար:

Հետազոտության տիրույթում ներառվել են 2013թ պետական ռեգիստրի միասնական գրանցամատյանում առկա տնտեսավարող սուբյեկտները՝ անկախ նրանց տնտեսական ակտիվությունից(այդ թվում 2013թ ընթացքում լուծարվածները):

2014թ հունվարի 1-ի դրությամբ, ըստ ԼՂՀ արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի բաժնի տվյալների, առևտրային իրավաբանական անձանց թվաքանակը կազմել է 3259 միավոր, անհատ ձեռնարկատերերի թվաքանակը՝ 6887 միավոր: Տվյալների բազաների ճշգրտման արդյունքում սույն հետազոտությամբ ընդգրկվել են 3259 կազմակերպություն և 6887 անհատ ձեռնարկատերեր:

Հետազոտությամբ ընդգրկված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի շրջանային բաշխումն արտացոլված է ստորև բերված աղյուսակ 1-ում:

Հետազոտությանը ընդգրկված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռարկատերերի բաշխումն ըստ շրջանների

Շրջան	Ընդամենը		իրավաբանական անձինք		անհատ ձեռնարկատերեր	
	քանակը	տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ	քանակը	տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ	քանակը	տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	10146	100.0	3259	100.0	6887	100.0
ք.Ստեփանակերտ	5719	56.4	2202	67.6	3517	51.1
Ասկերան	801	7.9	176	5.4	625	9.1
Հաղրուք	594	5.9	150	4.6	444	6.4
Մարտակերտ	939	9.3	202	6.2	737	10.7
Մարտունի	1191	11.7	293	9.0	898	13.0
Շահումյան	106	1.0	20	0.6	86	1.3
Շուշի	370	3.6	127	3.9	243	3.5
Քաշաթաղ	426	4.2	89	2.7	337	4.9

ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից իրականացված սույն հետազոտությունը հանդիսանում է բիզնես ռեգիստրի տվյալների բազայի ձևավորման և արդիականացման ուղղակի աղբյուրներից մեկը:

Տնտեսավարող սուբյեկտներից՝ բիզնես ռեգիստրի վարման համար անհրաժեշտ տեղեկությունների հավաքագրման աշխատանքների ողջ գործընթացն իրականացվել է ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության աշխատակիցների (այսուհետ՝ հարցազրուցավարների) կողմից, հարցումների միջոցով:

Մինչ այդ, հետազոտության նախապատրաստման և անցկացման նպատակով, իրականացվել են հարցազրուցավարների հրահանգավորման աշխատանքներ, նրանց են հանձնվել դիտարկման համար անհրաժեշտ հարցաթերթերը, լրացման հրահանգները, համապատասխան կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի ցուցակները, ինչպես նաև, հարցաթերթում գործունեության տեսակների գրանցման (ծածկագրման) համար անհրաժեշտ՝ ՏԳ-ՏԴ մեկական օրինակները:

Հրահանգավորման ընթացքում, հարցազրուցավարներին պարզաբանումներ են տրվել հարցաթերթում ներառված ցուցանիշների լրացման, ինչպես նաև ՏԳ-ՏԴ կիրառման վերաբերյալ: Մանրամասն պարզաբանումներ են տրվել նաև, կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի գործունեություն չիրականացնելու, հասցեի անհամապատասխանության և այլ դեպքերի ժամանակ հարցաթերթերի լրացման առանձնահատկությունների վերաբերյալ:

Ստացվող տեղեկատվության հնարավոր բարձր որակ ապահովելու նպատակով ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից իրականացվել են նաև մի շարք միջոցառումներ հետազոտության անհրաժեշտության և դրա նպատակների պարզաբանման, հարցաթերթերի լրացման առումով հետազոտության մեջ ընդգրկված կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի ակտիվության բարձրացման և վերջիններիս կողմից գործուն օժանդակություն ցուցաբերելու նպատակով:

Տվյալների հավաքագրումն իրականացվել է ըստ Ստեփանակերտ քաղաքի և հանրապետության շրջանների, ամփոփումը՝ ըստ կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի գրանցման վայրերի: Հարցազրուցավարների կողմից լրացված

հարցաթերթերը թվաբանական և տրամաբանական ստուգման ենթարկվելուց հետո ենթարկվել են համակարգչային մշակման:

Հետազոտության արդյունքների մուտքագրման նպատակով կազմվել է համապատասխան ծրագիր, որի հիման վրա և իրականացվել է հարցաթերթերի տվյալների մուտքագրումը:

6. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

6.1. Տնտեսավարող սուբյեկտների տնտեսական ակտիվությունը և չափերը

2013թ. ըստ ԼՂՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի միասնական գրանցամատյանում գրանցվել են 875 տնտեսավարող սուբյեկտ, որից 741 անհատ ձեռնարկատեր:

Աղյուսակ 2.

2013թ. պետական գրանցում ստացած տնտեսավարող սուբյեկտներն ըստ իրավակազմակերպական ձևերի

Շրջանը	Արտադրական կոդերատիվ	ՍՊԸ	ՓԲԸ	Անհատ ձեռնարկատեր
Ընդամենը	1	125	8	741
ք.Ստեփանակերտ	1	97	6	414
Ասկերան		4		47
Հաղրուք		3	1	53
Մարտակերտ		5	1	65
Մարտունի		8		93
Շուշի		5		34
Քաշաթաղ		3		35

Գրանցված իրավաբանական անձանց 38.1%-ը նախատեսել է գործունեություն ծավալել առևտրի ոլորտում, 16.4%-ը վերամշակող արդյունաբերությունում, 11.2 %-ը գյուղատնտեսությունում:

Աղյուսակ 3.

2013թ. պետական գրանցում ստացած իրավաբանական անձինք ըստ գործունեության տեսակների

Գործունեության տեսակը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	134	104	4	4	6	8	5	3
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն, անտառաբուծություն	15	1	1	1	4	5	1	2
Լեռնահանքային արդյունաբերություն, բաց հանքերի շահագործում	2	2						
Վերամշակող արդյունաբերություն	22	19	1	1			1	
Էլեկտրաէներգիա, գազ և ջրամատակարարում	2	1		1				
Շինարարություն	12	9				2		1
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների, կենցաղային ապրանքների նորոգում	51	46			2	1	2	
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ	7	4	2				1	

Գործունեության տեսակը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շուշի	Քաշաթաղ
Տրանսպորտ, պահեստային տնտեսություն և կապ	5	5						
Անշարժ գույքի գործառնություններ, վարձակալություն և առևտրական (կոմերցիոն) գործունեություն	8	8						
Պետական կառավարում	1			1				
Կրթություն	1	1						
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական այլ ծառայություններ	8	8						

Հատկանշական է , որ տնտեսավարող սուբյեկտների տարեցտարի գրանցվող թվաքանակի աճը էական փոփոխություն չի առաջացնում գործող տնտեսավարող սուբյեկտների թվաքանակում. պատճառը տարվա ընթացքում գործունեությունը դադարեցնող տնտեսավարող սուբյեկտների թվաքանակն է: Հաշվետու ժամանակաշրջանում ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային ստորաբաժանումներ գործունեության դադարեցման դիմումներ են ներկայացրել 680 տնտեսավարող սուբյեկտներ:

Աղյուսակ 4.

Գործունեությունը դադարեցրած տնտեսավարող սուբյեկտները ըստ իրավակազմակերպական ձևերի

Շրջանը	Արտադրական կոդայերատիվ	ՍՊԸ	ՓԲԸ	ՀԲԸԸ	ՀԿ	Անհատ ձեռնարկատեր
Ընդամենը	7	68	8	-	-	597
ք.Ստեփանակերտ	3	45	7			304
Ասկերան	2	3				50
Հաղրուք	1	2				32
Մարտակերտ		4				76
Մարտունի	1	4	1			69
Շահումյան		1				15
Շուշի		5				29
Քաշաթաղ		4				22

Աղյուսակ 5.

Գործունեությունը դադարեցրած տնտեսավարող սուբյեկտները ըստ գործունեության տեսակների

Գործունեության տեսակը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	680	359	55	35	80	75	16	34	26
Գյուղատնտեսություն	4	1	1					1	1
Արդյունաբերություն	52	20	8	3	6	8	2	2	3
Շինարարություն	29	19		2	1	3		1	3
Առևտուր	420	209	32	25	61	50	12	17	14
Ծառայություններ	113	65	10	4	10	11	2	7	4
Տրանսպորտ	62	45	4	1	2	3		6	1

6.1.1. Կազմակերպությունների տնտեսական ակտիվությունը և չափերը

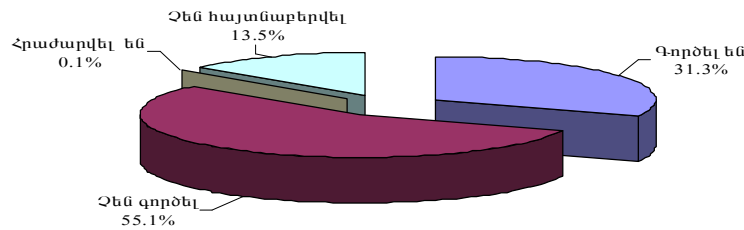
Իրավաբանական անձանց բիզնես ռեգիստրի հետազոտությունն ընդգրկել է հանրապետության տարածքում գրանցված 3259 կազմակերպություն: Նշված կազմակերպություններից հարցման ժամանակաընթացքում գործել են 1019-ը կամ ընդամենի 31.3 տոկոսը, չեն գործել 1795-ը կամ ընդամենի 55.1 տոկոսը, հրաժարվել են 3-ը կամ ընդամենի 0.1 տոկոսը, իսկ 442-ը (13.5 տոկոսը) չեն հայտնաբերվել (հասցեների անհամապատասխանություն, հանրապետությունից բացակայություն և այլն) (հավելված 1, աղյուսակներ 1, 2, 3):

Ստեփանակերտ քաղաքին բաժին է ընկնում հանրապետությունում գրանցված կազմակերպությունների 67.6 տոկոսը, գործող կազմակերպությունների 73.0 տոկոսը, չգործող կազմակերպությունների 57.2 տոկոսը, հրաժարվողների 33.3 տոկոսը և չհայտնաբերվածների 97.5 տոկոսը:

Չնայած հանրապետությունում գրանցված կազմակերպությունների 9.0 տոկոսը հաշվառված է Մարտունու շրջանում, գործող կազմակերպությունների միայն 5.5 տոկոսն է հաշվառված շրջանում, այնինչ չգործողների բաժինը կազմել է 12.9 տոկոս:

Հետազոտված կազմակերպությունների տնտեսական ակտիվությունը և դրանց չհայտնաբերվելու հանգամանքն արտացոլված է գծապատկեր 1-ում:

Գծապատկեր 1. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու, հրաժարվելու և չհայտնաբերվելու հատկանիշների, %

Ըստ շրջանային բաշխվածության դիտարկելու պարագայում, գործող կազմակերպությունների տեսակարար կշիռն առավել բարձր է եղել Ստեփանակերտում, Ասկերանի, Հաղրուփի և Մարտակերտի շրջաններում, որտեղ այն կազմել է գրանցված կազմակերպությունների, համապատասխանաբար, 33.8 տոկոսը, 33.0 տոկոսը, 31.3 տոկոսը և 29.2 տոկոսը, ցածր է եղել Շահումյանի և Մարտունու շրջաններում՝ համապատասխանաբար 15.0 տոկոս և 19.1 տոկոս: Չգործող կազմակերպությունների առումով, առավել բարձր տեսակարար կշռով առանձնացել են Շահումյանի, Մարտունու, Շուշիի և Քաշաթաղի շրջանները՝ համապատասխանաբար 85.0 տոկոս, 78.8 տոկոս, 77.2 տոկոս և 73.0 տոկոս, իսկ առավել ցածր տեսակարար կշռով՝ ք. Ստեփանակերտը՝ 46.6 տոկոս:

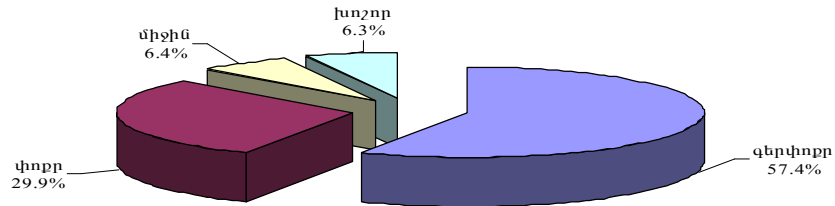
Չհայտնաբերված կազմակերպությունների բարձր տեսակարար կշռով աչքի է ընկել Ստեփանակերտ քաղաքը, քաղաքում հաշվառված կազմակերպությունների 19.6 տոկոսը հետազոտության ընթացքում հարցազրուցավարների կողմից չեն հայտնաբերվել: Հետազոտությանը մասնակցելուց հրաժարվածներ արձանագրվել են Ստեփանակերտում, Մարտակերտի և Քաշաթաղի շրջաններում:

Դիտարկելով կազմակերպությունները ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող

չափերի*, հետազոտությանը պարզվել է, որ գերփոքր են եղել գործող կազմակերպությունների 57.4 տոկոսը, փոքր՝ 29.9 տոկոսը: Միջին և խոշոր կազմակերպությունների տեսակարար կշիռները կազմել են, համապատասխանաբար, 6.4 տոկոս և 6.3 տոկոս: Ընդ որում, խոշոր կազմակերպությունները չեն եղել ձկնորսության և ձկնաբուծության ու ֆինանսական գործունեության տեսակներով զբաղվող կազմակերպությունների համակցություններում(հավելված 1, աղյուսակ 4):

Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 2-ում:

Գծապատկեր 2. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի

Գյուղատնտեսությունը, որսորդությունը և անտառային տնտեսությունը ներկայացնող կազմակերպությունների 51.9 տոկոսը փոքր և 44.4 տոկոսը գերփոքր կազմակերպություններ են, որոնք կազմել են փոքր և գերփոքր կազմակերպությունների ընդամենի, համապատասխանաբար, 4.6 տոկոսը և 2.1 տոկոսը:

Հանքագործական արդյունաբերությունը ներկայացնող կազմակերպությունների 44.4-ական տոկոսը գերփոքր և փոքր, 0.2 տոկոսը խոշոր կազմակերպություններ են:

Մշակող արդյունաբերության բաժնին դասված կազմակերպությունների 49.6 տոկոսը գերփոքր, 43.2 տոկոսը փոքր, 2.9 տոկոսը միջին և 4.3 տոկոսը խոշոր կազմակերպություններ են: Ըստ որում, այս ոլորտի փոքր կազմակերպությունները կազմում են փոքր կազմակերպությունների ընդամենի 19.7 տոկոսը, խոշոր կազմակերպությունները՝ 9.4 տոկոսը:

Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրության և բաշխման բաժինը ներկայացնող կազմակերպությունների 38.5-ական տոկոսը խոշոր (ընդամենը խոշոր կազմակերպությունների 7.8 տոկոսը) և փոքր (ընդամենը փոքր կազմակերպությունների 1.6 տոկոսը), 23.0 տոկոսը միջին կազմակերպություններ են (ընդամենը միջին կազմակերպությունների 4.6 տոկոսը):

Շինարարության բաժինը ներկայացնող կազմակերպությունների մեջ, գերակշռում են գերփոքր և փոքր կազմակերպությունները, համապատասխանաբար, 43.4 տոկոսը և 43.0 տոկոսը: Փոքր կազմակերպությունների 26.2 տոկոսը, խոշոր կազմակերպությունների 21.9 տոկոսը ներկայացված են այս բաժնում:

Առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական

* Հիմք են ընդունվել «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ԼՂՀ օրենքի հոդված 2-ով գործունեության տարբեր տեսակների համար սահմանված աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչները, համաձայն որոնց. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում՝ ՓՄՁ սուբյեկտները դասակարգվում են՝ գերփոքր (որոնց աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը չի գերազանցում 5 մարդը), փոքր (որոնց աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը չի գերազանցում՝ արդյունաբերության և նյութական արտադրության այլ ճյուղերում՝ 50, շինարարության և էներգետիկայի բնագավառում՝ 25, գիտության և կրթության բնագավառում՝ 25, տրանսպորտի, առևտրի և ծառայությունների բնագավառում՝ 15 մարդը), միջին (որոնց աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը չի գերազանցում՝ արդյունաբերության և նյութական արտադրության այլ ճյուղերում՝ 100, շինարարության և էներգետիկայի բնագավառում՝ 50, գիտության և կրթության բնագավառում՝ 50, տրանսպորտի, առևտրի և ծառայությունների բնագավառում՝ 30 մարդը)

օգտագործման իրերի նորոգման բաժնում գերակայում են գերփոքր կազմակերպությունները՝ կազմելով բաժնի կազմակերպությունների 71.4 տոկոսը, ընդհանուրի՝ 47.7 տոկոսը:

Ծառայությունների բաժինը ներկայացնող կազմակերպությունների շարքում ևս գերակայում է գերփոքր կազմակերպությունների կշիռը՝ 54.9 տոկոս, ինչը կազմում է գերփոքր կազմակերպությունների ընդամենի 23.7 տոկոսը: Չնայած այս հանգամանքի խոշոր կազմակերպությունների 48.3 տոկոսը բաշին է ընկել այս ոլորտին:

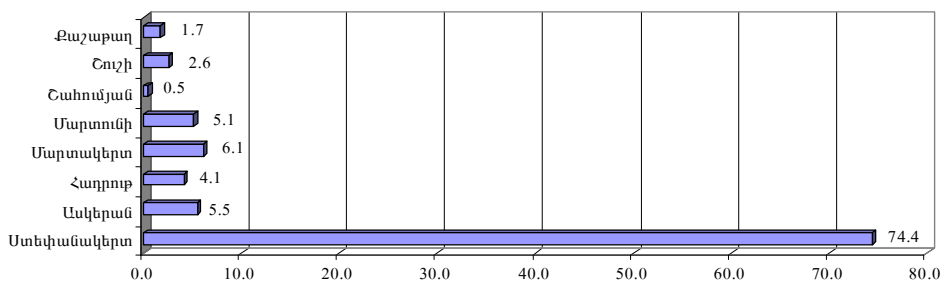
Տրանսպորտ և կապ ոլորտի կազմակերպությունները կազմել են ծառայությունների ոլորտի կազմակերպությունների 20.9 տոկոսը, անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններով, վարձակալության և սպառողներին ծառայությունների մատուցման գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպությունները՝ 27.3 տոկոսը:

Խոշոր կազմակերպությունների 20.3 տոկոսը ներկայացված են առողջապահության և սոցիալական ծառայությունների մատուցման, 9.4 տոկոսը՝ տրանսպորտի և կապի բաժիններում:

Ըստ շրջանների բաշխվածության, գործող գերփոքր կազմակերպությունների 74.4 տոկոսը հաշվառված է քաղաք Ստեփանակերտում: Տեսակարար կշռի առումով Ստեփանակերտ քաղաքին հաջորդում են Մարտակերտի (6.1 տոկոս), Ասկերանի (5.5 տոկոս), Մարտունու (5.1 տոկոս), Հաղրուփի (4.1 տոկոս), Շուշիի (2.6 տոկոս) շրջանները (հավելված 1, աղյուսակ 5):

Գործող գերփոքր կազմակերպությունների բաշխումն ըստ շրջանների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 3-ում:

Գծապատկեր 3. Գործող գերփոքր կազմակերպությունների բաշխումն ըստ շրջանների (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

Խոշոր կազմակերպությունների 82.8 տոկոսը հաշվառված է մայրաքաղաքում, 7.8 տոկոսը՝ Ասկերանի, 3.1- ական տոկոսը՝ Մարտունու և Շուշիի շրջաններում, 1.6-ական տոկոսը՝ Հաղրուփի և Մարտակերտի շրջաններում:

Բոլոր շրջաններում հաշվառված կազմակերպությունների մեծամասնությունը՝ 41.7 տոկոսից (Քաղաքաղիի շրջան) մինչև 61.0 (Մարտակերտի շրջան) տոկոսը, դասվել է գերփոքր կազմակերպությունների շարքին:

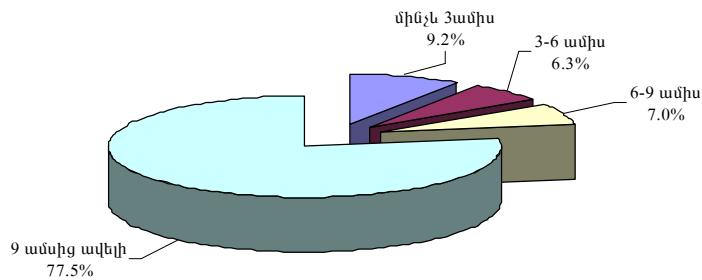
Հետազոտության արդյունքներով Շահումյանի շրջանում չեն արձանագրվել փոքր, միջին և խոշոր, իսկ Քաղաքաղիի շրջանում՝ խոշոր կազմակերպություններ (հավելված 1, աղյուսակ 5):

Դիտարկելով կազմակերպությունները ըստ 2013թ. ընթացքում գործելու տևողության որոշվող չափանիշի, հետազոտությամբ պարզվել է, որ գործող կազմակերպությունների 77.5 տոկոսը գործել են 9 ամսից ավելի, 7.0 տոկոսը՝ 6-9 ամիս, 6.3 տոկոսը՝ 3-6 ամիս, 9.2 տոկոսը՝ գործել են մինչև 3 ամիս (հավելված 1, աղյուսակներ 9, 10, 11):

Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու

տևողության արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 4-ում:

Գծապատկեր 4. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

Ստեփանակերտ քաղաքում և բոլոր շրջաններում գործող կազմակերպությունների ճնշող մեծամասնությունը 66.7 տոկոսից (Շահումյանի շրջան) մինչև 85.7 տոկոսը (Մարտունու շրջան) հաշվետու ժամանակաշրջանում 9 ամսից ավել են գործել:

Ստեփանակերտ քաղաքում գործող կազմակերպությունների 8.5 տոկոսը 2013թ. գործել է մինչև 3 ամիս, 7.9 տոկոսը՝ 6-9 ամիս և 6.2 տոկոսը՝ 3-6 ամիս ժամկետներով:

Մինչև 3 ամիս գործունեություն իրականացրած կազմակերպությունների 67.0 տոկոսը բաժին է ընկել Ստեփանակերտ քաղաքին, 10.6 տոկոսը՝ Ասկերանի, 7.4 տոկոսը՝ Շուշիի, 5.3-ական տոկոսը՝ Հաղարծի և Մարտունու շրջաններին: Շուշիի շրջանում 6-9 ամիս և Շահումյանի շրջանում մինչև 3 ամիս և 6-9 ամիս գործունեություն իրականացրած կազմակերպություն հետազոտությամբ չի արձանագրվել:

Գյուղատնտեսությունը, որսորդությունն ու անտառային տնտեսությունը ներկայացնող կազմակերպությունների 77.8 տոկոսը հաշվետու ժամանակաշրջանում գործել է 9 ամսից ավել, 11.1- ական տոկոսը՝ մինչև 6 ամիս ժամկետներով (հավելված 1, աղյուսակներ 14):

Հաշվետու ժամանակաշրջանում մինչև 3 ամիս գործունեություն իրականացրած կազմակերպությունների 34.0 տոկոսը ներկայացնում են առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման, 17.0 տոկոսը՝ շինարարության բաժինները:

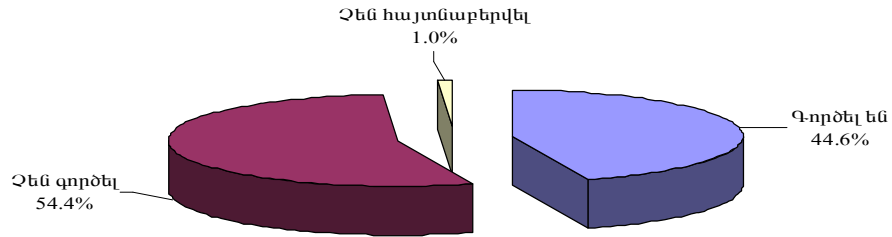
9 ամսից ավել են գործել ձկնորսության, ձկնաբուծության, պետական կառավարման և կրթության ոլորտի կազմակերպությունների 100.0 տոկոսը, առողջապահության ու սոցիալական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների 95.2 տոկոսը, մշակող արդյունաբերության կազմակերպությունների 84.2 տոկոսը:

6.1.2. Անհատ ձեռնարկատերերի տնտեսական ակտիվությունը և չափերը

Սույն հետազոտությամբ ընդգրկված 6887 անհատ ձեռնարկատերից հարցման ժամանակաշրջանում գործել են 3072-ը, կամ ընդամենի 44.6%-ը, չեն գործել 3745-ը կամ ընդամենի 54.4%-ը, իսկ 70-ը (1.0%) չեն հայտնաբերվել (հասցեների անհամապատասխանություն, հանրապետությունից բացակայություն և այլն) (հավելված 2, աղյուսակներ 1, 2, 3):

Հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերի տնտեսական ակտիվությունը և դրանց չհայտնաբերվելու հանգամանքն արտացոլված է գծապատկեր 5-ում:

Գծապատկեր 5. Հետազոտության մեջ ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերվելու հատկանիշների

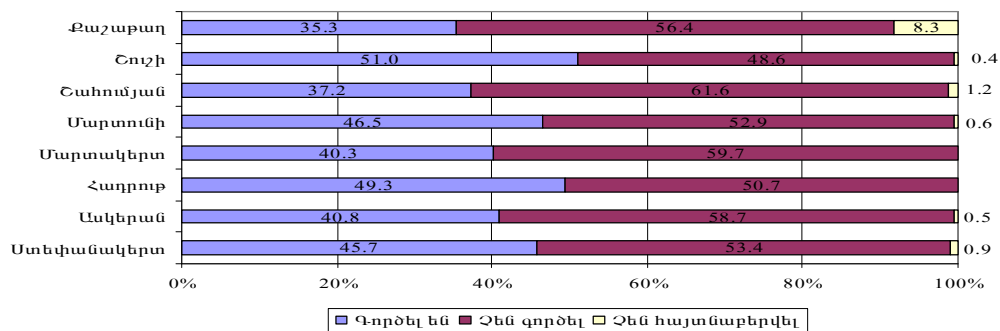
Ստեփանակերտ քաղաքին բաժին է ընկնում հանրապետությունում գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի 51.1 տոկոսը, գործողների՝ 52.4 տոկոսը, չգործողների՝ 50.1 տոկոսը և չհայտնաբերվածների՝ 45.7 տոկոսը:

Գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի ըստ շրջանային բաշխվածության կառուցվածքում զգալի կշիռ ունի Մարտունու շրջանը՝ 13.0 տոկոս, շրջանին է պատկանում նաև գործող անհատ ձեռնարկատերերի 13.6 տոկոսը, չգործողների՝ 12.7 տոկոսը, համեմատաբար բարձր է չհայտնաբերվածների կշիռը ընդհանուրի մեջ՝ 7.2 տոկոս:

Մարտակերտի շրջանում հաշվառված է հանրապետությունում գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի 10.7 տոկոսը, չհայտնաբերվածներ շրջանում չեն արձանագրվել: Հաղբուֆի շրջանում հաշվառված է հանրապետությունում գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի 6.4 տոկոսը, չհայտնաբերվածներ շրջանում նույնպես չեն արձանագրվել: Հետազոտությանը մասնակցելուց հրաժարվածներ սույն հետազոտությամբ չեն արձանագրվել :

Ըստ շրջանների բաշխվածության, գործող անհատ ձեռնարկատերերի տեսակարար կշիռն առավել բարձր է եղել Շուշիի շրջանում, որտեղ այն կազմել է տվյալ շրջանի ընդամենի 51.0 տոկոսը, ցածր է եղել Քաշաթաղի շրջանում, որտեղ գործող անհատ ձեռնարկատերերը կազմել են տվյալ շրջանի ընդամենի 35.3 տոկոսը: Չգործող անհատ ձեռնարկատերերի առումով առավել բարձր տեսակարար կշռով առանձնացել է Շահումյանի շրջանը, որտեղ չգործող անհատ ձեռնարկատերերը կազմել են տվյալ շրջանի ընդամենի 61.6 տոկոսը, իսկ համեմատաբար ցածր տեսակարար կշռով՝ Շուշիի շրջանը՝ 48.6 տոկոս:

Գծապատկեր 6. Հետազոտության մեջ ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու, հրաժարվելու և չհայտնաբերվելու հատկանիշների՝ շրջաններով

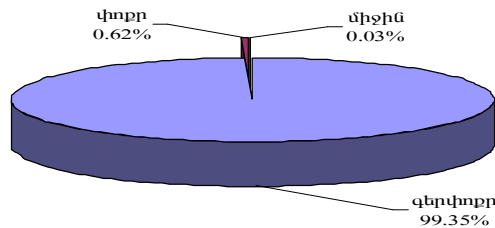
Գիտարկելով անհատ ձեռնարկատերերն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի, հետազոտությամբ պարզվել է, որ գերփոքր են եղել գործող անհատ ձեռնարկատերերի 99.35 տոկոսը, փոքր՝ 0.62 տոկոսը: Միջին անհատ ձեռնարկատերերի

տեսակարար կշիռը կազմել է 0.03 տոկոս(հավելված 2, աղյուսակ 4) :

Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 7-ում:

Գծապատկեր 7. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի

Միջին անհատ ձեռնարկատերերը ներկայացնում են միայն առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման բաժինը (բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 0.1 տոկոսը):

Փոքր անհատ ձեռնարկատերերը ներկայացնում են մշակող արդյունաբերությունը (բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 3.7 տոկոսը), առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման և ծառայությունների (բաժինների անհատ ձեռնարկատերերի համապատասխանաբար 0.3 և 0.8 տոկոսը) բաժինները՝ ունենալով համապատասխանաբար 31.6, 36.8 և 31.6 տոկոս կշիռներ:

Գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության ու հանքագործական արդյունաբերության ոլորտներում գործում են ընդամենը համապատասխանաբար 3 և 1 անհատ ձեռնարկատեր կամ գործող անհատ ձեռնարկատերի 0.09 և 0.03 տոկոսը:

Մշակող արդյունաբերության ոլորտում գործող անհատ ձեռնարկատերի թիվը 162 է, ինչը կազմում է գործող անհատ ձեռնարկատերերի թվի 5.3 տոկոսը: Գործող անհատ ձեռնարկատերերի գերակշիռ մասը՝ 70.8 տոկոսը կամ 2175 անհատ ձեռնարկատեր ներկայացնում է առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման բաժինը, 23.3 տոկոսը կամ 717 անհատ ձեռնարկատեր գործունեություն են իրականացնում ծառայությունների ոլորտում:

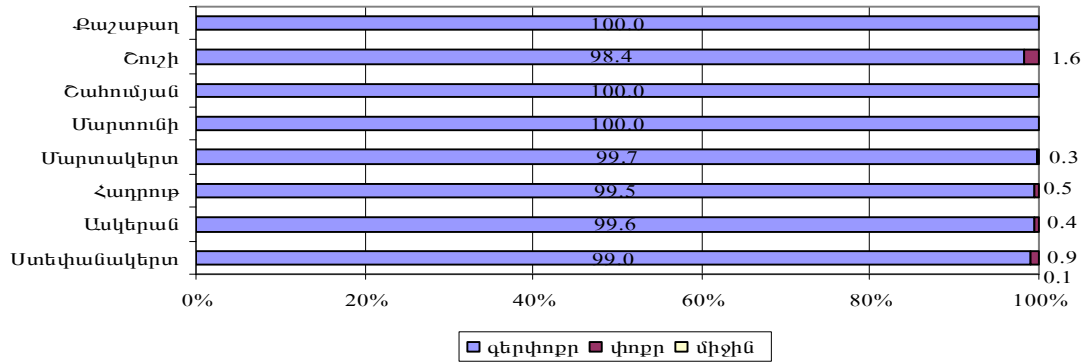
Ըստ շրջանների բաշխվածության քաղաք Ստեփանակերտում հաշվառված են գործող գերփոքր, փոքր և միջին անհատ ձեռնարկատերերի համապատասխանաբար 52.2, 73.7 և 100.0 տոկոսը (հավելված 2, աղյուսակ 5):

Գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության բաժինը ներկայացնող անհատ ձեռնարկատերերը գործում են Ասկերանի և Մարտունու շրջաններում (համապատասխանաբար 66.7տոկոս և 33.3 տոկոս): Մշակող արդյունաբերության ոլորտում գործող անհատ ձեռնարկատերերի 51.2 տոկոսը հաշվառված են Ստեփանակերտ քաղաքում, 12.3 տոկոսը՝ Մարտունու, 9.9-ական տոկոսը՝ Մարտակերտի և Քաշաթաղի, 6.8 տոկոսը՝ Ասկերանի, 5.6 տոկոսը՝ Հաղբուփի, 2.5 տոկոսը՝ Շուշիի և 1.8 տոկոսը՝ Շահումյանի շրջաններում:

Շինարարության ոլորտում գործում է 14 անհատ ձեռնարկատեր, որից՝ 50.0 տոկոսը՝ Ստեփանակերտ քաղաքում:

Գործող գերփոքր և փոքր անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ շրջանների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 8-ում:

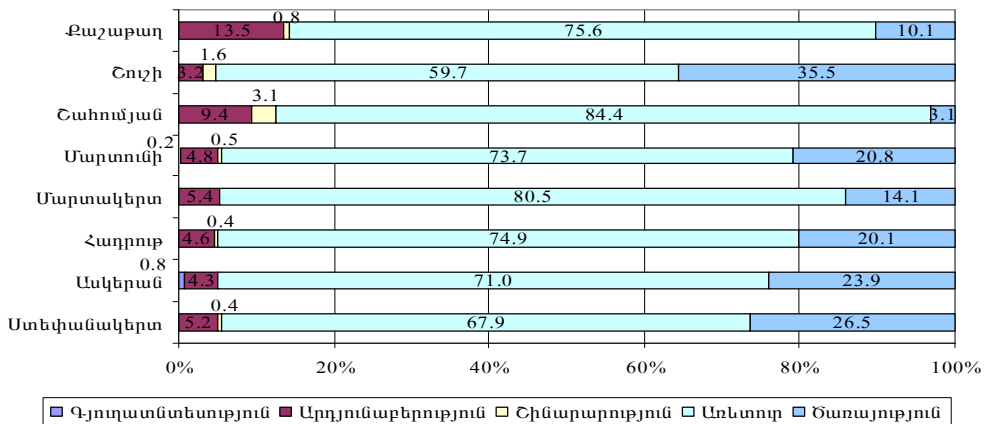
Գծապատկեր 8. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ շրջանների(տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ) և աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի

Առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման ոլորտում գործող անհատ ձեռնարկատերերի 50.2 տոկոսը բաժին է ընկնում Ստեփանակերտ քաղաքին, 14.2 տոկոսը՝ Մարտունու, 11.0 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 8.3 տոկոսը՝ Ասկերանի, 7.5 տոկոսը՝ Հաղրուփի շրջաններին:

Գործող անհատ ձեռնարկատերերի տարածքային բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների բերված է գծապատկեր 9-ում:

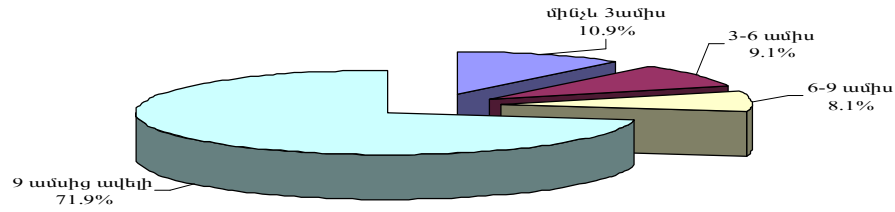
Գծապատկեր 9. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի տարածքային բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Հետազոտությամբ պարզվել է, որ անհատ ձեռնարկատերերի 10.9 տոկոսը գործել է մինչև 3 ամիս, ընդ որում այս միջակայքում տեսակարար կշիռն առավել բարձր է եղել Մարտունու շրջանում, որտեղ նշված ցուցանիշը կազմել է տվյալ շրջանի ընդամենի 16.8 տոկոսը: Հաշվետու տարում 3-6 ամիս և 6-9 ամիս գործունեություն իրականացրած անհատ ձեռնարկատերերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար՝ 9.1 տոկոս և 8.1 տոկոս: 9 ամսից ավելի գործել են ձեռնարկատերերի 71.9 տոկոսը (հավելված 2, աղյուսակներ 6, 7, 8):

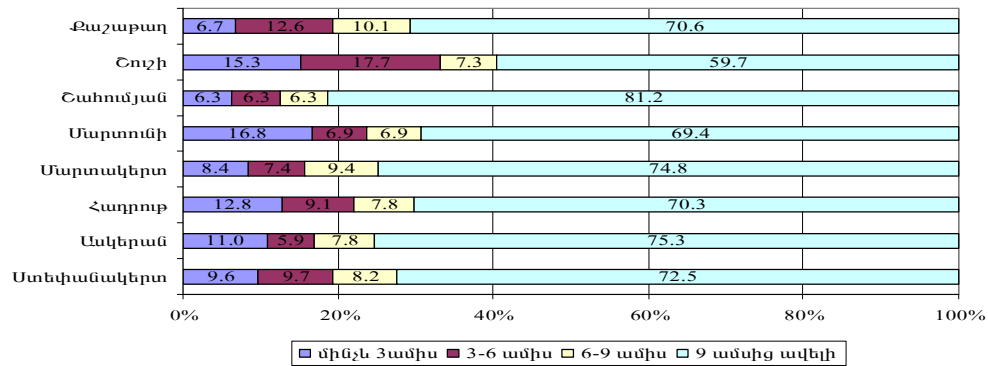
Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 10-ում:

Գծապատկեր 10. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության(տոկոսով ընդամենի նկատմամբ)

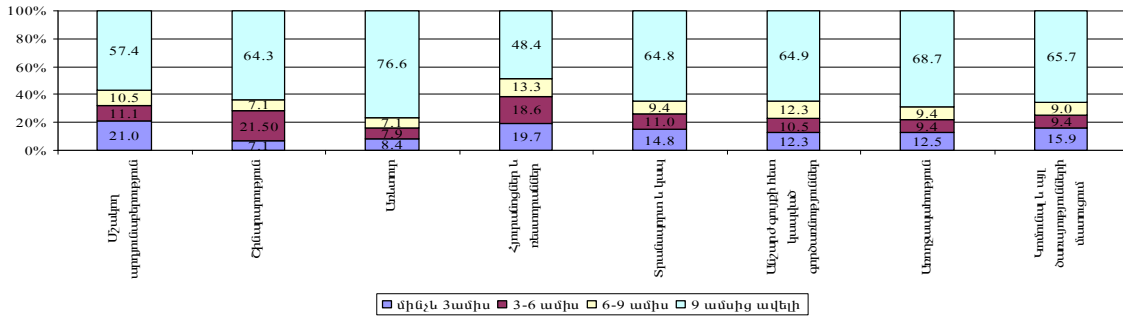
Ըստ գործունեության ժամանակաշրջանի անհատ ձեռնարկատերերի դիտարկումը տարածքային կտրվածքով խոսում է բոլոր շրջաններում 9 ամսից ավելի գործունեություն իրականացնողների տեսակարար կշիռների առաջանցիկության մասին՝ 59.7 տոկոսից (Շուշիի շրջան) մինչև 81.2 տոկոս(Շահումյանի շրջան): Ստեփանակերտ քաղաքում գործող անհատ ձեռնարկատերերի 72.5 տոկոսը գործել է 9 ամսից ավելի, 9.7 տոկոսը՝ 3-6 ամիս, 9.6 տոկոսը՝ մինչև 3 ամիս և 8.2 տոկոսը՝ 6-9 ամիս ժամանակաշրջանի միջակայքում:

Գծապատկեր 11. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության շրջանային կտրվածքով(տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Գործող անհատ ձեռնարկատերերի տարվա ընթացքում գործելու տևողության՝ ըստ ՏԳՏԳ բաժինների դիտարկումը ցույց է տալիս, որ հաշվետու տարում 9 ամսից ավելի գործունեություն են ծավալել առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 76.6%-ը, առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 68.7%-ը, կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 65.7%-ը, անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 64.9%-ը, տրանսպորտի և կապի բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 64.8%-ը, շինարարության 64.3%-ը, մշակող արդյունաբերություն բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 57.4%-ը, հյուրանոցների և ռեստորանների բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 48.4%-ը (հավելված 2, աղյուսակ 9):

Գծապատկեր 12. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների ու հատվածների և գործելու տևողության

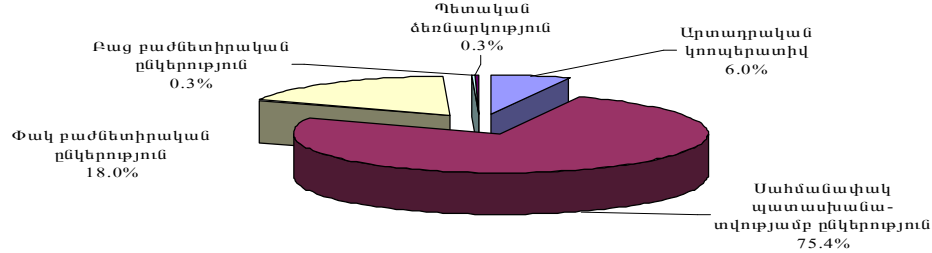
6.2 Կազմակերպությունների կազմակերպական-իրավական ձևերն ու հիմնադիրները

Հետազոտության արդյունքների համաձայն, գործող կազմակերպությունների գերակշիռ մեծամասնության համար կազմակերպական-իրավական ձև է հանդիսացել սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը, որի տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 75.4 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 15,16,17):

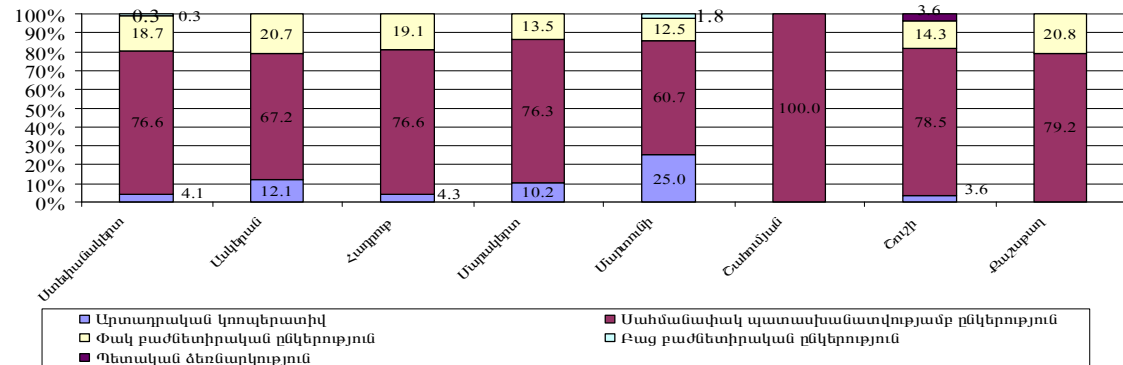
Բաժնետիրական ընկերությունների (փակ և բաց) տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 18.3 տոկոսը կամ 187 կազմակերպություն: Ընդ որում, փակ բաժնետիրական ընկերությունները կազմել են բաժնետիրական ընկերությունների ընդամենի 98.4 տոկոսը: Ինչ վերաբերում է կազմակերպական-իրավական այլ ձևերին, ապա դրանք են՝ արտադրական կոոպերատիվներ և պետական ձեռնարկություններ, որոնց տեսակարար կշիռը հանրագումարով կազմել են ընդամենի 6.3 տոկոսը:

Դիտարկված գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի բերված է գծապատկեր 13-ում.

Գծապատկեր 13. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի (տոկոսով ընդամենի նկատմամբ)

Գծապատկեր 14. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի շրջանային կտրվածքով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Արտադրական կոպերատիվների 50.8 տոկոսը հաշվառված են Ստեփանակերտ քաղաքում, 23.0 տոկոսը՝ Մարտունու շրջանում, 11.5 տոկոսը՝ Ասկերանի շրջանում: Կազմակերպական իրավական այս ձևով գործող կազմակերպություններ չկան Շահումյանի և Քաշաթաղի շրջաններում(հավելված 1, աղյուսակ 15,16,17):

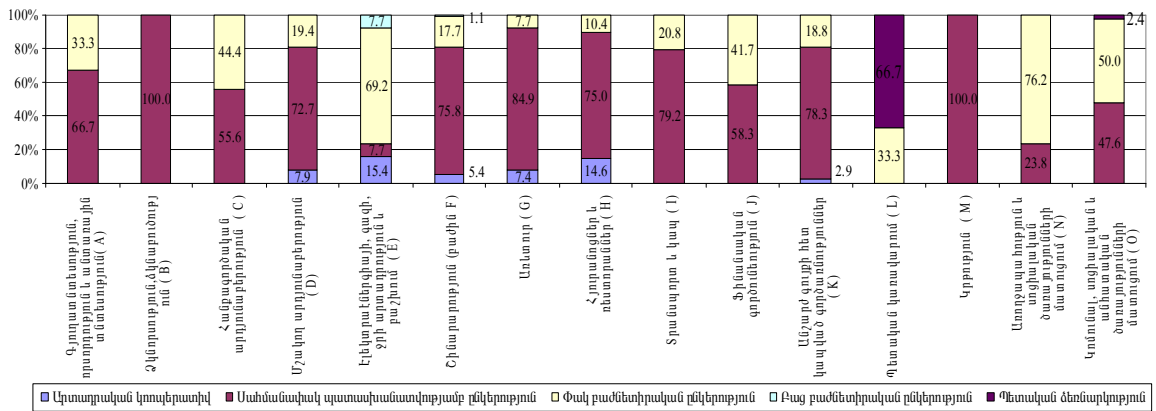
Գործող սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների 74.2 տոկոսը հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքում, 5.9 տոկոսը՝ Մարտակերտի շրջանում, 5.1 տոկոսը՝ Ասկերանի շրջանում:

Գործող փակ բաժնետիրական ընկերությունների զգալի մասը (75.5 տոկոսը) ևս հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքում, 6.5 տոկոսը՝ Ասկերանի, 4.9 տոկոսը՝ Հաղրուփի, 4.3 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 3.8 տոկոսը՝ Մարտունու, 2.7 տոկոսը՝ Քաշաթաղի և 2.2 տոկոսը՝ Շուշիի շրջաններում:

Պետական ձեռնարկություն իրավակազմակերպական ձևով կազմակերպությունները գործում են Ստեփանակերտ քաղաքում և Շուշիի շրջանում:

Բաց բաժնետիրական ընկերությունների 66.7 տոկոսը գործել է շինարարության ոլորտում, 33.3 տոկոսը՝ էլեկտրաէներգիայի, գազի արտադրության և բաշխման ոլորտում: Առողջապահության և սոցիալական ծառայությունների մատուցման ոլորտին առավել բնութագրական է փակ բաժնետիրական ընկերությունները՝ 76.2 տոկոսը, մնացած 23.8 տոկոսը սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություններ են: Գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության, հանքագործական արդյունաբերության, տրանսպորտի և կապի, ֆինանսական գործունեության և առողջապահության ոլորտներում գործող կազմակերպությունները ևս ներկայացված են իրավակազմակերպական երկու՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների և փակ բաժնետիրական ընկերությունների ձևերով:

Գծապատկեր 15. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ գործունեության բաժինների և իրավակազմակերպական ձևերի, %

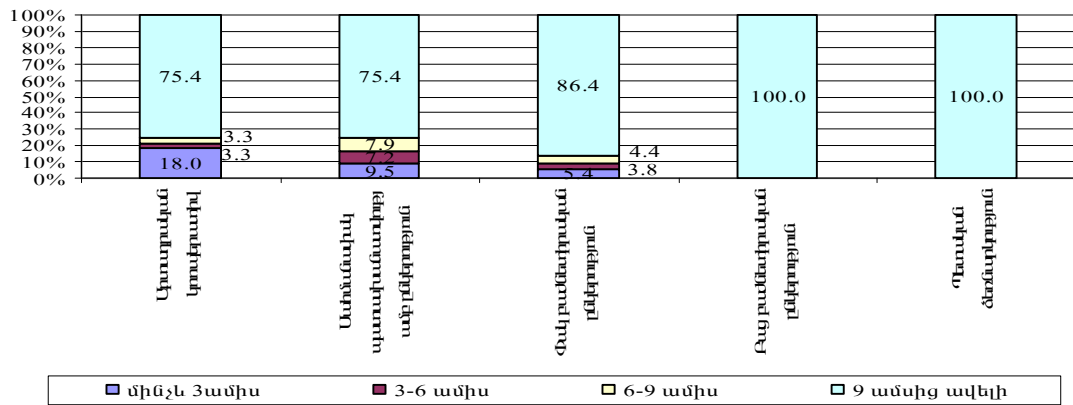

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունները մեծամասնություն են կազմում գործունեության բոլոր ոլորտներում, բացառությամբ պետական կառավարման, էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրության և բաշխման, առողջապահության, սոցիալական ծառայությունների և կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցման բնագավառների:

Հաշվետու ժամանակահատվածում բոլոր պետական կազմակերպությունները և բաց բաժնետիրական ընկերությունները գործել են 9 ամսից ավել ժամկետով, փակ բաժնետիրական ընկերությունների 5.4 տոկոսը գործել է մինչև 3 ամիս ժամկետով, 86.4 տոկոսը՝ 9 ամսից ավել ժամկետով: Իրավակազմակերպական մյուս տեսակների ճնշող

մեծամասնության համար ևս բնորոշ էր գործելու 9 ամսից ավել ժամկետը՝ 75.4-ական տոկոս(հավելված 1, աղյուսակ 12, 13):

Գծապատկեր 16. Գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը կազմակերպական-իրավական ձևերով ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

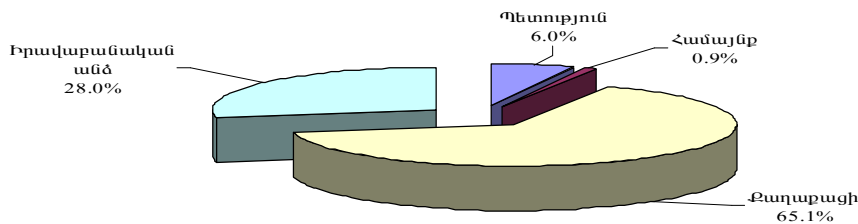

Հետազոտության արդյունքներով, որպես կազմակերպությունների հիմնադիրներ գերազանցապես հանդես են եկել քաղաքացիները, որոնց սեփականության իրավունքով պատկանող կազմակերպությունների ընդհանուր քանակը կազմել է գործող կազմակերպությունների 65.1 տոկոսը (կամ 664 կազմակերպություն):

Գործող կազմակերպությունների ընդհանուր քանակում իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող կազմակերպությունների ընդհանուր քանակը կազմել է 28.0 տոկոս, պետությանը՝ 6.0 տոկոս, համայնքինը՝ 0.9 տոկոս (հավելված 1, աղյուսակ 18, 19, 20):

Դիտարկված գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր(մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (կրողների) բերված է գծապատկեր 17-ում.

Գծապատկեր 17. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր(մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (տոկոսով ընդամենի նկատմամբ)

Ըստ հետազոտության հարցաթերթերի տվյալների գործող կազմակերպությունների 5.2 տոկոսի հիմնադիրների (մասնակիցների) կազմում առկա են նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձինք և քաղաքացիներ: Այս առումով արձանագրված ամենաբարձր ցուցանիշը՝ 16.7 տոկոս, դիտարկվել է Քաշաթաղի շրջանում:

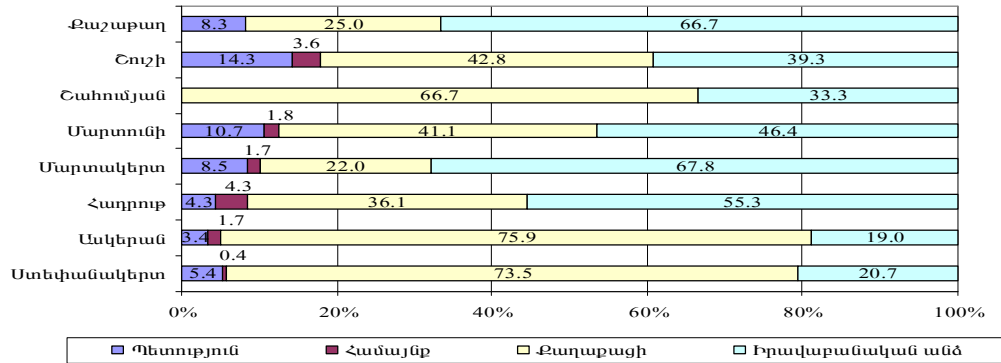
Ստեփանակերտ քաղաքում գործող կազմակերպությունների 73.5 տոկոսի հիմնադիրները քաղաքացիներ են, 20.7 տոկոսինը՝ իրավաբանական անձինք, 5.4 տոկոսինը՝ պետությունը, 0.4 տոկոսինը՝ համայնքը:

Ըստ հիմնադիրների դիտարկման Ասկերանի, Շահումյանի և Շուշիի շրջաններում ևս գերակայում է քաղաքացիների մասնակցությունը՝ գործող կազմակերպությունների

համապատասխանաբար 75.9, 66.7 և 42.8 տոկոսների հիմնադիր են հանդիսանում քաղաքացիները: Մարտակերտի, Քաշաթաղի, Հաղրուքի և Մարտունու շրջաններում, համապատասխանաբար, 67.8 տոկոսի, 66.7 տոկոսի, 55.3 տոկոսի և 46.4 տոկոսի հիմնադիրները իրավաբանական անձինք են:

Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիրների՝ շրջանային կտրվածքով բերված է գծապատկեր 18-ում:

Գծապատկեր 18. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիրների՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով ընդամենի նկատմամբ)

6.3. Տնտեսավարող սուբյեկտների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների

6.3.1. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների

Հետազոտության արդյունքներով պարզվել է, որ գործող կազմակերպությունների 82.5 տոկոսը զբաղվել է գործունեության միայն մեկ, իսկ 17.5 տոկոսը՝ երկու և ավելի տեսակով: Ընդ որում, միայն մեկ գործունեության տեսակով զբաղվող կազմակերպությունների 39.7 տոկոսը, որպես գործունեության տեսակ նշել է «առևտուրը և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգումը», 17.7 տոկոսը՝ «շինարարությունը», 12.7 տոկոսը՝ «մշակող արդյունաբերությունը»: Տեսակարար կշռով, թվարկվածներին հաջորդում է «անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում» գործունեության տեսակը՝ 7.6 տոկոսը, այնուհետև «տրանսպորտը և կապը», որի տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 5.3 տոկոսը, «կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցումը»՝ 4.2 տոկոսը, «հյուրանոցները և ռեստորանները»՝ 3.8 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 4, 21):

Ինչ վերաբերում է գործունեության երկու և ավելի տեսակով զբաղվող կազմակերպությունների քանակին, ապա որպես ոչ հիմնական գործունեության տեսակ հիմնականում գերակայող է եղել «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգում» գործունեության տեսակը (38.4%) :

Մեկ, ինչպես նաև երկու և ավելի գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ գործունեության հիմնական տեսակների (ոլորտների) բերված է աղյուսակ 6-ում:

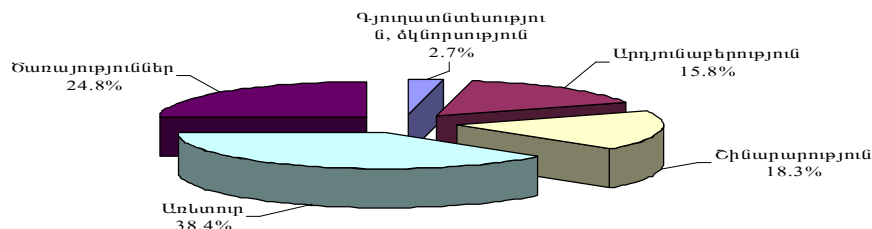
Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հիմնական գործունեության ոլորտների

Գործունեության ոլորտը	Կազմակերպությունների քանակը	Տոկոսով ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	1019	100.0
Գյուղատնտեսություն, ձկնորսություն	28	2.7
Արդյունաբերություն, որից՝	161	15.8
մշակող արդյունաբերություն	139	13.6
հանքագործական արդյունաբերություն	9	0.9
էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում	13	1.3
Շինարարություն	186	18.3
Առևտուր	391	38.4
Ծառայություններ, որից՝	253	24.8
տրանսպորտ և կապ	53	5.2
անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում	69	6.8
պետական կառավարում	3	0.3
կրթություն	5	0.5

Ինչպես երևում է վերը բերված աղյուսակ 6-ից, գործող կազմակերպությունների համար, որպես գործունեության հիմնական տեսակ, ընդհանուր առմամբ, բնութագրական է եղել առևտուրը(38.4 տոկոսը), ծառայությունները(24.8 տոկոսը) և շինարարությունը (18.3 տոկոսը): Ընդ որում, ծառայությունների համախմբում բարձր տեսակարար կշիռ է ունեցել «անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում» գործունեության տեսակով զբաղվող կազմակերպությունների քանակը, որը կազմել է տվյալ համախմբի ընդամենի 27.3 տոկոսը, իսկ արդյունաբերության համախմբում՝ «մշակող արդյունաբերություն» գործունեության տեսակը՝ 86.3 տոկոս, որում էլ իր հերթին գերակայող են եղել «սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրություն» (տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի 35.3 տոկոսը), «այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն» (16.5 տոկոս), «բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրատեսակների արտադրություն, բացի կահույքից (14.4տոկոս), «կահույքի և ուրիշ խմբավորումներում չներառված այլ արտադրատեսակների արտադրություն»(12.2տոկոս) գործունեության տեսակները:

Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ դրանց կողմից իրականացվող հիմնական գործունեության տեսակների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 19-ում:

Գծապատկեր 19. Հետազոտության մեջ ընդգրկված գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հիմնական գործունեության տեսակների

Գյուղատնտեսության և ձկնորսություն ոլորտում գործող կազմակերպությունների 50.0 տոկոսը հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքում, 17.9 տոկոսը՝ Ասկերանի, 10.7-ական տոկոսը Մարտունու և Ծուշիի, 7.1 տոկոսը Քաշաթաղի և 3.6 տոկոսը Հաղրուփ շրջաններում: Ոլորտում գործող կազմակերպություններ չկան հաշվառված Մարտակերտի և Ըահումյանի շրջաններում: Հանքագործական արդյունաբերությունում գործող

կազմակերպությունների 55.6 տոկոսը հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքում, 22.2 տոկոսը՝ Ասկերանի շրջանում, 11.1-ական տոկոսը՝ Հաղբուփի և Քաշաթաղի շրջաններում: Հյուրանոցների և ռեստորանների կազմակերպման գործունեություն իրականացնողների 69.0 տոկոսը հաշվառված է մայրաքաղաքում, 13.8-ական տոկոսը՝ Ասկերանի և Հաղբուփի, 3.4 տոկոսը՝ Քաշաթաղի շրջաններում: Կրթության և պետական կառավարման ոլորտների բոլոր կազմակերպությունները հաշվառված են մայրաքաղաքում:

6.3.2. Անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների

Ըստ հետազոտության տվյալների գործող անհատ ձեռնարկատերերի 97.1%-ը զբաղվել է գործունեության միայն մեկ, իսկ 2.9 տոկոսը՝ երկու և ավելի տեսակով: Ընդ որում, միայն մեկ գործունեության տեսակով զբաղվող անհատ ձեռնարկատերերի 71.2 տոկոսը, որպես գործունեության տեսակ նշել է «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգումը», 7.7 տոկոսը՝ «տրանսպորտը և կապը», 6.5 տոկոսը՝ «կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցումը», 5.9 տոկոսը՝ «հյուրանոցները և ռեստորանները», 5.1 տոկոսը՝ «մշակող արդյունաբերությունը»: Ինչ վերաբերում է գործունեության երկու և ավելի տեսակով զբաղվող անհատ ձեռնարկատերերի քանակին, ապա որպես ոչ հիմնական գործունեության տեսակ, ինչպես և վերը նկարագրվածի պարագայում էր, հիմնականում գերակայող է եղել «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգում» գործունեության տեսակը՝ (70.8 տոկոս) (հավելված 2, աղյուսակ 4, 10):

Մեկ, ինչպես նաև երկու և ավելի տեսակի գործունեություն իրականացնող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործունեության հիմնական տեսակների (ոլորտների) բերված է աղյուսակ 7-ում:

Աղյուսակ 7.

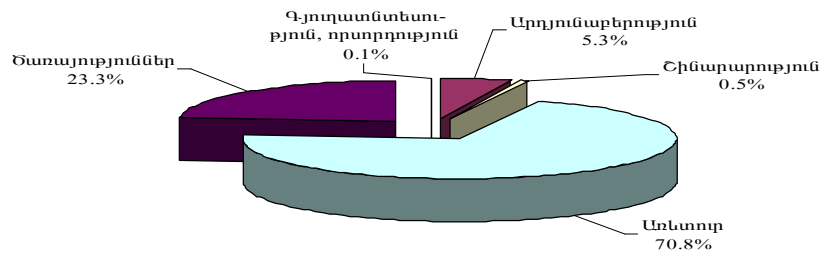
Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հիմնական գործունեության ոլորտների

Գործունեության ոլորտը	Անհատ ձեռնարկատերերի քանակը	Տոկոսով ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	3072	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն	3	0.1
Արդյունաբերություն, որից՝	163	5.3
<i>հանքագործական արդյունաբերություն</i>	<i>1</i>	<i>0.0</i>
<i>մշակող արդյունաբերություն</i>	<i>162</i>	<i>5.3</i>
Շինարարություն	14	0.5
Առևտուր	2175	70.8
Ծառայություններ, որից՝	717	23.3
<i>հյուրանոցներ և ռեստորաններ</i>	<i>188</i>	<i>6.1</i>
<i>տրանսպորտ և կապ</i>	<i>236</i>	<i>7.7</i>
<i>ֆինանսական գործառնություն</i>	<i>1</i>	<i>0.0</i>
<i>անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում</i>	<i>57</i>	<i>1.9</i>
<i>կրթություն</i>	<i>2</i>	<i>0.1</i>
<i>առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում</i>	<i>32</i>	<i>1.0</i>
<i>կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում</i>	<i>201</i>	<i>6.5</i>

Ինչպես երևում է վերը բերված աղյուսակ 7-ից, գործող անհատ ձեռնարկատերերի համար, որպես գործունեության հիմնական տեսակ, ընդհանուր առմամբ, բնութագրական է

եղել առևտուրը, ծառայությունները և արդյունաբերությունը: Ընդ որում, ծառայությունների համախմբում բարձր տեսակարար կշիռ են ունեցել «տրանսպորտ և կապ», «կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում» և «հյուրանոցներ և ռեստորաններ» գործունեության տեսակներով զբաղվող անհատ ձեռնարկատերերի քանակը, որոնք կազմել են տվյալ համախմբի ընդամենի համապատասխանաբար 32.9, 28.0 և 26.2 տոկոսը, իսկ արդյունաբերության համախմբում՝ «մշակող արդյունաբերությունը»՝ 99.4 տոկոս: Այս գործունեության տեսակում էլ գերակայող է եղել «աննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրություն» (տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի 63.0 տոկոսը) գործունեության տեսակը: Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ դրանց կողմից իրականացվող հիմնական գործունեության տեսակների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 20-ում:

Գծապատկեր 20. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հիմնական գործունեության տեսակների

6.4. Տնտեսավարող սուբյեկտների բաշխումն ըստ հասույթի

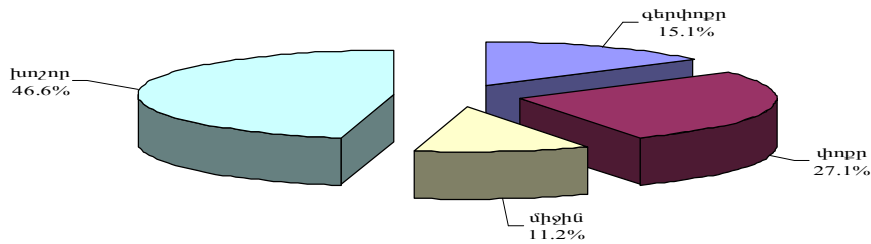
6.4. 1. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հասույթի

Հետազոտության արդյունքները հնարավորություն են ընձեռել նաև տեղեկատվություն ստանալ գործող կազմակերպությունների կողմից իրացված արտադրանքի, ապրանքների և մատուցված ծառայությունների դիմաց ստացված հասույթի ցուցանիշների վերաբերյալ: Համաձայն ստացված արդյունքների, գործող կազմակերպությունների կողմից 2013թ. ընթացքում արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթը կազմել է 160032.9 մլն դրամ, որի 22.4 տոկոսը կամ 35909.0 մլն դրամը ձևավորվել է արդյունաբերության, 23.5 տոկոսը կամ 37637.8 մլն դրամ՝ շինարարության, 38.7 տոկոսը կամ 61888.3 մլն դրամը՝ առևտրի, 13.8 տոկոսը կամ 22104.3 մլն դրամը՝ ծառայությունների ոլորտում, իսկ մյուս ոլորտների տեսակարար կշիռները եղել են աննշան (հավելված 1, աղյուսակ 22):

Հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել խոշոր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 46.6 տոկոսը (կամ 74520.4 մլն դրամ): Տեսակարար կշռով խոշոր կազմակերպությունների կողմից ձևավորված հասույթի ցուցանիշին հաջորդել են փոքր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթի ցուցանիշը 2013թ. կազմել է ընդամենի 27.1 տոկոսը կամ 43427.0 մլն դրամ:

Կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 21-ում:

Գծապատկեր 21. Գործող կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

Կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխման կառուցվածքն ըստ գործունեության ոլորտների՝ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 8.

Գործող կազմակերպությունների հասույթի կառուցվածքն ըստ գործունեության ոլորտների, %

Գործունեության ոլորտները	այդ թվում՝ ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի				Ընդամենը
	գերփոքր	փոքր	միջին	խոշոր	
Ընդամենը	15.1	27.1	11.2	46.6	100.0
Գյուղատնտեսություն, ձկնորսություն	3.3	62.8		33.9	100.0
Արդյունաբերություն, որից՝ մշակող արդյունաբերություն	2.6	18.4	5.7	73.3	100.0
հանքագործական արդյունաբերություն	0.1	5.2		94.7	100.0
էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում		5.9	2.9	91.2	100.0
Շինարարություն	8.4	27.1	9.5	55.0	100.0
Առևտուր	26.8	38.5	16.5	18.2	100.0
Ծառայություններ, որից՝ անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում	15.2	5.7	9.7	69.4	100.0
պետական կառավարում	1.7	0.0		98.3	100.0
կրթություն	0.8		2.5	96.7	100.0

Գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության բաժնի կազմակերպությունների հաշվետու ժամանակաշրջանի հասույթի 62.8 տոկոսը բաժին է ընկնում փոքր, 33.9 տոկոսը՝ խոշոր և 3.3 տոկոսը՝ գերփոքր կազմակերպություններին:

Արդյունաբերության ոլորտում արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթի զգալի մասը՝ 73.3 տոկոսը բաժին է ընկնում խոշոր, 18.4 տոկոսը՝ փոքր, 5.7 տոկոսը՝ միջին, 2.6 տոկոսը՝ գերփոքր կազմակերպություններին:

Շինարարության ոլորտում հաշվետու ժամանակաշրջանում մատուցված ծառայությունների դիմաց ստացած հասույթի 55.0 տոկոսը խոշոր, 27.1 տոկոսը փոքր, 9.5 տոկոսը միջին և միայն 8.4 տոկոսն է բաժին ընկնում գերփոքր կազմակերպություններին:

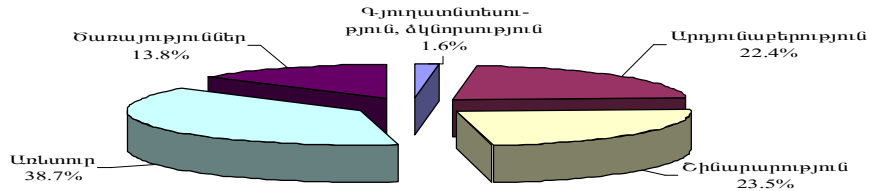
Առևտրի ոլորտում արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթի 38.5 տոկոսը բաժին է ընկնում փոքր, 26.8 տոկոսը՝ գերփոքր, 18.2 տոկոսը՝ խոշոր, 16.5 տոկոսը՝ միջին կազմակերպություններին:

Ծառայությունների ոլորտում հաշվետու ժամանակաշրջանում ստացված հասույթի 69.4 տոկոսը բաժին է ընկել խոշոր, 15.2 տոկոսը՝ գերփոքր, 9.7 տոկոսը՝ միջին, 5.7 տոկոսը՝

փոքր կազմակերպություններին:

Կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 22-ում:

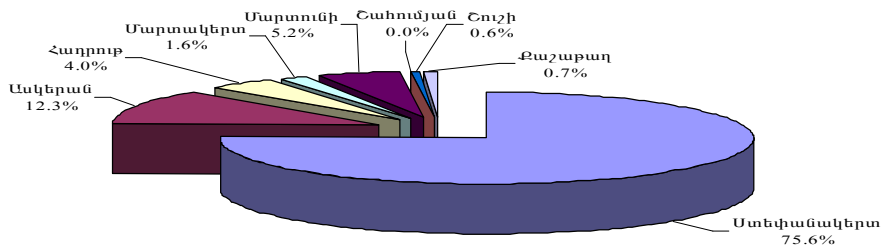
Գծապատկեր 22. Գործող կազմակերպությունների հասույթի բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների(տոկոսով)

Հաշվետու ժամանակաշրջանում գործող՝ հետազոտությամբ ընդգրկված կազմակերպությունների արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթի զգալի մասը՝ 75.6 տոկոսը բաժին է ընկել Ստեփանակերտ քաղաքին, 12.3 տոկոսը՝ Ասկերանի, 5.2 տոկոսը՝ Մարտունու, 4.0 տոկոսը՝ Հաղրուքի, 1.6 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 0.7 տոկոսը՝ Քաշաթաղի, 0.6 տոկոսը՝ Շուշիի և 0.02 տոկոսը՝ Շահումյանի շրջաններին:

Կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ շրջանների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 23-ում:

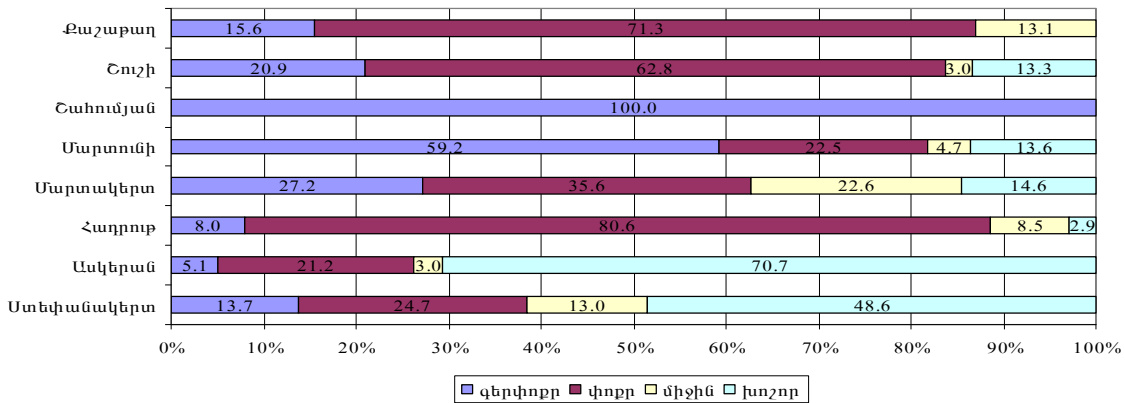
Գծապատկեր 23. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հասույթի շրջանային կտրվածքով(տոկոսով)

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող կազմակերպությունների հասույթի՝ ըստ աշխատողների թվաքանակի դասակարգված կազմակերպության տեսակների շրջանային բաշխվածության դիտարկումը վկայում է, որ Ստեփանակերտ քաղաքում և Ասկերանի շրջանում հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել խոշոր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 48.6 տոկոսը Ստեփանակերտ քաղաքում և 70.7 տոկոսը Ասկերանի շրջանում, Հաղրուքի, Մարտակերտի, Շուշիի և Քաշաթաղի շրջաններում հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել փոքր կազմակերպությունները, համապատասխանաբար, 80.6 տոկոս, 35.6 տոկոս, 62.8 տոկոս և 71.3 տոկոս կշիռներով, իսկ Մարտունու և Շահումյանի շրջաններում՝ գերփոքր կազմակերպությունները՝ 57.1 և

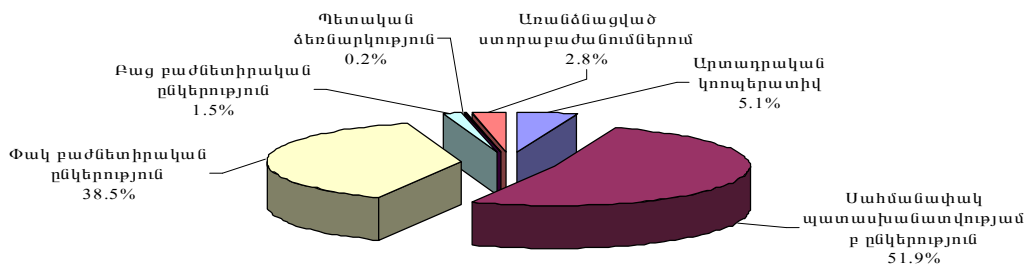
100.0 տոկոս կշիռներով:

Գծապատկեր 24. Գործող կազմակերպությունների հասույթի բաշխումը աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչով՝ շրջանային կտրվածքով(տոկոսով)

Ինչպես կազմակերպությունների ընդհանուր թվաքանակում, այնպես էլ հաշվետու ժամանակաշրջանում կազմակերպությունների ստացած հասույթի կառուցվածքում ամենամեծ կշիռն ունեն սահմանափակ պատասխանատվությամբ և բաժնետիրական ընկերությունները՝ համապատասխանաբար 51.9 տոկոս և 40.0 տոկոս: Չնայած փակ բաժնետիրական ընկերությունները կազմել են կազմակերպությունների ընդհանուր թվի 18.0 տոկոսը, նրանց բաժին է ընկել ընդհանուր հասույթի 38.5 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 23): Հատկանշական է, որ փակ և բաց բաժնետիրական ընկերությունների հասույթում բարձր է խոշոր կազմակերպությունների հասույթի տեսակարար կշիռները՝ համապատասխանաբար 73.9 տոկոս և 86.5 տոկոս: Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների հասույթում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն փոքր, իսկ առանձնացված ստորաբաժանումներում՝ միջին կազմակերպությունները՝ համապատասխանաբար 39.6 տոկոս և 89.5 տոկոս կշիռներով: Արտադրական կոդերատիվների հասույթում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն փոքր կազմակերպությունները՝ 35.1 տոկոս:

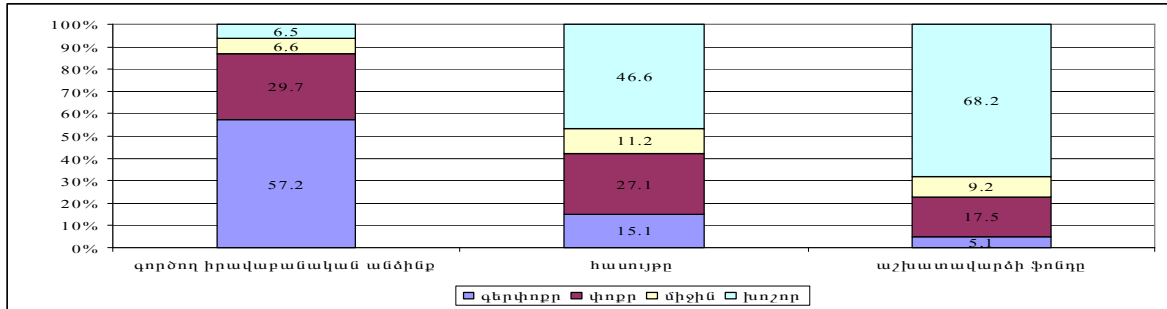
Գծապատկեր 25. Գործող կազմակերպությունների հասույթի բաշխումը ըստ իրավակազմակերպական ձևերի

Կազմակերպությունների ընդհանուր թվաքանակում 86.9 տոկոսը կազմող գերփոքր և փոքր կազմակերպություններին բաժին է ընկել հասույթի 42.2 տոկոսը, աշխատավարձի ֆոնդի 23.1 տոկոսը, այն դեպքում, երբ կազմակերպությունների ընդհանուր թվաքանակի

12.5 տոկոսը կազմող միջին և խոշոր կազմակերպություններին բաժին է ընկել հասույթի 57.8 տոկոսը(հավելված 1, աղյուսակ 24

Գծապատկեր 26. Գործող կազմակերպությունների բաշխումը ըստ չափերի, հասույթի և աշխատավարձի ֆոնդի

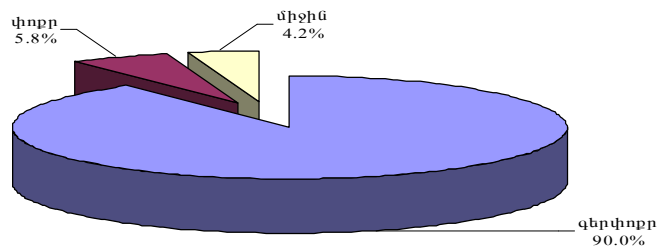

6.4.2. Անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հասույթի

Համաձայն ստացված արդյունքների, գործող անհատ ձեռնարկատերերի կողմից 2013թ. արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթը կազմել է մոտ 24217.4 մլն դրամ, որի 89.8 տոկոսը կամ 21745.5 մլն դրամը ձևավորվել է առևտրի, 5.1 տոկոսը կամ մոտ 1228.3 մլն դրամը ծառայությունների, 4.4 տոկոսը կամ մոտ 1074.4 մլն դրամը արդյունաբերության ոլորտներում, իսկ մյուս ոլորտների տեսակարար կշիռները եղել են աննշան՝ ընդհանուր առմամբ 0.7 տոկոսը(հավելված 2, աղյուսակ 11):

Հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել գերփոքր անհատ ձեռնարկատերերը, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 90.0%-ը (կամ մոտ 21803.6 մլն դրամ): Փոքր անհատ ձեռնարկատերերի գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթի ցուցանիշը 2013թ. կազմել է ընդամենի 5.8%-ը կամ մոտ 1388.6 մլն դրամ, իսկ միջին անհատ ձեռնարկատերերի նույն ցուցանիշը կազմել է ընդամենի 4.2%-ը կամ մոտ 1025.2 մլն դրամ: Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 27-ում:

Գծապատկեր 27. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի հասույթի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

Անհատ ձեռնարկատերերի ընդհանուր թվաքանակում ունենալով, համապատասխանաբար, 99.3 տոկոս, 0.6 տոկոս և 0.1 տոկոս տեսակարար կշիռներ գերփոքր, փոքր և միջին անհատ ձեռնարկատերերին բաժին է ընկել ընդհանուր հասույթի համապատասխանաբար 90.0 տոկոսը, 5.8 տոկոսը և 4.2 տոկոսը: Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխման կառուցվածքն ըստ գործունեության ոլորտների՝ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակ 9-ում:

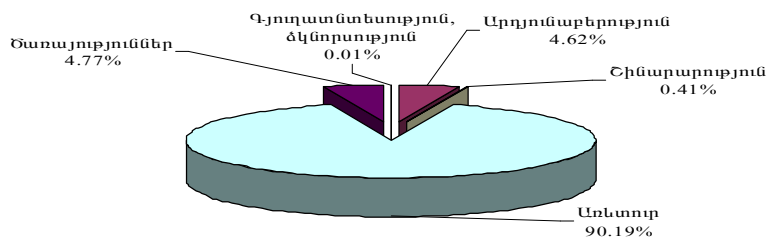
Գործող անհատ ձեռնարկատերերի հասույթի կառուցվածքն ըստ գործունեության ոլորտների, տոկոսներով

Գործունեության ոլորտները	այդ թվում՝ ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի		
	գերփոքր	փոքր	միջին
Ընդամենը	90.0	5.8	4.2
Գյուղատնտեսություն, ձկնորսություն	100.0		
Արդյունաբերություն, որից՝ մշակող արդյունաբերություն	83.3	16.7	
Շինարարություն	100.0		
Առևտուր	90.1	5.2	4.7
Ծառայություններ, որից՝ հյուրանոցներ և ռեստորաններ	93.2	6.8	
տրանսպորտ և կապ	94.3	5.7	
ֆինանսական գործառնություն	100.0		
անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում	67.9	32.1	
կրթություն	100.0		
առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	91.5	8.5	
կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում	90.5	9.5	

Աղյուսակից բխում է, որ հաշվետու ժամանակաշրջանում գերփոքր անհատ ձեռնարկատերերի հասույթը ընդհանուրի մեջ գերակայող է եղել տնտեսական գործունեության բոլոր ոլորտներում:

Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 28-ում:

Գծապատկեր 28. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի հասույթի բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների(տոկոսներով)

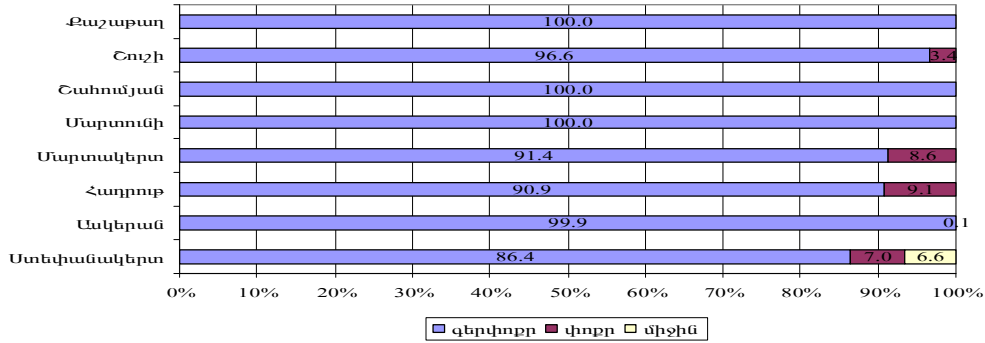

Հաշվետու ժամանակաշրջանում գործող անհատ ձեռնարկատերերի արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթի դիտարկումը շրջանային կտրվածքով խոսում է Ստեփանակերտ քաղաքում գործող անհատ ձեռնարկատերերի հիշատակված ցուցանիշի գերակայության մասին՝ 64.6 տոկոս: Հաշվետու ժամանակաշրջանում հայտարարագրված հասույթի 9.2 տոկոսը բաժին է ընկել Մարտունու, 8.1 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 6.1 տոկոսը՝ Ասկերանի, 4.4 տոկոսը՝ Հաղորթի, 3.2 տոկոսը՝ Քաշաթաղի, 3.1 տոկոսը՝ Ծուշիի և 1.3 տոկոսը՝ Շահումյանի շրջաններում գործող անհատ ձեռնարկատերերին:

Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ շրջանների և աշխատողների

թվաքանակի չափորոշիչի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 29-ում:

Գծապատկեր 29. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հասույթի շրջանային կտրվածքով և աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի (տոկոսով)

Ինչպես և ներկայացված է գծապատկերում միջին անհատ ձեռնարկատերեր առկա էին միայն Ստեփանակերտ քաղաքում, որտեղ անհատ ձեռնարկատերերի թվաքանակում դրանց 0.1 տոկոս կշռին բաժին է ընկել հասույթի համապատասխանաբար 6.6 տոկոս կշիռ:

6.5. Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղված միջոցները

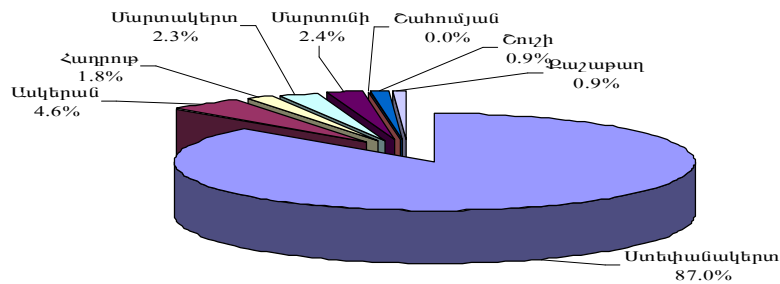
6.5.1. Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղված միջոցները կազմակերպություններում

Կատարված հետազոտությունը հնարավորություն տվեց նաև իրականացնել աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխում ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի դասակարգված կազմակերպությունների միջև:

Այսպես, 2013թ արդյունքներով գործող կազմակերպությունների աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի 68.6 տոկոսը բաժին է ընկել խոշոր, իսկ 16.7 տոկոսը փոքր, 9.6 տոկոսը միջին և 5.1 տոկոսը գերփոքր կազմակերպություններին (հավելված 1, աղյուսակ 24):

2013թ գործող կազմակերպությունների աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն շրջանային կտրվածքով արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 30-ում:

Գծապատկեր 30. Գործող կազմակերպությունների աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն շրջանային կտրվածքով (ընդհանուրի նկատմամբ, տոկոսով)

Ըստ չափերի աշխատավարձի ֆոնդի դիտարկումը ցույց է տալիս, որ խոշոր կազմակերպությունների մասնաբաժինը աշխատավարձի ֆոնդում զգալի է առանձնացված ստորաբաժանումներում (97.3 տոկոս), բաց բաժնետիրական ընկերություններում (86.2 տոկոս), պետական ձեռնարկություններում (79.1տոկոս), արտադրական կոոպերատիվներում (62.4տոկոս) և սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություններում (52.1 տոկոս): Փակ բաժնետիրական ընկերություններում աշխատավարձի ֆոնդում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն փոքր կազմակերպությունները՝

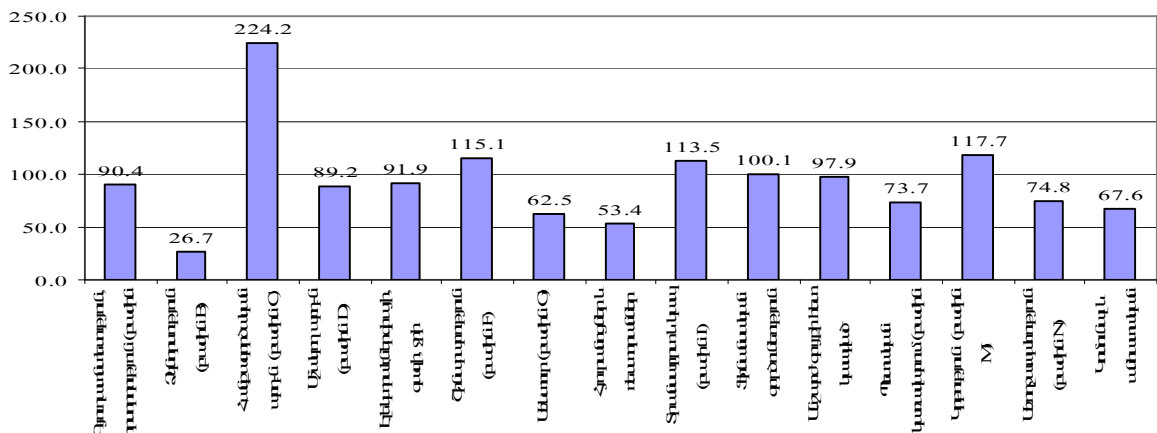
(41.4 տոկոս) (հավելված 1, աղյուսակ 25):

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի ըստ կազմակերպությունների չափերի դիտարկմամբ պարզվում է, որ միջին ամսական աշխատավարձի մակարդակից բարձր ցուցանիշ արձանագրվել է միայն խոշոր կազմակերպություններում՝ 112.2 տոկոս, իսկ գերփոքր, փոքր և միջին կազմակերպություններում միջին ամսական անվանական աշխատավարձը կազմել են միջին հանրապետական ցուցանիշի, համապատասխանաբար՝ 60.1 տոկոսը, 86.0 տոկոսը և 88.1 տոկոսը(հավելված 1, աղյուսակ 26):

Կազմակերպությունների միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի շրջանային կտրվածքով դիտարկումը վկայում է բոլոր շրջաններում դրա՝ միջին հանրապետական ցուցանիշից ցածր լինելու մասին(56.3-ից Շաումյանի շրջանում մինչև 84.8 տոկոս Ասկերանի շրջանում), ք.Ստեփանակերտում այն կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 106.9 տոկոսը:

Ըստ գործունեության տեսակների կազմակերպությունների միջին ամսական անվանական աշխատավարձի համեմատաբար բարձր մակարդակ հաշվետու ժամանակաշրջանում արձանագրվել է հանքագործական արդյունաբերությունում (միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 224.2 տոկոսը), կրթությունում(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 117.7 տոկոսը), շինարարությունում(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 115.2 տոկոսը), տրանսպորտ և կապում(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 113.5 տոկոսը), անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցման (միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 100.1 տոկոսը), առավել ցածր մակարդակ դիտվել է ձկնորսության և ձկնաբուծության(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 26.7 տոկոսը), հյուրանոցներ և ռեստորաններում(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 53.4 տոկոսը), առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 62.5 տոկոսը), կոմունալ, անհատական ծառայությունների մատուցման (միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 67.6 տոկոսը) ոլորտներում:

Գծապատկեր 31. Միջին ամսական աշխատավարձը ըստ գործունեության որոշ տեսակների (գործունեության տեսակի միջին հանրապետական ցուցանիշի նկատմամբ, տոկոսով)

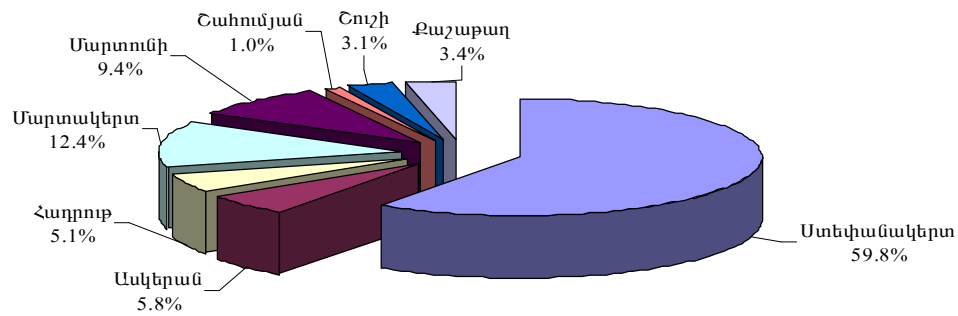

6.5.2. Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղված միջոցները անհատ ձեռնարկատերերի մոտ

Հետազոտության արդյունքների ամփոփումը հնարավորություն է տվել գաղափար կազմել նաև աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի մեծության և բաշխվածության մասին: Այսպես, 2013թ արդյունքներով անհատ ձեռնարկատերերի աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի 88.5 տոկոսը բաժին է ընկել գերփոքր, 9.5 տոկոսը՝ փոքր, իսկ 2.0 տոկոսը միջին անհատ ձեռնարկատերերին (հավելված 2, աղյուսակ 12):

2013թ գործող անհատ ձեռնարկատերերի աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն շրջանային կտրվածքով արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 32-ում:

Գծապատկեր 32. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն շրջանային կտրվածքով (ընդհանուրի նկատմամբ, տոկոսով)

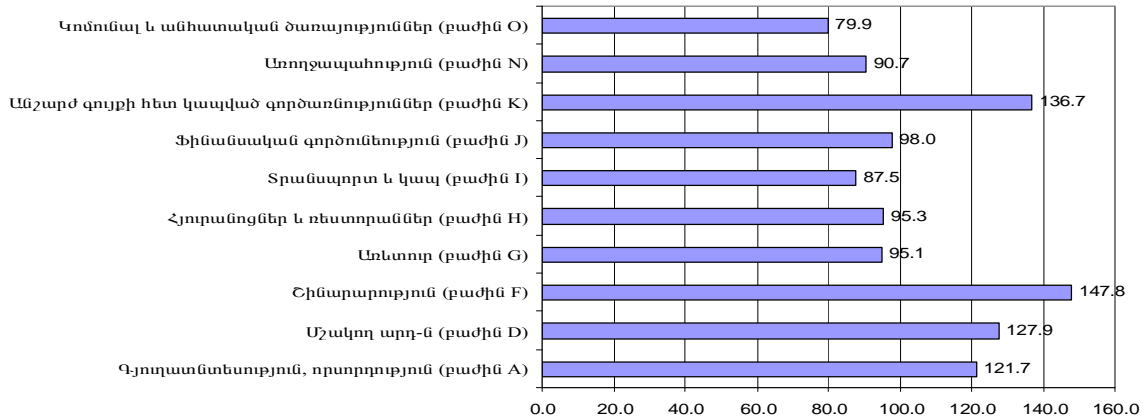

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի դիտարկումը ըստ անհատ ձեռնարկատերերի չափերի հանրապետության մասշտաբով վկայում է դրանց ուղիղ համեմատական կախվածության մասին. այսպես, միջին ամսական անվանական աշխատավարձը կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 98.6 տոկոսը գերփոքր, 106.5 տոկոսը փոքր և 147.9 տոկոս միջին անհատ ձեռնարկատերերի մոտ (հավելված 2, աղյուսակ 13):

Անհատ ձեռնարկատերերի միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի շրջանային կտրվածքով դիտարկումը վկայում է Ստեփանակերտի, Մարտունու և Շուշիի շրջաններում դրա՝ միջին հանրապետական ցուցանիշից ցածր լինելու մասին (համապատասխանաբար՝ 99.7 տոկոս, 87.8 տոկոս և 77.2 տոկոս):

Ըստ գործունեության տեսակների անհատ ձեռնարկատերերի միջին ամսական անվանական աշխատավարձի համեմատաբար բարձր մակարդակ հաշվետու ժամանակաշրջանում արձանագրվել է շինարարությունում, անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցման ոլորտում, մշակող արդյունաբերությունում, գյուղատնտեսությունում: Միջին հանրապետական ցուցանիշից առավել ցածր մակարդակ արձանագրվել է կոմունալ, անհատական ծառայությունների մատուցման ոլորտում՝ 79.9 տոկոս, տրանսպորտ և կապի ոլորտներում՝ 87.5 տոկոս :

Գծապատկեր 33. Միջին ամսական աշխատավարձը ըստ գործունեության որոշ տեսակների (գործունեության տեսակի միջին հանրապետական ցուցանիշի նկատմամբ, տոկոսով)

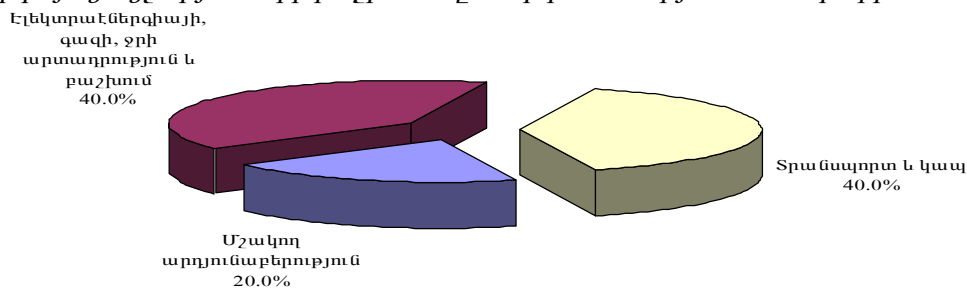
6.6. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ մասնաճյուղերի ու ներկայացուցչությունների

Ըստ հետազոտության արդյունքների՝ գործող կազմակերպություններից 5-ը, որոնցից 4-ը գտնվում են Ստեփանակերտ քաղաքում, իսկ մեկը՝ Ասկերանի շրջանում, ունեն 27 մասնաճյուղեր և մեկ ներկայացուցչություն:

Գործող կազմակերպությունների մասնաճյուղերի համար, որպես գործունեության հիմնական տեսակ բնութագրական է եղել «տրանսպորտ ու կապ», «Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում» և «մշակող արդյունաբերություն» գործունեության տեսակները, որոնց տեսակարար կշիռները կազմել են, համապատասխանաբար, 40.0-ական տոկոս և 20.0 տոկոս (հավելված 1, աղյուսակ 29, 30) :

Գործող կազմակերպությունների մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 34-ում:

Գծապատկեր 34. Գործող կազմակերպությունների մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների

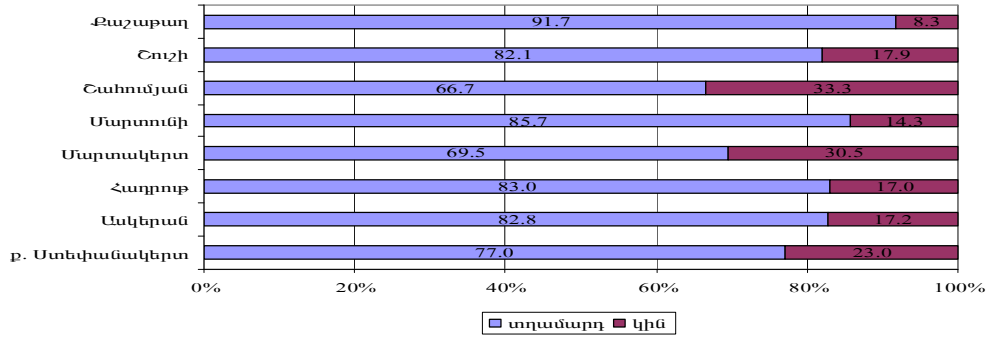
6.7. Կանանց և տղամարդկանց տնտեսական ակտիվությունը

6.7.1. Կազմակերպությունների ղեկավարների զեներայիսն կառուցվածքը

Հետազոտության արդյունքները հնարավորություն են տվել դիտարկել կազմակերպությունների ղեկավարների սեռային կառուցվածքը, համաձայն որի կանայք կազմել են 21.9 տոկոսը, տղամարդիկ՝ 78.1 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 29, 30): Հանրապետության բոլոր շրջաններում տնօրենների մեծամասնությունը տղամարդիկ են: Քաշաթաղի շրջանում տղամարդկանց տեսակարար կշիռը կազմել է 91.7 տոկոս,

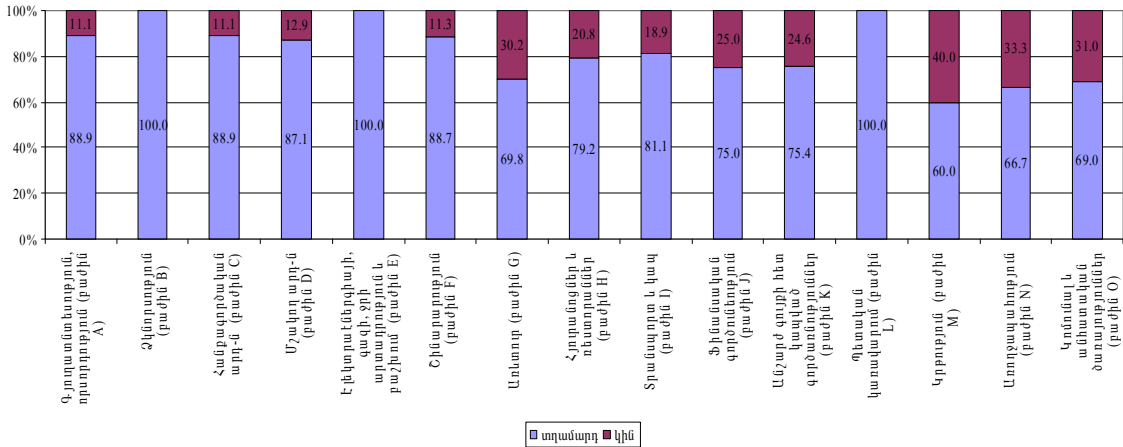
Մարտունու շրջանում՝ 85.7 տոկոս, Հաղրուքի շրջանում՝ 83.0 տոկոս, Ասկերանի շրջանում՝ 82.8 տոկոս, Շուշիի շրջանում՝ 82.1 տոկոս, կանանց տեսակարար կշիռը համեմատաբար բարձր է Շահումյանի և Մարտակերտի շրջաններում, համապատասխանաբար՝ 33.3 տոկոս և 30.5 տոկոս:

Գծապատկեր 35. Գործող կազմակերպությունների տնօրենների բաշխումն ըստ սեռի՝ շրջաններով

Կին տնօրենների 52.9 տոկոսը ղեկավարում են առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման , 9.4 տոկոսը՝ շինարարության ոլորտներում գործող կազմակերպություններ: Ըստ գործունեության տեսակների կանանց ներկայացվածությունը տնօրենների կարգավիճակով բարձր է անշարժ գույքի հետ կապված գործառնությունների, վարձակալման և սպառողներին ծառայությունների մատուցման, կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցման և առողջապահության գործունեության ոլորտներում՝ կազմելով ընդամենի 7.6 տոկոսը, 5.8 տոկոսը և 3.1 տոկոսը:

Գծապատկեր 36. Գործող կազմակերպությունների տնօրենների բաշխումն ըստ սեռի և գործունեության տեսակների

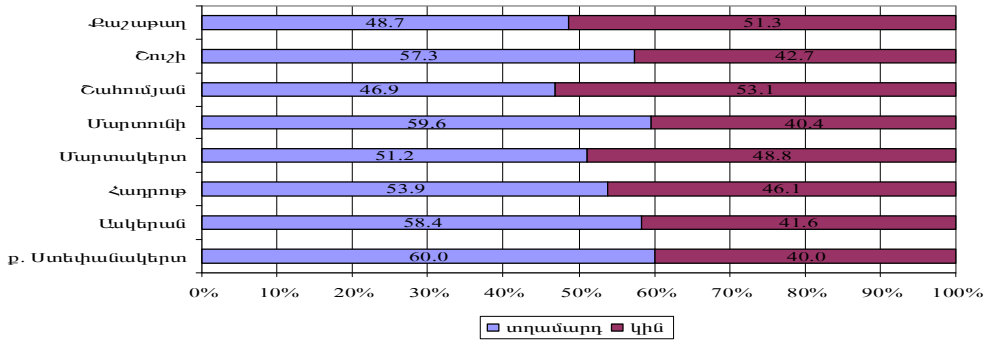

6.7.2. Անհատ ձեռնարկատերերի գենդերային կառուցվածքը

Ըստ հետազոտության արդյունքների հաշվետու ժամանակաշրջանում տղամարդիկ կազմել են գործող անհատ ձեռնարկատերերի 57.8 տոկոսը, կանայք՝ 42.2 տոկոսը (հավելված 2, աղյուսակ 14, 15): Անհատ ձեռնարկատերերի սեռային կառուցվածքի դիտարկումը շրջաններով ցույց է տալիս, որ տղամարդկանց կշիռը գործող անհատ ձեռնարկատերերի կառուցվածքում գերազանցում է բոլոր շրջաններում, բացի Շահումյանի և Քաշաթաղի շրջաններից, առավել ընդգծված՝ ք. Ստեփանակերտում և Մարտունու

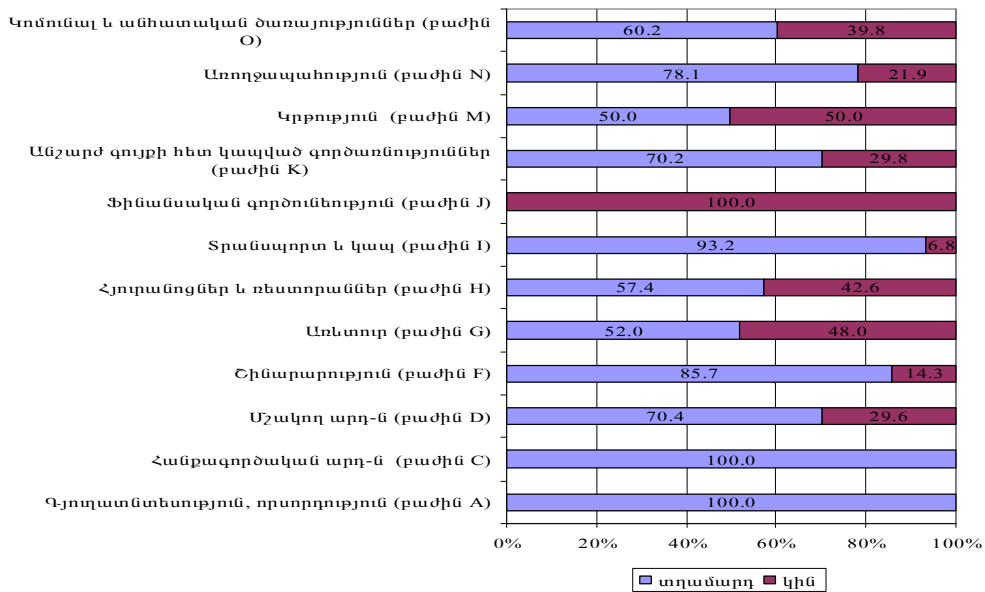
շրջանում, համապատասխանաբար՝ 60.0 և 59.6 տոկոս:

Գծապատկեր 37. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ սեռի՝ շրջաններով

Կին անհատ ձեռնարկատերերի 80.5 տոկոսը գործում է առևտրի, 6.2- ական տոկոսը՝ հյուրանոցների և ռեստորանների գործունեության և կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցման գործունեության ոլորտներում: Արական սեռի ներկայացուցիչների 63.7 տոկոսը ընդգրկված է առևտրի, 12.4 տոկոսը՝ տրանսպորտ և կապ, 6.8 տոկոսը՝ կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցման, 6.4 տոկոսը՝ մշակող արդյունաբերության ոլորտներում:

Գծապատկեր 38. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ սեռի և գործունեության տեսակների

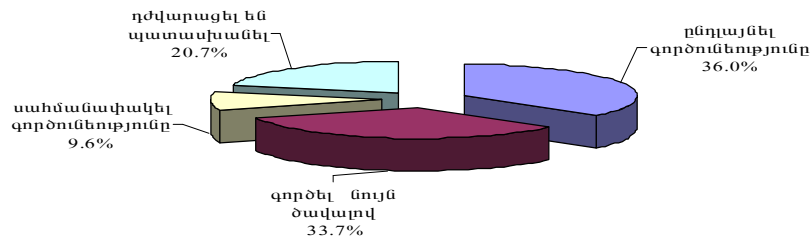

6.8. Տնտեսավարող սուբյեկտների ապագա տնտեսական ծրագրերը

6.8.1. Կազմակերպությունների ապագա տնտեսական ծրագրերը

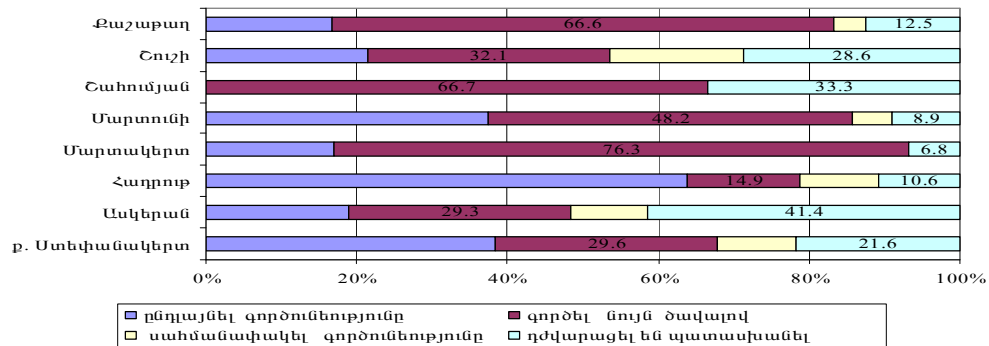
Հետազոտությանը մասնակցած գործող կազմակերպություններից 367-ը կամ 36.0 տոկոսը նախորդ տարվա համեմատ իր գործունեությունը ընդլայնելու, 33.7 տոկոսը կամ 343-ը՝ նույն ծավալով գործելու, իսկ 98-ը կամ 9.6 տոկոսը իր գործունեությունը սահմանափակելու ծրագրեր ունեն: Հետազոտության արդյունքներով 211 կազմակերպություն կամ 20.7 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

Գծապատկեր 39. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ հետագա գործարար ծրագրի

Ըստ շրջանների այդ հարցին՝ Հաղրուքի շրջանում հարցված իրավաբանական անձանց 63.9 տոկոսը, ք. Ստեփանակերտում՝ 38.3 տոկոսը պատասխանել են, որ նախորդ տարվա համեմատ մտադիր են ընդլայնել իրենց գործունեությունը, Մարտակերտի շրջանում՝ 76.3 տոկոսը, Եսիմյանի շրջանում՝ 66.7 տոկոսը, Քաշաթաղի շրջանում՝ 66.6 տոկոսը, Մարտունու շրջանում՝ 48.2 տոկոսը, Ծուշիի շրջանում՝ 32.1 տոկոսը մտադիր են գործել նախորդ տարվա ծավալով, իսկ Ասկերանի շրջանի 41.4 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

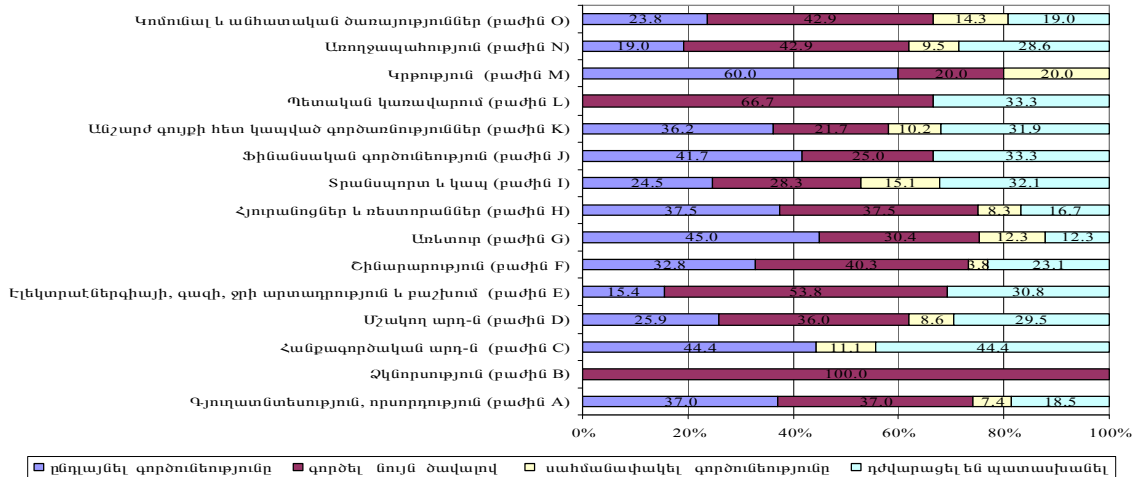
Գծապատկեր 40. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով

Չնայած Ասկերանի շրջանի հետազոտությանը մասնակցած իրավաբանական անձինք ընդհանուրի մեջ ունեցել են 5.7 տոկոս տեսակարար կշիռ, հարցաթերթի՝ իրենց հետագա գործարար ծրագրերի մասին հարցին պատասխանել դժվարացողներից նրանց մասնաբաժինը կազմել է 11.4 տոկոս:

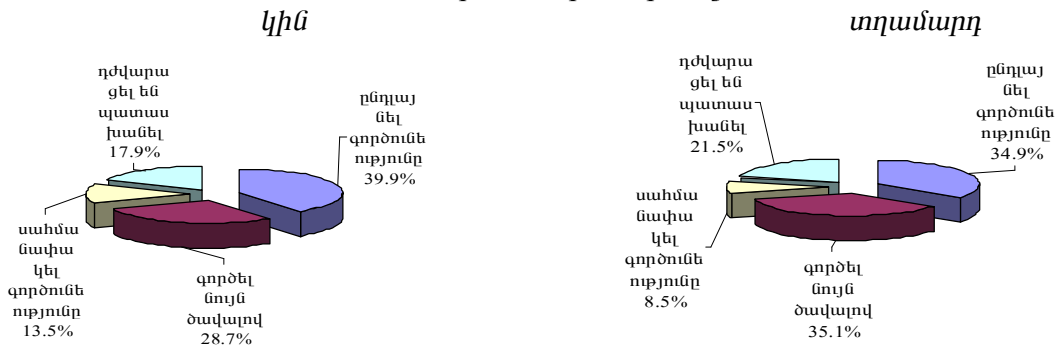
Ըստ հետազոտության տվյալների նախորդ տարվա համեմատ իրենց գործունեությունը ընդլայնելու մտադրություն ունեցող իրավաբանական անձանց 48.0 տոկոսի և 16.6 տոկոսի, նախորդ տարվա նույն ծավալով գործելու մտադրություն ունեցողների 34.7 տոկոսի և 21.9 տոկոսի, իրենց գործունեությունը սահմանափակելու մասին հայտարարածների՝ 49.0 տոկոսի և 7.1 տոկոսի գործունեության տեսակները եղել են, համապատասխանաբար, «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգումը» և «շինարարությունը»: Այս գործունեության տեսակներին են դասվել նաև այդ հարցին «դժվարացել են պատասխանել» նշածների, համապատասխանաբար, 22.7 տոկոսը և 20.4 տոկոսը:

Գծապատկեր 41. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

Իրավաբանական անձանց կին տնօրենների մեծամասնությունը՝ 39.9 տոկոսը գործունեությունը ընդլայնելու մտադրություն ունեն, տղամարդ տնօրենների մեծամասնությունը՝ 35.1 տոկոսը նախորդ տարվա նույն ծավալով գործելու մտադրություն ունեն :

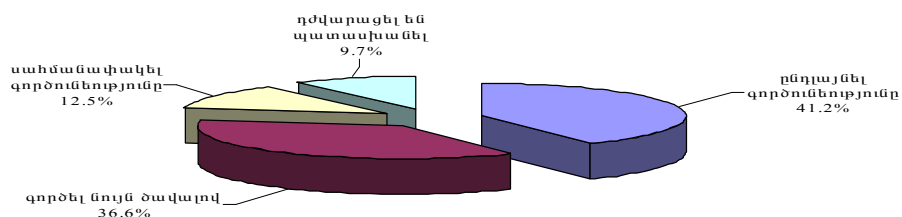
Գծապատկեր 42. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների բաշխումն ըստ իրականացրած գործարար ծրագրի և սեռի (ընդհանուրի նկատմամբ, տոկոսով)

6.8.2. Անհատ ձեռնարկատերերի ապագա տնտեսական ծրագրերը

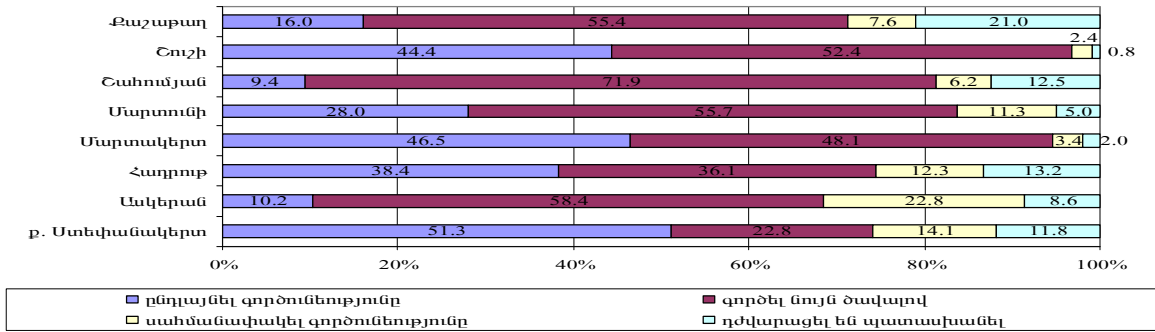
Հետազոտությանը մասնակցած 3072 անհատ ձեռնարկատերերից 1266-ը կամ 41.2 տոկոսը մտադիր է նախորդ տարվա համեմատ ընդլայնել իր գործունեությունը, 36.6 տոկոսը կամ 1125-ը՝ գործել նույն ծավալով, իսկ 383-ը կամ 12.5 տոկոսը սահմանափակել այն: Հետազոտության արդյունքներով 298-ը կամ 9.7 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

Գծապատկեր 43. Անհատ ձեռնարկատերերն ըստ հետագա գործարար ծրագրի

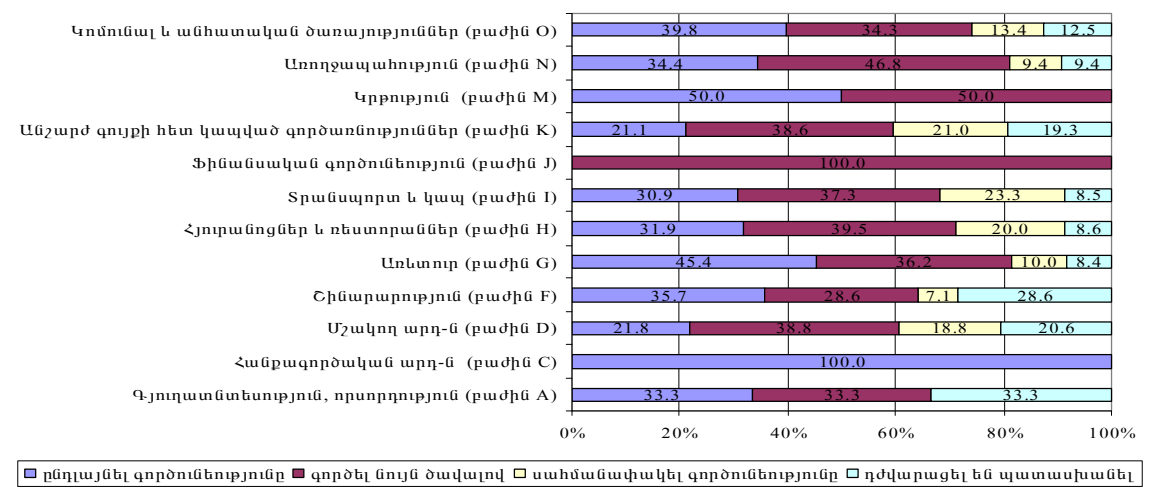
Ստեփանակերտ քաղաքի հարցված անհատ ձեռնարկատերերի 51.3 տոկոսը, Հաղորթի շրջանում՝ 38.4 տոկոսը մտադիր են նախորդ տարվա համեմատ ընդլայնել իրենց գործունեությունը, Շահումյանի շրջանում՝ 71.9 տոկոսը, Ասկերանի շրջանում՝ 58.4 տոկոսը, Մարտունու շրջանում՝ 55.7 տոկոսը, Քաշաթաղի շրջանում՝ 55.4 տոկոսը, Շուշիի շրջանում՝ 52.4 տոկոսը, Մարտակերտի շրջանում՝ 48.1 տոկոսը՝ գործել նախորդ տարվա ծավալով:

Գծապատկեր 44. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով

Ըստ հետազոտության արդյունքների նախորդ տարվա համեմատ իրենց գործունեությունը ընդլայնելու մտադրություն ունեցող անհատ ձեռնարկատերերի 78.0 տոկոսի, նախորդ տարվա նույն ծավալով գործելու մտադրություն ունեցողների 70.0 տոկոսի, իրենց գործունեությունը սահմանափակողների՝ 56.7 տոկոսի գործունեության տեսակը եղել է «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգումը»: Այդ գործունեության տեսակին են դասվել նաև այդ հարցին պատասխանել դժվարացողների 61.7 տոկոսը:

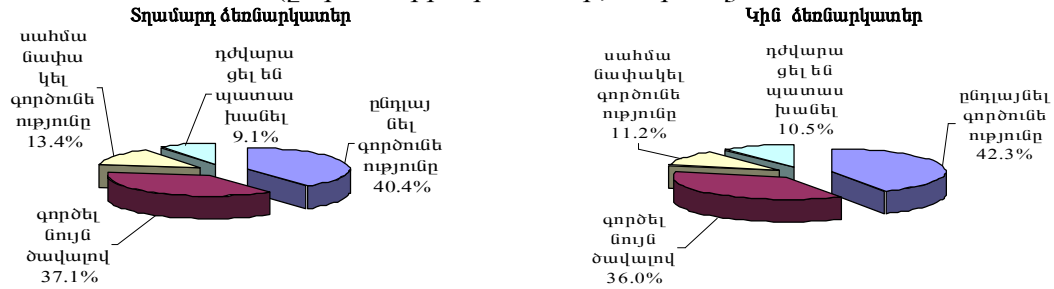
Գծապատկեր 45. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ ՏԳՏԴ բաժիններով, %

Անհատ ձեռնարկատերերի կին տնօրենների մեծամասնությունը՝ 42.3 տոկոսը, գործունեությունը ընդլայնելու մտադրություն ունեն, տղամարդ տնօրենների մեծամասնությունը՝ 36.0 տոկոսը, մտադիր են նախորդ տարվա համեմատ գործել նույն ծավալով:

Գծապատկեր 46. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի տնօրենների բաշխումն ըստ իրականացրած գործարար ծրագրի (ընդհանուրի նկատմամբ, տոկոսով)

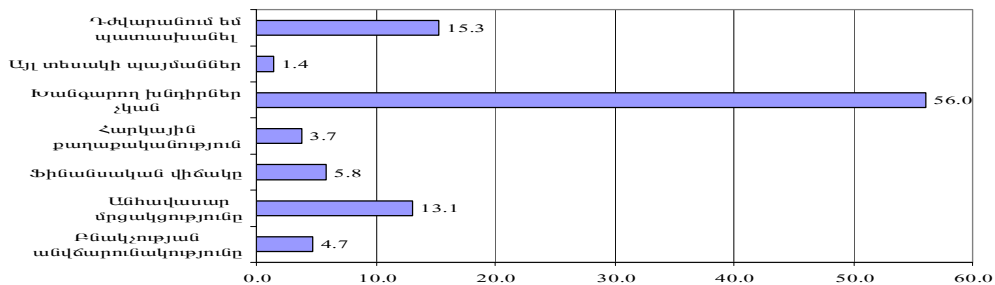

6.9. Տնտեսական գործունեության զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները

6.9.1. Կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները

Բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների վերաբերյալ հարցին գործող իրավաբանական անձանց 56.0 տոկոսը կամ 571-ը պատասխանել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը ոչինչ չի խանգարում: Որպես բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիր հետազոտված իրավաբանական անձինք կարևորել են անհավասար մրցակցությունը և ֆինանսական վիճակը, համապատասխանաբար, 13.1 տոկոսը և 5.8 տոկոսը, հարկային քաղաքականությունը և այլ տնտեսական պայմանները՝ համապատասխանաբար, 3.7 տոկոսը և 1.4 տոկոսը: Հետազոտության արդյունքներով 156-ը կամ 15.3 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «ինչն է խանգարում իրենց բիզնեսի զարգացմանը» հարցին:

Գծապատկեր 47. Իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները, %

Ըստ շրջանների ֆինանսական վիճակը որպես բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող գործոն նշվել է Քաշաթաղի(16.7 տոկոսը) և Մարտունու (16.1 տոկոսը) շրջաններում գործող իրավաբանական անձանց կողմից: Մարտակերտի շրջանում հարցված իրավաբանական անձանց 49.2 տոկոսի համար բիզնեսի զարգացմանը խանգարող խնդիրներ չկան, 23.7 տոկոսը՝ բնակչության անվճարունակությունը, 11.9 տոկոսը՝ անհավասար մրցակցությունը: Ստեփանակերտում, Հաղրուփի և Ասկերանի շրջաններում հարցվածների, համապատասխանաբար, 13.7, 17.0 և 15.5 տոկոսը իրենց բիզնեսի զարգացմանը

խոչընդոտող հիմնական գործոն համարել են անհավասար մրցակցությունը: Բոլոր շրջաններում(բացի Ասկերանի շրջանից) հարցված իրավաբանական անձանց մեծամասնությունը՝ 40.4 տոկոսից մինչև 100.0 տոկոսը, իրենց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող որևէ խնդիր չի նշել:

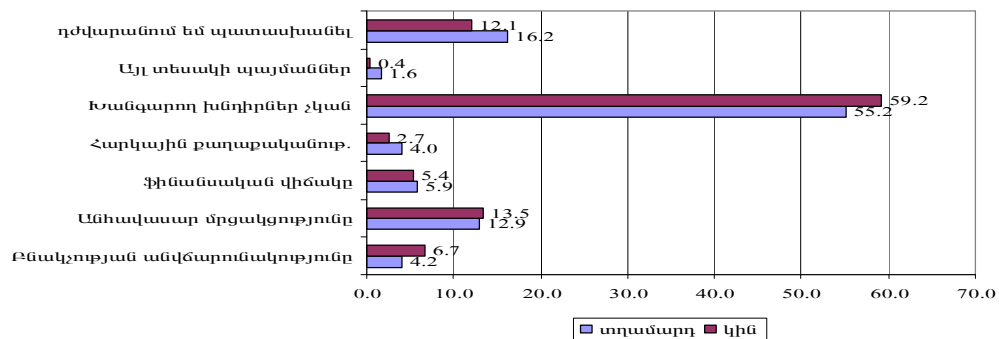
Աղյուսակ 10.

Իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող խնդիրներն ըստ առաջնահերթության, շրջաններով, %

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	4.7	2.8	1.7	17.0	23.7	5.4			4.2
Անհավասար մրցակցությունը	13.1	13.7	15.5	17.0	11.9	7.1		3.6	8.3
Ֆինանսական վիճակը	5.8	4.0	12.1	12.8	3.4	16.1		3.6	16.7
Հարկային քաղաքականություն	3.7	4.7			1.7	1.8		3.6	
Խանգարող խնդիրներ չկան	56.0	63.2	20.7	40.4	49.2	42.9	100.0		58.3
Այլ տեսակի պայմաններ	1.4	1.1	1.7	2.1		3.6			8.3
Ղեկավարում են պատասխանել	15.3	10.5	48.3	10.6	10.2	23.2		89.3	4.2

Իրավաբանական անձանց և կին, և տղամարդ տնօրենների մեծամասնությունը (համապատասխանաբար 59.2 տոկոսը և 55.2 տոկոսը) իր բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող որևէ խնդիր չի մատնանշել: Իրենց բիզնեսի զարգացումը խոչընդոտող խնդիրների շարքում կանայք ավելի հաճախ նշել են անհավասար մրցակցությունը՝ 13.5 տոկոսը, տղամարդիկ՝ ղեկավարացել են պատասխանել «ինչն է խանգարում իրենց բիզնեսի զարգացմանը» հարցին՝ 16.2 տոկոսը:

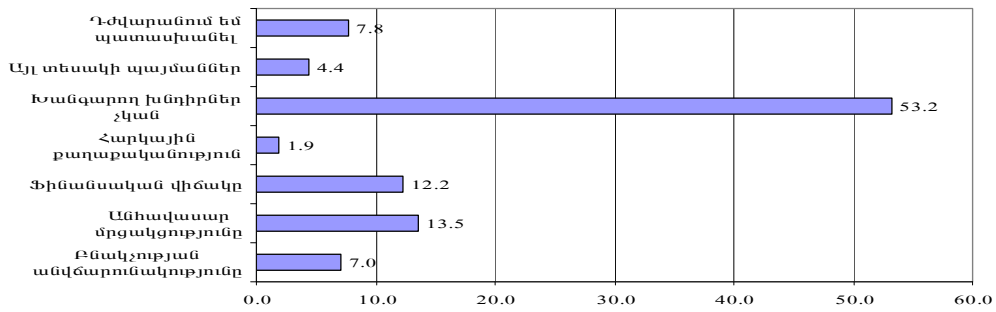
Չժպատկեր 48. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների բաշխումն ըստ բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների, %

6.9.2. Անհատ ձեռնարկատերերի տնտեսական գործունեության զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները

Բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների վերաբերյալ հարցին անհատ ձեռնարկատերերի 53.2 տոկոսը կամ 1635-ը պատասխանել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը ոչինչ չի խանգարում: Որպես բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիր հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերը կարևորել են անհավասար մրցակցությունը՝ 13.5 տոկոսը, ֆինանսական վիճակը՝ 12.2 տոկոսը, բնակչության անվճարունակությունը՝ 7.0 տոկոսը:

Գծապատկեր 49. Անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները, %

Ըստ շրջանների բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող գործոնների բնութագրերը տարբեր են: Այսպես, ֆինանսական վիճակը որպես խոչընդոտ նշվել է Շահումյանի (28.1 տոկոսը), Մարտունու (27.0 տոկոսը) և Շուշիի (25.0 տոկոսը) շրջանների անհատ ձեռնարկատերերի կողմից: Անհավասար մրցակցությունը որպես խոչընդոտ նշվել է Հաղորսի (30.6 տոկոսը) շրջանի և Ստեփանակերտի (15.3 տոկոսը) հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերի կողմից: Ստեփանակերտ քաղաքում, Մարտունու, Շուշիի, Մարտակերտի, Ասկերանի և Հաղորսի շրջաններում հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերի մեծամասնությունը, համապատասխանաբար, 65.7, 53.3, 43.5, 36.0, 35.7 և 32.4 տոկոսը նշել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող խնդիրներ չկան:

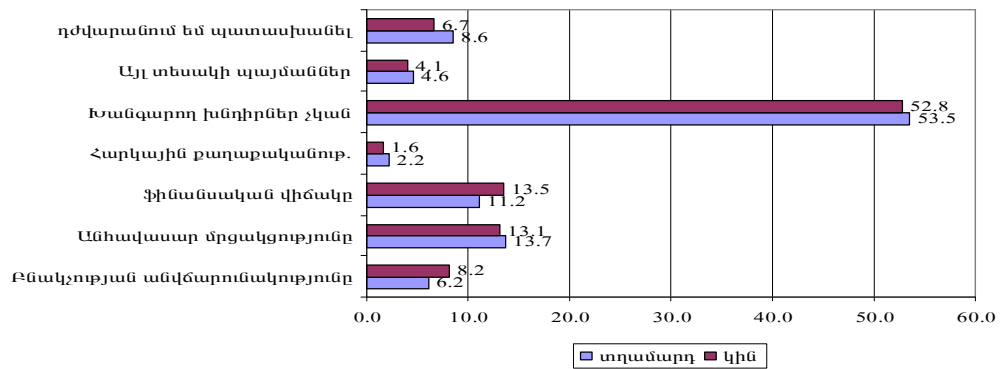
Աղյուսակ 1.

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղորս	Մարտակերտ	Մարտունու	Շահումյան	Շուշի	Քաղաքալ
Ընդամենը որից՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	7.0	1.2	8.6	11.4	35.7	1.2	15.6	0.8	26.9
Անհավասար մրցակցությունը	13.5	15.3	10.6	30.6	1.7	8.6	9.4	13.7	10.9
Ֆինանսական վիճակը	12.2	5.7	15.7	5.5	19.2	27.0	28.1	25.0	18.5
Հարկային քաղաքականություն	1.9	2.3	0.8		0.3	2.2		2.4	5.9
Խանգարող խնդիրներ չկան	53.2	65.7	35.7	32.4	36.0	53.3	6.3	43.5	26.1
Այլ տեսակի պայմաններ	4.4	1.4	18.4	8.7	1.7	5.0		6.5	9.2
Դժվարանում են պատասխանել	7.8	8.4	10.2	11.4	5.4	2.6	40.6	8.1	2.5

Իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող խնդիր չունեին տղամարդ անհատ ձեռնարկատերերի 53.5 տոկոսը, կին անհատ ձեռնարկատերերի 52.8 տոկոսը, շուրջ 244 տղամարդ և 170 կին անհատ ձեռնարկատեր իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող խնդիր է համարել անհավասար մրցակցությունը, համապատասխանաբար, 200-ը և 175-ը՝ ֆինանսական վիճակը :

Գծապատկեր 50. Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի տնօրենների բաշխումն ըստ բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բիզնես ռեգիստրի հետազոտության արդյունքները թույլ են տալիս կատարել հետևյալ եզրահանգումները.

1. Հետազոտությամբ ընդգրկվել են 3259 իրավաբանական անձ և 6887 անհատ ձեռնարկատեր: Ստեփանակերտ քաղաքին բաժին է ընկնում հանրապետությունում գրանցված կազմակերպությունների 67.6 տոկոսը և անհատ ձեռնարկատերերի 51.1 տոկոսը, գործող կազմակերպությունների 73.0 տոկոսը և անհատ ձեռնարկատերերի 52.4 տոկոսը, չգործող կազմակերպությունների 57.2 տոկոսը և անհատ ձեռնարկատերերի 50.1 տոկոսը, չհայտնաբերված կազմակերպությունների 97.5 տոկոսը և անհատ ձեռնարկատերերի 45.7 տոկոսը, հրաժարված կազմակերպությունների 33.3 տոկոսը:

2. Հետազոտությամբ ստացված արդյունքների համաձայն՝ հարցման ժամանակաընթացքում գործել է կազմակերպությունների ընդամենի 31.3%-ը, չի գործել 55.1%-ը, չի հայտնաբերվել՝ 13.5%-ը, հրաժարվել են ընդամենի 0.1%-ը: Գործող անհատ ձեռնարկատերերը կազմել են ընդամենի 44.6%-ը, չգործողները՝ 54.4%-ը, իսկ չհայտնաբերվածները՝ 1.0%-ը:

3. Հետազոտությամբ պարզվել է, որ գերփոքր են եղել գործող կազմակերպությունների 57.4 տոկոսը, փոքր՝ 29.9 տոկոսը: Միջին և խոշոր կազմակերպությունների տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար 6.4 տոկոս և 6.3 տոկոս: Գերփոքր են եղել գործող անհատ ձեռնարկատերերի 99.3 տոկոսը, փոքր՝ 0.6 տոկոսը և միջին՝ 0.1 տոկոսը:

4. Ըստ 2013թ. ընթացքում գործելու տևողության որոշվող չափերի՝ հետազոտությամբ պարզվել է, որ գործող կազմակերպությունների 77.5 տոկոսը գործել են 9 ամսից ավելի, 7.0 տոկոսը՝ 6-9 ամիս, 6.3 տոկոսը՝ 3-6 ամիս և 9.2 տոկոսը՝ մինչև 3 ամիս ժամկետով, անհատ ձեռնարկատերերի 10.9 տոկոսը գործել է մինչև 3 ամիս, 9.1 տոկոսը՝ 3-6 ամիս, 8.1 տոկոսը՝ 6-9 ամիս, իսկ 71.9 տոկոսը՝ 9 ամսից ավել ժամկետով:

5. Հետազոտության արդյունքների համաձայն, գործող կազմակերպությունների գերակշիռ մեծամասնության համար կազմակերպական-իրավական ձև է հանդիսացել սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը, որի տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 75.4 տոկոսը: Բաժնետիրական ընկերությունների (փակ և բաց) տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 18.3 տոկոսը: Ընդ որում, փակ բաժնետիրական

ընկերությունները կազմել են բաժնետիրական ընկերությունների ընդամենի 98.4 տոկոսը: Ինչ վերաբերում է կազմակերպական-իրավական այլ ձևերին, ապա դրանք են՝ արտադրական կոոպերատիվներ և պետական ձեռնարկություններ, որոնց տեսակարար կշիռը հանրագումարով կազմել են ընդամենի 6.3 տոկոսը:

6. Գործող կազմակերպությունների 17.5%-ը և անհատ ձեռնարկատերերի 2.9 %-ը զբաղվել է գործունեության երկու և ավելի տեսակով:

7. Գործող կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի համար, որպես գործունեության հիմնական տեսակ, ընդհանուր առմամբ, բնութագրական է եղել առևտուրը (62.7%), ծառայությունները (23.7%) և արդյունաբերությունը (7.9%), համապատասխանաբար՝ 38.4%, 24.8% և 15.8% կազմակերպությունների համար և 70.8%, 23.3% և 5.3% անհատ ձեռնարկատերերի համար:

8. Գործող կազմակերպությունների կողմից 2013թ. ընթացքում արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթը կազմել է 160032.9 մլն դրամ, որի 22.4 տոկոսը կամ 35909.0 մլն դրամը ձևավորվել է արդյունաբերության, 23.5 տոկոսը կամ 37637.8 մլն դրամ՝ շինարարության, 38.7 տոկոսը կամ 61888.3 մլն դրամը՝ առևտրի, 13.8 տոկոսը կամ 22104.3 մլն դրամը՝ ծառայությունների ոլորտում, իսկ մյուս ոլորտների տեսակարար կշիռները եղել են աննշան: Հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել խոշոր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 46.6 տոկոսը (կամ 74520.4 մլն դրամ): Տեսակարար կշռով խոշոր կազմակերպությունների կողմից ձևավորված հասույթի ցուցանիշին հաջորդել են փոքր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթի ցուցանիշը 2013թ. կազմել է ընդամենի 27.1 տոկոսը կամ 43427.0 մլն դրամ:

9. 2013թ. արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթը կազմել է մոտ 24217.4 մլն դրամ, որի 89.8 տոկոսը կամ 21745.5 մլն դրամը ձևավորվել է առևտրի, 5.1 տոկոսը կամ մոտ 1228.3 մլն դրամը ծառայությունների, 4.4 տոկոսը կամ մոտ 1074.4 մլն դրամը արդյունաբերության ոլորտներում: Հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել գերփոքր անհատ ձեռնարկատերերը, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 90.0%-ը (կամ մոտ 21803.6 մլն դրամ):

10. Աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի 68.6 տոկոսը բաժին է ընկել խոշոր, 16.7 տոկոսը՝ փոքր, 9.6 տոկոսը՝ միջին և 5.1 տոկոսը գերփոքր կազմակերպություններին: Միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի ըստ կազմակերպությունների չափերի դիտարկմամբ պարզվում է, որ միջին ամսական աշխատավարձի մակարդակից բարձր ցուցանիշ արձանագրվել է միայն խոշոր կազմակերպություններում՝ 112.2 տոկոս, իսկ գերփոքր, փոքր և միջին կազմակերպություններում միջին ամսական անվանական աշխատավարձը կազմել են միջին հանրապետական ցուցանիշի, համապատասխանաբար՝ 60.1 տոկոսը, 86.0 տոկոսը և 88.1 տոկոսը:

Կազմակերպությունների միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի շրջանային կտրվածքով դիտարկումը վկայում է բոլոր շրջաններում դրա՝ միջին հանրապետական ցուցանիշից ցածր լինելու մասին (56.3-ից Շաումյանի շրջանում մինչև 84.8 տոկոս Ասկերանի շրջանում), ք.Ստեփանակերտում այն կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 106.9 տոկոսը:

11. Միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի դիտարկումը ըստ անհատ ձեռնարկատերերի չափերի հանրապետության մասշտաբով վկայում է դրանց

ուղիղ համեմատական կախվածության մասին. այսպես, միջին ամսական անվանական աշխատավարձը կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 98.6 տոկոսը գերփոքր, 106.5 տոկոսը փոքր և 147.9 տոկոս միջին անհատ ձեռնարկատերերի մոտ:

Անհատ ձեռնարկատերերի միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի շրջանային կտրվածքով դիտարկումը վկայում է Ստեփանակերտի, Մարտունու և Շուշիի շրջաններում դրա՝ միջին հանրապետական ցուցանիշից ցածր լինելու մասին (համապատասխանաբար՝ 99.7 տոկոս, 87.8 տոկոս և 77.2 տոկոս):

12. Ըստ հետազոտության արդյունքների՝ գործող կազմակերպություններից 5-ը ունեն 27 մասնաճյուղեր և մեկ ներկայացուցչություն:

13. Կազմակերպությունների ղեկավարների սեռային կառուցվածքը, համաձայն որի կանայք կազմել են 21.9 տոկոսը, տղամարդիկ՝ 78.1 տոկոսը: Կին տնօրենների 52.9 տոկոսը ղեկավարում են առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման , 9.4 տոկոսը՝ շինարարության ոլորտներում գործող կազմակերպություններ:

14. Ըստ հետազոտության արդյունքների հաշվետու ժամանակաշրջանում տղամարդիկ կազմել են գործող անհատ ձեռնարկատերերի 57.8 տոկոսը, կանայք՝ 42.2 տոկոսը: Կին անհատ ձեռնարկատերերի 80.5 տոկոսը գործում է առևտրի, 6.2- ական տոկոսը՝ հյուրանոցների և ռեստորանների գործունեության և կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցման գործունեության ոլորտներում:

15. Գործող կազմակերպություններից 367-ը կամ 36.0 տոկոսը նախորդ տարվա համեմատ իր գործունեությունը ընդլայնելու, 33.7 տոկոսը կամ 343-ը՝ նույն ծավալով գործելու, իսկ 98-ը կամ 9.6 տոկոսը իր գործունեությունը սահմանափակելու ծրագրեր ունեն: Հետազոտության արդյունքներով 211 կազմակերպություն կամ 20.7 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

16. Անհատ ձեռնարկատերերից 1266-ը կամ 41.2 տոկոսը մտադիր է նախորդ տարվա համեմատ ընդլայնել իր գործունեությունը, 36.6 տոկոսը կամ 1125-ը՝ գործել նույն ծավալով, իսկ 383-ը կամ 12.5 տոկոսը սահմանափակել այն: Հետազոտության արդյունքներով 298-ը կամ 9.7 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

17. Բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների վերաբերյալ հարցին գործող իրավաբանական անձանց 56.0 տոկոսը կամ 571-ը պատասխանել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը ոչինչ չի խանգարում: Որպես բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիր հետազոտված իրավաբանական անձինք կարևորել են անհավասար մրցակցությունը և ֆինանսական վիճակը, համապատասխանաբար, 13.1 տոկոսը և 5.8 տոկոսը, հարկային քաղաքականությունը և այլ տնտեսական պայմանները՝ համապատասխանաբար, 3.7 տոկոսը և 1.4 տոկոսը: Հետազոտության արդյունքներով 156-ը կամ 15.3 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «ինչն է խանգարում իրենց բիզնեսի զարգացմանը» հարցին:

Անհատ ձեռնարկատերերի 53.2 տոկոսը կամ 1635-ը պատասխանել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը ոչինչ չի խանգարում: Որպես բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիր հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերը կարևորել են անհավասար մրցակցությունը՝ 13.5 տոկոսը, ֆինանսական վիճակը՝ 12.2 տոկոսը, բնակչության անվճարունակությունը՝ 7.0 տոկոսը:

*
*   *

Հետազոտության արդյունքները ԼՂՀ ԱՎԾ-ին հնարավորություն տվեցին.

- համարել ԼՂՀ ԱՎԾ բիզնես-ռեզիստրի տվյալների բազան նոր կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի վերաբերյալ համապատասխան տվյալներով,
- բիզնես-ռեզիստրի տվյալների բազայի ընդլամմանը զուգընթաց՝ բազմազանել վիճակագրությունում դիտարկումների ընտրանքային եղանակների կիրառման շրջանակները,
- տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից իրականացվող գործունեության տեսակները կողավորել համաձայն ՏԳՏԴ-ի, ինչը ստացված արդյունքները համադրելի է դարձնում ՀՀ ԱՎԾ բիզնես-ռեզիստրում առկա՝ արդեն իսկ ՏԳՏԴ հիման վրա կողավորված այլ բազաների հետ,
- վարել կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի ժողովրդագրություն,
- բացահայտել տնտեսավարող սուբյեկտների գործարար ակտիվությունը սահմանափակող առաջնահերթ խնդիրները:

Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Տ 1

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

Հետազոտությանը ընդգրկված իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Հրաժարվել են	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	3259	1019	1795	3	442
Ստեփանակերտ	2202	744	1026	1	431
Ասկերան	176	58	115		3
Հաղրուք	150	47	103		
Մարտակերտ	202	59	140	1	2
Մարտունի	293	56	231		6
Շահումյան	20	3	17		
Շուշի	127	29	98		
Քաշաթաղ	89	23	65	1	

Հետազոտությանը ընդգրկված իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Հրաժարվել են	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ստեփանակերտ	67.6	73.0	57.2	33.3	97.5
Ասկերան	5.4	5.7	6.4		0.7
Հաղրուք	4.6	4.6	5.7		
Մարտակերտ	6.2	5.8	7.8	33.3	0.4
Մարտունի	9.0	5.5	12.9		1.4
Շահումյան	0.6	0.3	0.9		
Շուշի	3.9	2.8	5.5		
Քաշաթաղ	2.7	2.3	3.6	33.3	

Հետազոտությանը ընդգրկված իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Հրաժարվել են	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	100.0	31.3	55.1	0.1	13.5
Ստեփանակերտ	100.0	33.8	46.6		19.6
Ասկերան	100.0	33.0	65.3		1.7
Հաղրուք	100.0	31.3	68.7		
Մարտակերտ	100.0	29.2	69.3	0.5	1.0
Մարտունի	100.0	19.1	78.8		2.1
Շահումյան	100.0	15.0	85.0		
Շուշի	100.0	22.8	77.2		
Քաշաթաղ	100.0	25.9	73.0	1.1	

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն
ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի**

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	1019	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	585	x	100.0
փոքր	305	x	100.0
միջին	65	x	100.0
խոշոր	64	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անասնաշին տնտեսություն (բաժին A)			
Ընդամենը	27	100.0	2.6
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	12	44.4	2.1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	14	51.9	4.6
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	1	3.7	1.6
Չկոմերսիոն, ձկնաբուծություն (բաժին B)			
Ընդամենը	1	100.0	0.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	100.0	0.2
Հանրագործական արդյունաբերություն (բաժին C)			
Ընդամենը	9	100.0	0.9
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	4	44.4	0.7
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	4	44.4	1.3
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	1	0.2	1.6
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)			
Ընդամենը	139	100.0	13.6
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	69	49.6	11.8
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	60	43.2	19.7
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	4	2.9	6.1
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	6	4.3	9.4
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)			
Ընդամենը	13	100.0	1.3
այդ թվում՝			
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	5	38.5	1.6
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	3	23.0	4.6
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	5	38.5	7.8
Շինարարություն (բաժին F)			
Ընդամենը	186	100.0	18.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	81	43.4	13.8
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	80	43.0	26.2
միջին՝ 26-50 աշխատողներ	11	5.9	16.9
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	14	7.5	21.9
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)			
Ընդամենը	391	100.0	38.4
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	279	71.4	47.7
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	89	22.8	29.2
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	17	4.3	26.2
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	6	1.5	9.4
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+J+K+L+M+N+O)			

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	253	100.0	24.8
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	139	54.9	23.7
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	53	20.9	17.4
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	30	11.9	46.2
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	31	12.3	48.3
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)			
Ընդամենը	48	100.0	4.7
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	29	60.4	5.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	8	16.7	2.6
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	8	16.7	12.3
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3	6.2	4.7
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)			
Ընդամենը	53	100.0	5.2
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	23	43.4	3.9
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	19	35.9	6.3
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	5	9.4	7.7
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	6	11.3	9.4
Տրանսպորտ՝ 60+63 հատված			
Ընդամենը	42	100.0	4.1
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	18	42.9	3.1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	16	38.1	5.3
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	5	11.9	7.7
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3	7.1	4.7
Կապ՝ 64 հատված			
Ընդամենը	11	100.0	1.1
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	5	45.5	0.8
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	27.3	1.0
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3	27.3	4.7
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)			
Ընդամենը	12	100.0	1.2
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	11	91.7	1.9
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	8.3	0.3
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպասողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)			
Ընդամենը	69	100.0	6.8
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	51	73.9	8.7
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	10	14.5	3.3
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	7	10.1	10.8
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	1	1.5	1.5
Պետական կառավարում (բաժին L)			
Ընդամենը	3	100.0	0.3
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	33.3	0.2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	33.3	0.3
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	1	33.3	1.5
Կրթություն (բաժին M)			
Ընդամենը	5	100.0	0.5
<i>այդ թվում՝</i>			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	40.0	0.3

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	20.0	1.5
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	2	40.0	3.1
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)			
Ընդամենը	21	100.0	2.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3	14.3	0.5
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	14.3	1.0
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	2	9.5	3.1
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	13	61.9	20.3
Կոմունալ,անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)			
Ընդամենը	42	100.0	4.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	19	45.2	3.2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	11	26.2	3.6
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	7	16.7	10.8
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	5	11.9	7.8

Աղյուսակ 5

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարծ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1019	744	58	47	59	56	3	28	24
այդ թվում՝									
գերփոքր	585	435	32	24	36	30	3	15	10
փոքր	305	210	18	19	16	21		10	11
միջին	65	46	3	3	6	3		1	3
խոշոր	64	53	5	1	1	2		2	
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)									
Ընդամենը	27	13	5	1	0	3	0	3	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	12	5	3					3	1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	14	8	2	1		2			1
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	1					1			
Չկնորսություն, ձկնորսություն (բաժին B)									
Ընդամենը	1	1	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	1							
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)									
Ընդամենը	9	5	2	1	0	0	0	0	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	4	1	2	1					
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	4	3							1
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	1	1							
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)									

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	139	99	10	10	10	5	0	3	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	69	44	6	4	9	2		2	2
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	60	46	3	6	1	3		1	
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	4	4							
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	6	5	1						
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)									
Ընդամենը	13	8	0	0	1	2	0	0	2
այդ թվում՝									
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	5	2			1	1			1
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	3	1				1			1
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	5	5							
Շինարարություն (բաժին F)									
Ընդամենը	186	128	14	9	11	9	2	4	9
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	81	57	6	4	5	4	2		3
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	80	51	5	4	5	5		4	6
միջին՝ 26-50 աշխատողներ	11	9		1	1				
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	14	11	3						
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)									
Ընդամենը	391	290	13	15	30	30	1	10	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	279	211	7	9	21	21	1	7	2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	89	59	6	6	7	8		3	
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	17	14			2	1			
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	6	6							
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+J+K+L+M+N+O)									
Ընդամենը	253	200	14	11	7	7	0	8	6
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	139	116	8	6	1	3		3	2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	53	41	2	2	2	2		2	2
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	30	18	3	2	3	1		1	2
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	31	25	1	1	1	1		2	0
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)									
Ընդամենը	48	38	4	4	0	0	0	1	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5	29	20	4	4					1

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
աշխատողներ									
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	8	8							
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	8	7						1	
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3	3							
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)									
Ընդամենը	53	40	2	2	4	1	0	4	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	23	17		1	1	1		3	
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	19	15	1	1	1			1	
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	5	2	1		2				
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	6	6							
Տրանսպորտ՝ 60+63 հատված									
Ընդամենը	42	30	2	1	4	1	0	4	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	18	13			1	1		3	
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	16	12	1	1	1			1	
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	5	2	1		2				
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3	3							
Կապ՝ 64 հատված									
Ընդամենը	11	10	0	1	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	5	4		1					
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	3							
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3	3							
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)									
Ընդամենը	12	11	0	1	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	11	10		1					
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1							
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)									
Ընդամենը	69	59	5	2	1	1	0	0	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	51	45	4			1			1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	10	9		1					
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	7	4	1	1	1				
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	1	1							

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Պետական կառավարում (բաժին L)									
Ընդամենը	3	3	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	1							
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1							
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	1	1							
Կրթություն (բաժին M)									
Ընդամենը	5	5	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	2							
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1							
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	2	2							
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)									
Ընդամենը	21	14	1	1	1	2	0	1	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3	2				1			
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	2							1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	2	2							
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	13	8	1	1	1	1		1	
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)									
Ընդամենը	42	30	2	1	1	3	0	2	3
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	19	19							
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	11	5	1		1	2		1	1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	7	2	1	1		1			2
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	5	4						1	

Աղյուսակ 6

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և կազմակերպական-իրավական ձևերի

	Ընդամենը	Արտարարական կրողներտոլի	Սահմանափակ պատասխանատվություն ունեցող ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Ընդամենը	1019	61	768	184	3	3
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառաշին տնտեսություն (բաժին A)	27		18	9		
Չկնորություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1		1			

	Ընդամենը	Արտադրական կոտակերտով	Սահմանափակ պատահական-տվյալով անբնութագրելի ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9		5	4		
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	139	11	101	27		
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	13	2	1	9	1	
Շինարարություն (բաժին F)	186	10	141	33	2	
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	391	29	332	30		
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	48	7	36	5		
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	53		42	11		
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	12		7	5		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	69	2	54	13		
Պետական կառավարում (բաժին L)	3			1		2
Կրթություն (բաժին M)	5		5			
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	21		5	16		
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	42		20	21		1

Աղյուսակ 7

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և կազմակերպական-իրավական ձևերի

	Ընդամենը	Արտադրական կոտակերտով	Սահմանափակ պատահական-տվյալով անբնութագրելի ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	2.6		2.3	4.9		
Չկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	0.1		0.1			
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	0.9		0.7	2.2		
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	13.6	18.0	13.2	14.7		
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	1.3	3.3	0.1	4.9	33.3	
Շինարարություն (բաժին F)	18.3	16.4	18.4	17.9	66.7	
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	38.4	47.5	43.2	16.3		
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	4.7	11.5	4.7	2.7		
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	5.2		5.5	6.0		

	Ընդամենը	Արտադրական կրողերատիվ	Սահմանափակ պատահումատվությամբ ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	1.2		0.9	2.7		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	6.8	3.3	7.0	7.1		
Պետական կառավարում (բաժին L)	0.3			0.5		66.7
Կրթություն (բաժին M)	0.5		0.7			
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	2.0		0.7	8.7		
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	4.1		2.6	11.4		33.3

Աղյուսակ 8

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և կազմակերպական-իրավական ձևերի

	Ընդամենը	Արտադրական կրողերատիվ	Սահմանափակ պատահումատվությամբ ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Ընդամենը	100.0	6.0	75.4	18.0	0.3	0.3
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն(բաժին A)	100.0		66.7	33.3		
Չկնորություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	100.0		100.0			
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	100.0		55.6	44.4		
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	100.0	7.9	72.7	19.4		
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	100.0	15.4	7.7	69.2	7.7	
Շինարարություն (բաժին F)	100.0	5.4	75.8	17.7	1.1	
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտա դրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	100.0	7.4	84.9	7.7		
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	100.0	14.6	75.0	10.4		
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	100.0		79.2	20.8		
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	100.0		58.3	41.7		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	100.0	2.9	78.3	18.8		
Պետական կառավարում (բաժին L)	100.0			33.3		66.7
Կրթություն (բաժին M)	100.0		100.0			
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	100.0		23.8	76.2		
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	100.0		47.6	50.0		2.4

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն
ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության**

Շրջանները	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	1019	94	64	71	790
Ստեփանակերտ	744	63	46	59	576
Ասկերան	58	10	5	4	39
Հաղրուք	47	5	1	1	40
Մարտակերտ	59	2	5	4	48
Մարտունի	56	5	1	2	48
Շահումյան	3		1		2
Շուշի	28	7	2		19
Քաշաթաղ	24	2	3	1	18

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն
ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)**

Շրջանները	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ստեփանակերտ	73.0	67.0	71.9	83.1	72.9
Ասկերան	5.7	10.6	7.8	5.6	4.9
Հաղրուք	4.6	5.3	1.6	1.4	5.1
Մարտակերտ	5.8	2.1	7.8	5.6	6.1
Մարտունի	5.5	5.3	1.6	2.8	6.1
Շահումյան	0.3		1.6		0.3
Շուշի	2.7	7.4	3.1		2.4
Քաշաթաղ	2.4	2.1	4.7	1.4	2.3

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն
ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)**

Շրջանները	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	9.2	6.3	7.0	77.5
Ստեփանակերտ	100.0	8.5	6.2	7.9	77.4
Ասկերան	100.0	17.2	8.6	6.9	67.2
Հաղրուք	100.0	10.6	2.1	2.1	85.1
Մարտակերտ	100.0	3.4	8.5	6.8	81.4
Մարտունի	100.0	8.9	1.8	3.6	85.7

Շրջանները	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Շահումյան	100.0	0.0	33.3	0.0	66.7
Շուշի	100.0	25.0	7.1	0.0	67.9
Քաշաթաղ	100.0	8.3	12.5	4.2	75.0

Աղյուսակ 12

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն կազմակերպական-իրավական ձևերով ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	1019	94	64	71	790
Արտադրական կոուպերատիվ	61	11	2	2	46
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	768	73	55	61	579
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	184	10	7	8	159
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	3				3
Պետական ձեռնարկություն	3				3

Աղյուսակ 13

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը կազմակերպական-իրավական ձևերով ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	9.2	6.3	7.0	77.5
Արտադրական կոուպերատիվ	100.0	18.0	3.3	3.3	75.4
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	100.0	9.5	7.2	7.9	75.4
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	100.0	5.4	3.8	4.4	86.4
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	100.0				100.0
Պետական ձեռնարկություն	100.0				100.0

Աղյուսակ 14

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների ու հատվածների և գործելու տևողության

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1019	94	64	71	790
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)						
	Ընդամենը՝ որից	27	3	3	0	21
01	Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և ծառայությունների մատուցում այլ	27	3	3		21

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	բնագավառներում					
Չկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)						
	Ընդամենը՝ որից	1	0	0	0	1
05	Չկնորսություն, ձկնաբուծություն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագավառներում	1				1
Հանրագործական արդյունաբերություն (բաժին C)						
	Ընդամենը՝ որից	9	2	0	0	7
10	Քարածխի, գորշ ածխի և տորֆի արդյունահանում	1				1
13	Օգտակար հանածոների արդյունահանում, բացի վառելիքաէներգետիկից	1				1
14	Հանրագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	7	2			5
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)						
	Ընդամենը՝ որից	139	13	4	5	117
15	Սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրություն	49	6		2	41
17	Մանածագործական և կարի արտադրություն	6	1	1		4
20	Բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրատեսակների արտադրություն, բացի կահույքից	20	1	2	1	16
21	Թղթագանգվածի, թղթի և սովարաթղթի և դրանց արտադրատեսակների արտադրություն	1				1
22	Հրատարակչական գործ, տպագրական գործ, տեղեկատվական նյութերի վերարտադրում	4				4
25	Ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն	1				1
26	Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	23	1	1	2	19
27	Մետաղագործական արդյունաբերություն	1				1
28	Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	13	1			12
31	Էլեկտրական մեքենաների և էլեկտրասարքավորանքի արտադրություն	2	1			1
32	Ռադիոյի, հեռուստատեսության և կապի համար սարքավորանքի արտադրություն	1	1			
33	Բժշկական	1				1

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	աարքավորանքի, չափիչ և օպտիկական սարքերի և ժամացույցների արտադրություն					
36	Կահույքի և ուրիշ խմբավորում ներում չներառված այլ արտա- դրատեսակների արտադրություն	17	1			16
Էլեկտրաէներգիայի , գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում(բաժին E)						
	Ընդամենը՝ որից	13	1	2	0	10
40	Էլեկտրաէներգիայի , գազի, տաք ջրի և գոլորշու արտադրություն և բաշխում	9		1		8
41	Ջրի հավաքում, մաքրում և բաշխում	4	1	1		2
Շինարարություն (բաժին F)						
	Ընդամենը՝ որից	186	16	15	24	131
45	Շինարարություն	186	16	15	24	131
Առևտուր,ավտոմեքենաների,կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)						
	Ընդամենը՝ որից	391	32	21	29	309
50	Ավտոմեքենաների, մոտոցիկլների առևտուր, տեխնիկական սպասարկում և նորոգում	40	3	2	1	34
51	Մեծածախ առևտուր և առևտուր գործակալների միջոցով, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից	7				7
52	Մանրածախ առևտուր, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	344	29	19	28	268
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)						
	Ընդամենը՝ որից	48	8	2	4	34
55	Հյուրանոցների և ռեստորանների կողմից մատուցվող ծառայություններ	48	8	2	4	34
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)						
	Ընդամենը՝ որից	53	7	6	1	39
60	Ցամաքային տրանսպորտի գործունեություն	33	3	4		26
62	Օդային տրանսպորտի գործունեություն	1				1
63	Օժանդակ և լրացուցիչ տրանսպորտային գործունեություն	8	3	1		4
64	Կապ	11	1	1	1	8
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)						
	Ընդամենը՝ որից	12	1	0	1	10

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
66	Ապահովագրություն	5			1	4
67	Ֆինանսական միջնորդության և սպահովագրության բնագավառում օժանդակ գործունեություն	7	1			6
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)						
	Ընդամենը՝ որից	69	6	8	5	50
70	Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ	39	4	2	4	29
71	Մեքենաների և սարքավորանքի վարձակալում առանց սպա սարկոդ անձնակազմի, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի վարձույթ	5	2	1		2
72	Հաշվողական տեղնիկայի հետ կապված գործունեություն	2				2
73	Հետազոտություններ և մշակումներ	9		2	1	6
74	Այլ տեսակի ծառայությունների մատուցում սպառողներին	14		3		11
Պետական կառավարում (բաժին L)						
	Ընդամենը՝ որից	3	0	1	0	2
75	Պետական կառավարում	3		1		2
Կրթություն(բաժին M)						
	Ընդամենը՝ որից	5	0	0	1	4
80	Կրթություն	5			1	4
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)						
	Ընդամենը՝ որից	21	1	0	0	20
85	Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	21	1			20
Կոմունալ,անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)						
	Ընդամենը՝ որից	42	4	2	1	35
90	Կեղտաջրերի, թափոնների հեռացում և համանման գործունեություն	5				5
92	Հանգստի և զվարճությունների կազմակերպման, մշակույթի և սպորտի բնագավառների գործունեություն	24	3	1	1	19
93	Անհատական ծառայությունների մատուցում	13	1	1		11

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի՝ շրջանային կտրվածքով

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	1019	744	58	47	59	56	3	28	24
Արտադրական կոոպերատիվ	61	31	7	2	6	14		1	
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	768	570	39	36	45	34	3	22	19
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	184	139	12	9	8	7		4	5
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	3	2				1			
Պետական ձեռնարկություն	3	2						1	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	73.0	5.7	4.6	5.8	5.5	0.3	2.7	2.4
Արտադրական կոոպերատիվ	100.0	50.8	11.5	3.3	9.8	23.0		1.6	
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	100.0	74.2	5.1	4.7	5.9	4.4	0.4	2.9	2.5
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	100.0	75.5	6.5	4.9	4.3	3.8		2.2	2.7
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	100.0	66.7				33.3			
Պետական ձեռնարկություն	100.0	66.7						33.3	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Արտադրական կոոպերատիվ	6.0	4.1	12.1	4.3	10.2	25.0		3.6	
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	75.4	76.6	67.2	76.6	76.3	60.7	100.0	78.5	79.2
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	18.0	18.7	20.7	19.1	13.5	12.5		14.3	20.8
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	0.3	0.3				1.8			
Պետական ձեռնարկություն	0.3	0.3						3.6	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր (մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (կրողների)՝ շրջանային կտրվածքով

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	1019	744	58	47	59	56	3	28	24
Պետություն	61	40	2	2	5	6		4	2

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղբուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Համայնք	9	3	1	2	1	1		1	
Քաղաքացի	664	547	44	17	13	23	2	12	6
Իրավաբանական անձ	285	154	11	26	40	26	1	11	16
<i>որից՝</i>									
<i>հիմնադիրների (մասնակիցների) կազմում առկա են նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձինք և (կամ) քաղաքացիներ</i>	53	39	5	3	1			1	4

Աղյուսակ 19

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր (մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (կրողների)՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղբուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	73.0	5.7	4.6	5.8	5.5	0.3	2.7	2.4
Պետություն	100.0	65.6	3.3	3.3	8.2	9.8		6.6	3.3
Համայնք	100.0	33.3	11.1	22.2	11.1	11.1		11.1	
Քաղաքացի	100.0	82.4	6.6	2.6	2.0	3.5	0.3	1.8	0.9
Իրավաբանական անձ	100.0	54.0	3.9	9.1	14.0	9.1	0.4	3.9	5.6
<i>որից՝</i>									
<i>հիմնադիրների (մասնակիցների) կազմում առկա են նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձինք և (կամ) քաղաքացիներ</i>	100.0	73.6	9.4	5.7	1.9			1.9	7.5

Աղյուսակ 20

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր (մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (կրողների)՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղբուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Պետություն	6.0	5.4	3.4	4.3	8.5	10.7		14.3	8.3
Համայնք	0.9	0.4	1.7	4.3	1.7	1.8		3.6	
Քաղաքացի	65.1	73.5	75.9	36.1	22.0	41.1	66.7	42.8	25.0
Իրավաբանական անձ	28.0	20.7	19.0	55.3	67.8	46.4	33.3	39.3	66.7
<i>որից՝</i>									
<i>հիմնադիրների (մասնակիցների) կազմում առկա են նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձինք և (կամ) քաղաքացիներ</i>	5.2	5.2	8.6	6.4	1.7			3.6	16.7

Աղյուսակ 21

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործունեության միայն մեկ տեսակ ունեցող գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԳ-ի բաժինների և հատվածների

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	841	X	100.0

Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամեն-նի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
	Ընդամենը՝ որից	2.3	100.0	2.7
01	Գյուղատնտեսություն, որսորդու- թյուն և ծառայությունների մա- տուցում այդ բնագավառներում	2.3	100.0	2.7
Չկնրություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)				
	Ընդամենը՝ որից	1	100.0	0.1
05	Չկնրություն, ձկնաբուծու- թյուն և ծառայությունների մա- տուցում այդ բնագավառներում	1	100.0	0.1
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)				
	Ընդամենը՝ որից	6	100.0	0.7
10	Քարածխի, գորշ ածխի և տորֆի արդյունահանում	5	16.7	0.1
14	Հանքագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1	83.3	0.6
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)				
	Ընդամենը՝ որից	107	100.0	12.7
15	Սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրություն	35	32.7	4.2
17	Մանածագործական և կարի արտադրություն	3	2.8	0.4
20	Բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրատեսակների արտադրություն, բացի կահույքից	18	16.9	2.1
21	Թղթագանգվածի, թղթի և ստվարաթղթի և դրանց արտադրատեսակների արտադրություն	1	0.9	0.1
22	Հրատարակչական գործ, տպագրական գործ, տեղեկատվական նյութերի վերարտադրում	3	2.8	0.4
26	Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	21	20.0	2.5
27	Մետաղագործական արդյունաբերություն	1	0.9	0.1
28	Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	10	9.4	1.2
31	Էլեկտրական մեքենաների և էլեկտրասարքավորանքի արտադրություն	1	0.9	0.1
32	Ռադիոյի, հեռուստատեսության և կապի համար սարքավորանքի արտադրություն	1	0.9	0.1
33	Բժշկական սարքավորանքի, չափիչ և օպտիկական սարքերի և ժամացույցների արտադրություն	1	0.9	0.1
36	Կահույքի և ուրիշ խմբավորում ներում չներառված այլ արտա- դրատեսակների արտադրություն	12	11.2	1.4
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և քաշխում (բաժին E)				
	Ընդամենը՝ որից	6	100.0	0.7
40	Էլեկտրաէներգիայի, գազի,	5	83.3	0.6

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
	տաք ջրի և գոլորշու արտադրություն և բաշխում			
41	Ջրի հավաքում, մաքրում և բաշխում	1	16.7	0.1
Շինարարություն (բաժին F)				
	Ընդամենը՝ որից	149	100.0	17.7
45	Շինարարություն	149	100.0	17.7
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)				
	Ընդամենը՝ որից	334	100.0	39.7
50	Ավտոմեքենաների, մոտոցիկլ- ների առևտուր, տեխնիկական սպասարկում և նորոգում	26	7.8	3.1
51	Մեծածախ առևտուր և առևտուր գործակալների միջոցով, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլ- ների առևտրից	6	1.8	0.7
52	Մանրածախ առևտուր, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցի- կլների առևտրից, կենցաղա- յին արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	302	90.4	35.9
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)				
	Ընդամենը՝ որից	32	100.0	3.8
55	Հյուրանոցների և ռեստորան- ների կողմից մատուցվող ծառայություններ	32	100.0	3.8
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)				
	Ընդամենը՝ որից	44	100.0	5.3
60	Ցամաքային տրանսպորտի գործունեություն	27	61.4	3.2
62	Օդային տրանսպորտի գործունեություն	1	2.3	0.1
63	Օժանդակ և լրացուցիչ տրանսպորտային գործունեություն	7	15.9	0.9
64	Կապ	9	20.4	1.1
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)				
	Ընդամենը՝ որից	12	100.0	1.4
66	Ապահովագրություն	5	41.7	0.6
67	Ֆինանսական միջնորդության և ապահովագրության բնագա- վառում օժանդակ գործունեու- թյուն	7	58.3	0.8
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)				
	Ընդամենը՝ որից	64	100.0	7.6
70	Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ	37	57.8	4.4
71	Մեքենաների և սարքավորանքի վարձակալում առանց սպա սարկող անձնակազմի, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի վարձույթ	4	6.2	0.5
72	Հաշվողական տեղնիկայի հետ կապված գործունեություն	2	3.1	0.2

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
73	Հետազոտություններ և մշակումներ	9	14.1	1.1
74	Այլ տեսակի ծառայությունների մատուցում սպառողներին	12	18.8	1.4
Պետական կառավարում (բաժին L)				
	Ընդամենը՝ որից	3	100.0	0.4
75	Պետական կառավարում	3	100.0	0.4
Կրթություն(բաժին M)				
	Ընդամենը՝ որից	4	100.0	0.5
80	Կրթություն	4	100.0	0.5
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)				
	Ընդամենը՝ որից	21	100.0	2.5
85	Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	21	100.0	2.5
Կոմունալ,անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)				
	Ընդամենը՝ որից	35	100.0	4.2
90	Կեղտաջրերի, թափոնների հեռացում և համանման գործունեություն	3	8.6	0.4
92	Հանգստի և զվարճությունների կազմակերպման, մշակույթի և սպորտի բնագավառների գործունեություն	24	68.6	2.9
93	Անհատական ծառայությունների մատուցում	8	22.8	1.0

Աղյուսակ 22

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց հասույթի բաշխումն ըստ ՏԳՏԳ-ի բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	160032925.2	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	24122352.3	x	100.0
փոքր	43427040.7	x	100.0
միջին	17963130.3	x	100.0
խոշոր	74520401.9	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)			
Ընդամենը	2493317.2	100.0	1.6
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	83270.0	3.3	0.3
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	1565106.2	62.8	3.6
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	844941.0	33.9	1.1
Չկնորսություն,ձկնաբուծություն (բաժին B)			
Ընդամենը	320.0	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	320.0	100.0	0.0
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)			
Ընդամենը	11088803.9	100.0	6.9
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	14590.0	0.1	0.1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	576597.9	5.2	1.3

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	10497616.0	94.7	14.1
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)			
Ընդամենը	11056018.5	100.0	6.9
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	937530.1	8.5	3.9
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	5194539.4	47.0	12.0
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	1642158.3	14.8	9.2
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	3281790.7	29.7	4.4
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)			
Ընդամենը	13764167.8	100.0	8.6
այդ թվում՝			
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	820131.5	5.9	1.9
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	396032.5	2.9	2.2
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	12548003.8	91.2	16.8
Շինարարություն (բաժին F)			
Ընդամենը	37637757.8	100.0	23.5
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3149908.7	8.4	13.1
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	10212926.7	27.1	23.5
միջին՝ 26-50 աշխատողներ	3563500.5	9.5	19.8
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	20711421.9	55.0	27.8
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անճնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)			
Ընդամենը	61888277.8	100.0	38.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	16584220.9	26.8	68.8
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	23792845.7	38.5	54.8
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	10222303.9	16.5	56.9
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	11288907.3	18.2	15.2
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+J+K+L+M+N+O)			
Ընդամենը	22104262.2	100.0	13.8
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3352512.6	15.2	13.8
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1264893.3	5.7	2.9
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	2139135.1	9.7	11.9
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	15347721.2	69.4	20.6
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)			
Ընդամենը	2242188.0	100.0	1.4
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	101099.6	4.5	0.4
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	227927.2	10.2	0.5
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	558535.0	24.9	3.1
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	1354626.2	60.4	1.8
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)			
Ընդամենը	9923445.6	100.0	6.2
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	267676.0	2.7	1.1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	792397.5	8.0	1.8
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	429630.0	4.3	2.4
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	8433742.1	85.0	11.3
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)			
Ընդամենը	989389.4	100.0	0.6
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	957248.3	96.8	4.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	32141.1	3.2	0.1
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին			

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ծառայությունների մատուցում (բաժին K)			
Ընդամենը	2934335.6	100.0	1.8
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1786352.8	60.9	7.4
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	93316.5	3.2	0.2
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	681002.1	23.2	3.8
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	373664.2	12.7	0.5
Պետական կառավարում (բաժին L)			
Ընդամենը	285070.9	100.0	0.2
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	4789.0	1.7	0.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	127.4	0.0	0.0
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	280154.5	98.3	0.4
Կրթություն (բաժին M)			
Ընդամենը	785732.2	100.0	0.5
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	6580.5	0.8	0.0
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	19356.0	2.5	0.1
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	759795.7	96.7	1.0
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)			
Ընդամենը	3731407.2	100.0	2.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	6874.5	0.2	0.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	31320.9	0.8	0.1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	188313.0	5.0	1.0
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3504898.8	93.9	4.7
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)			
Ընդամենը	1212693.3	100.0	0.8
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	221891.9	18.3	0.9
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	87662.7	7.2	0.2
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	262299.0	21.6	1.5
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	640839.7	52.8	0.9

Աղյուսակ 23

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց և առանձնացված ստորաբաժանումների հասույթի բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ կազմակերպական-իրավական ձևի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	160032925.2	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	24122352.3	x	100.0
փոքր	43427040.7	x	100.0
միջին	17963130.3	x	100.0
խոշոր	74520401.9	x	100.0
Արտադրական կոդերատիվ(080)			
Ընդամենը	8148225.5	100.0	5.1
այդ թվում՝			
գերփոքր	2856400.1	35.1	11.8
փոքր	2078077.6	25.5	4.8
միջին	630814.8	7.7	3.5
խոշոր	2582933.0	31.7	3.5

	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ կազմակերպական- իրավական ձևի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն(110)			
Ընդամենը	83030449.2	100.0	51.9
այդ թվում՝			
գերփոքր	19314544.6	23.3	80.1
փոքր	32930387.9	39.6	75.8
միջին	7198102.9	8.7	40.1
խոշոր	23587413.8	28.4	31.6
Փակ բաժնետիրական ընկերություն(120)			
Ընդամենը	61572198.1	100.0	38.5
այդ թվում՝			
գերփոքր	1916997.8	3.1	8.0
փոքր	8391529.7	13.6	19.3
միջին	5801870.2	9.4	32.3
խոշոր	45461800.4	73.9	61.0
Բաց բաժնետիրական ընկերություն(130)			
Ընդամենը	2506690.6	100.0	1.5
այդ թվում՝			
փոքր	21216.6	0.8	0.1
միջին	317032.0	12.7	1.8
խոշոր	2168442.0	86.5	2.9
Պետական ձեռնարկություն(140)			
Ընդամենը	290772.4	100.0	0.2
այդ թվում՝			
գերփոքր	4789.0	1.6	0.0
փոքր	5828.9	2.0	0.0
խոշոր	280154.5	96.4	0.4
Առանձնացված ստորաբաժանում(060)			
Ընդամենը	4484589.4	100.0	2.8
այդ թվում՝			
գերփոքր	29620.8	0.7	0.1
միջին	4015310.4	89.5	22.3
խոշոր	439658.2	9.8	0.6

Աղյուսակ 24

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ հասույթի, աշխատավարձի և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով(տոկոսով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարծն	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթալ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝									
գերփոքր	57.4	58.5	55.2	51.1	61.0	53.6	100.0	53.6	41.7
փոքր	29.9	28.2	31.0	40.4	27.1	37.5		35.7	45.8
միջին	6.4	6.2	5.2	6.4	10.2	5.3		3.6	12.5
խոշոր	6.3	7.1	8.6	2.1	1.7	3.6		7.1	
Հասույթը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝									
գերփոքր	15.1	13.7	5.1	8.0	27.2	59.2	100.0	20.9	15.6
փոքր	27.1	24.7	21.2	80.6	35.6	22.5		62.8	71.3
միջին	11.2	13.0	3.0	8.5	22.6	4.7		3.0	13.1
խոշոր	46.6	48.6	70.7	2.9	14.6	13.6		13.3	

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Աշխատավարձի ֆոնդը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝									
գերփոքր	5.1	4.2	5.7	8.9	18.5	12.2	100.0	9.4	14.3
փոքր	16.7	14.5	23.0	50.2	17.7	31.3		36.8	53.8
միջին	9.6	9.2	5.4	13.0	20.2	7.1		14.1	31.9
խոշոր	68.6	72.1	65.9	27.9	43.6	49.4		39.7	

Աղյուսակ 25

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ հասույթի, աշխատավարձի և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ կազմակերպական-իրավական ձևերով

	Ընդամենը	Կրտսերական կողմերում	Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն	Առանձնացված ստորաբաժանում
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝							
գերփոքր	57.2	55.7	64.6	29.3		33.3	40.0
փոքր	29.7	36.1	28.8	32.6	33.3	33.3	
միջին	6.6	4.9	5.1	12.0	33.3		30.0
խոշոր	6.5	3.3	1.5	26.1	33.3	33.3	30.0
Հասույթը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝							
գերփոքր	15.1	35.1	23.3	3.1		1.6	0.7
փոքր	27.1	25.5	39.6	13.6	0.8	2.0	
միջին	11.2	7.7	8.7	9.4	12.7		89.5
խոշոր	46.6	31.7	28.4	73.9	86.5	96.4	9.8
Աշխատավարձի ֆոնդը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝							
գերփոքր	5.1	2.6	12.6	14.9	0.8		0.8
փոքր	16.7		23.5	41.4	6.9	1.4	1.9
միջին	9.6	35.0	11.8	15.3	6.1	19.5	
խոշոր	68.6	62.4	52.1	28.4	86.2	79.1	97.3

Աղյուսակ 26

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց միջին ամսական անվանական աշխատավարձի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	գերփոքր	փոքր	միջին	խոշոր
Ընդամենը	100.0	60.1	86.0	88.1	112.2
Ստեփանակերտ	100.0	54.5	83.2	91.7	111.3
Ասկերան	100.0	86.2	104.4	67.7	103.9
Հաղրուք	100.0	67.7	125.4	83.3	89.4
Մարտակերտ	100.0	106.9	91.9	102.1	99.9
Մարտունի	100.0	105.4	108.6	75.6	98.4
Շահումյան	100.0	100.0			
Շուշի	100.0	98.8	104.2	123.8	90.7
Քաշաթաղ	100.0	105.3	134.2	68.8	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների, մասնաճյուղերի ու ներկայացուցչությունների և գտնվելու վայրի

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների անվանումը	Իրավաբանական անձինք		Գտնվելու վայրը			
			մասնաճյուղերի թիվը		ներկայացուցչությունների թիվը	
	ընդամենը	այդ թվում՝ ունեն մասնաճյուղեր (ներկայացուցչություններ)	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս
Ընդամենը	1019	5	27	-	-	1
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	27					
Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1					
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9					
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	139	1				1
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	13	2	13			
Շինարարություն (բաժին F)	186					
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	391					
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	48					
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	53	2	14			
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	12					
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	69					
Պետական կառավարում (բաժին L)	3					
Կրթություն (բաժին M)	5					
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	21					
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	42					

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ մասնաճյուղերի ու ներկայացուցչությունների և գտնվելու վայրի՝ շրջանային կտրվածքով

Շրջանները	Իրավաբանական անձինք		Գտնվելու վայրը			
			մասնաճյուղերի թիվը		ներկայացուցչությունների թիվը	
	ընդամենը	այդ թվում՝ ունեն մասնաճյուղեր (ներկայացուցչություններ)	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս
Ընդամենը	1019	5	27			1
ք. Ստեփանակերտ	744	4	3			
Ասկերան	58	1	4			1
Հաղրուք	47		4			
Մարտակերտ	59		4			
Մարտունի	56		4			
Շահումյան	3		1			

Շրջանները	Իրավաբանական անձինք		Գտնվելու վայրը			
			մասնաճյուղերի թիվը		ներկայացուցչությունների թիվը	
	ընդամենը	այդ թվում՝ ունեն մասնաճյուղեր (ներկայացուցչություններ)	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս
Շուշի	28		4			
Քաշաթաղ	24		3			

Աղյուսակ 29

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների բաշխումն ըստ սեռի՝ շրջանային կտրվածքով

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը	1019	796	223	78.1	21.9
ք. Ստեփանակերտ	744	573	171	77.0	23.0
Ասկերան	58	48	10	82.8	17.2
Հաղրուք	47	39	8	83.0	17.0
Մարտակերտ	59	41	18	69.5	30.5
Մարտունի	56	48	8	85.7	14.3
Շահումյան	3	2	1	66.7	33.3
Շուշի	28	23	5	82.1	17.9
Քաշաթաղ	24	22	2	91.7	8.3

Աղյուսակ 30

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների բաշխումն ըստ սեռի՝ ՏԳՏԳ՝ բաժիններով

	Ընդամենը, մարդ	որից՝	
		տղամարդ	կին
Ընդամենը	1019	796	223
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	27	24	3
Չկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1	1	
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9	8	1
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	139	121	18
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	13	13	
Շինարարություն (բաժին F)	186	165	21
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	391	273	118
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	48	38	10
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	53	43	10
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	12	9	3
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	69	52	17
Պետական կառավարում (բաժին L)	3	3	
Կրթություն (բաժին M)	5	3	2
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	21	14	7
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	42	29	13

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետազա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	1019	744	58	47	59	56	3	28	24
ընդլայնել գործունեությունը	367	285	11	30	10	21		6	4
գործել նույն ծավալով	343	220	17	7	45	27	2	9	16
սահմանափակել գործունեությունը	98	78	6	5		3		5	1
դժվարացել են պատասխանել	211	161	24	5	4	5	1	8	3

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետազա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ընդլայնել գործունեությունը	36.0	38.3	19.0	63.9	16.9	37.5		21.4	16.7
գործել նույն ծավալով	33.7	29.6	29.3	14.9	76.3	48.2	66.7	32.1	66.6
սահմանափակել գործունեությունը	9.6	10.5	10.3	10.6		5.4		17.9	4.2
դժվարացել են պատասխանել	20.7	21.6	41.4	10.6	6.8	8.9	33.3	28.6	12.5

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետազա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	100.0	73.0	5.7	4.6	5.8	5.5	0.3	2.7	2.4
ընդլայնել գործունեությունը	100.0	77.7	3.0	8.2	2.7	5.7	0.0	1.6	1.1
գործել նույն ծավալով	100.0	64.1	5.0	2.0	13.1	7.9	0.6	2.6	4.7
սահմանափակել գործունեությունը	100.0	79.6	6.1	5.1	0.0	3.1	0.0	5.1	1.0
դժվարացել են պատասխանել	100.0	76.3	11.4	2.4	1.9	2.4	0.5	3.8	1.4

Վնասագուտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

	Ընդամենը	որից՝ ըստ հետագա գործարար ծրագրի			
		ընդլայնել գործունեությունը	գործել նույն ծավալով	սահմանափակել գործունեությունը	դժվարացել են պատասխանել
Ընդամենը	1019	367	343	98	211
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	27	10	10	2	5
Չկնորություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1		1		
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9	4		1	4
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	139	36	50	12	41
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	13	2	7		4
Շինարարություն (բաժին F)	186	61	75	7	43
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգ-տագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	391	176	119	48	48
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	48	18	18	4	8
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	53	13	15	8	17
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	12	5	3		4
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	69	25	15	7	22
Պետական կառավարում (բաժին L)	3		2		1
Կրթություն (բաժին M)	5	3	1	1	
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	21	4	9	2	6
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	42	10	18	6	8

Վնասագուտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների հետագա գործարար ծրագրերը՝ ըստ սևաչափի բաշխմամբ

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	1019	796	223	100.0	100.0
ընդլայնել գործունեությունը	367	278	89	34.9	39.9
գործել նույն ծավալով	343	279	64	35.1	28.7
սահմանափակել գործունեությունը	98	68	30	8.5	13.5
դժվարացել են պատասխանել	211	171	40	21.5	17.9

Նևտագոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթալ
Ընդամենը որից՝	1019	744	58	47	59	56	3	28	24
Բնակչության անվճարունակությունը	48	21	1	8	14	3			1
Անհավասար մրցակցությունը	133	102	9	8	7	4		1	2
Ֆինանսական վիճակը	59	30	7	6	2	9		1	4
Հարկային քաղաքականություն	38	35			1	1		1	
Խանգարող խնդիրներ չկան	571	470	12	19	29	24	3		14
Այլ տեսակի պայմաններ	14	8	1	1		2			2
Դժվարանում են պատասխանել	156	78	28	5	6	13		25	1

Նևտագոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթալ
Ընդամենը որից՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	4.7	2.8	1.7	17.0	23.7	5.4			4.2
Անհավասար մրցակցությունը	13.1	13.7	15.5	17.0	11.9	7.1		3.6	8.3
Ֆինանսական վիճակը	5.8	4.0	12.1	12.8	3.4	16.1		3.6	16.7
Հարկային քաղաքականություն	3.7	4.7			1.7	1.8		3.6	
Խանգարող խնդիրներ չկան	56.0	63.2	20.7	40.4	49.2	42.9	100.0		58.3
Այլ տեսակի պայմաններ	1.4	1.1	1.7	2.1		3.6			8.3
Դժվարանում են պատասխանել	15.3	10.5	48.3	10.6	10.2	23.2		89.3	4.2

Նևտագոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթալ
Ընդամենը որից՝	100.0	73.0	5.7	4.6	5.8	5.5	0.3	2.7	2.4
Բնակչության անվճարունակությունը	100.0	43.8	2.1	16.7	29.2	6.3			2.1
Անհավասար մրցակցությունը	100.0	76.7	6.8	6.0	5.3	3.0		0.8	1.5
Ֆինանսական վիճակը	100.0	50.8	11.9	10.2	3.4	15.3		1.7	6.8
Հարկային	100.0	92.1			2.6	2.6		2.6	

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաբուս	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթալ
քաղաքականություն									
Խանգարող խնդիրներ չկան	100.0	82.3	2.1	3.3	5.1	4.2	0.5		2.5
Այլ տեսակի պայմաններ	100.0	57.1	7.1	7.1		14.3			14.3
Դժվարանում են պատասխանել	100.0	50.0	17.9	3.2	3.8	8.3		16.0	0.6

Աղյուսակ 39

Նևտազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց քիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

	Ընդամենը	Բնակչության սիրողությունը անդամներ	Անհատական մտայնությունը մրցակցության	Ֆինանսական միտումներ	Նյութական հարկումներ	Խանգարող խնդիրներ	Այլ տեսակի պայմաններ	Դժվարանում են պատասխանել
Ընդամենը	1019	48	133	59	38	571	14	156
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	27		7	3		11	1	5
Չկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1					1		
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9		1	1		5		2
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	139	4	31	7	5	70	4	18
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	13			1	1	4		7
Շինարարություն (բաժին F)	186	6	32	19	9	96	5	19
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	391	27	27	18	14	230	2	73
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	48	4	15	2	1	21		5
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	53	4	6	2	4	31		6
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	12		1	1	1	8		1
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	69	1	5	1	1	52		9
Պետական կառավարում (բաժին L)	3					3		
Կրթություն (բաժին M)	5	1				4		
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	21	1	1		1	13		5
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	42		7	4	1	22	2	6

Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների սեռային բաշխումն ըստ բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը որից՝	1019	796	223	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	48	33	15	4.2	6.7
Անհավասար մրցակցությունը	133	103	30	12.9	13.5
Ֆինանսական վիճակը	59	47	12	5.9	5.4
Հարկային քաղաքականություն	38	32	6	4.0	2.7
Խանգարող խնդիրներ չկան	571	439	132	55.2	59.2
Այլ տեսակի պայմաններ	14	13	1	1.6	0.4
Դժվարանում են պատասխանել	156	129	27	16.2	12.1

Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Տ 2

ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

Հետազոտությանը ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	6887	3072	3745	70
Ստեփանակերտ	3517	1608	1877	32
Ասկերան	625	255	367	3
Հաղրուք	444	219	225	
Մարտակերտ	737	297	440	
Մարտունի	898	418	475	5
Շահումյան	86	32	53	1
Շուշի	243	124	118	1
Քաշաթաղ	337	119	190	28

Հետազոտությանը ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0
Ստեփանակերտ	51.1	52.4	50.1	45.7
Ասկերան	9.1	8.3	9.8	4.3
Հաղրուք	6.4	7.1	6.0	0.0
Մարտակերտ	10.7	9.7	11.7	0.0
Մարտունի	13.0	13.6	12.7	7.2
Շահումյան	1.3	1.0	1.4	1.4
Շուշի	3.5	4.0	3.2	1.4
Քաշաթաղ	4.9	3.9	5.1	40.0

Հետազոտությանը ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	100.0	44.6	54.4	1.0
Ստեփանակերտ	100.0	45.7	53.4	0.9
Ասկերան	100.0	40.8	58.7	0.5
Հաղրուք	100.0	49.3	50.7	0.0
Մարտակերտ	100.0	40.3	59.7	0.0
Մարտունի	100.0	46.5	52.9	0.6
Շահումյան	100.0	37.2	61.6	1.2
Շուշի	100.0	51.0	48.6	0.4
Քաշաթաղ	100.0	35.3	56.4	8.3

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն
ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի**

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերերի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	3072	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	3052	x	100.0
փոքր	19	x	100.0
միջին	1	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)			
Ընդամենը	3	100.0	0.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3	100.0	0.1
Հանրագործական արդյունաբերություն(բաժին C)			
Ընդամենը	1	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	100.0	0.0
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)			
Ընդամենը	162	100.0	5.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	156	96.3	5.1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	6	3.7	31.6
Շինարարություն (բաժին F)			
Ընդամենը	14	100.0	0.5
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	14	100.0	0.5
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)			
Ընդամենը	2175	100.0	70.8
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2167	99.6	71.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	7	0.3	36.8
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	0.1	100.0
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+K+N+O)			
Ընդամենը	717	100.0	23.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	711	99.2	23.3
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	6	0.8	31.6
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)			
Ընդամենը	188	100.0	6.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	187	99.5	6.1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	0.5	5.3
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)			
Ընդամենը	236	100.0	7.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	234	99.2	7.7
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	2	0.8	10.5
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)			
Ընդամենը	1	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	100.0	0.0
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին			

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերերի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ծառայությունների մատուցում (բաժին K)			
Ընդամենը	57	100.0	1.9
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	56	98.2	1.8
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1.8	5.3
Կրթություն (բաժին M)			
Ընդամենը	2	100.0	0.1
այդ թվում՝ 0.2			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	100.0	0.1
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)			
Ընդամենը	32	100.0	1.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	31	96.9	1.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	3.1	5.3
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)			
Ընդամենը	201	100.0	6.5
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	200	99.5	6.6
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	0.5	5.3

Աղյուսակ 5

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարծն	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	3072	1608	255	219	297	418	32	124	119
այդ թվում՝									
գերփոքր	3052	1593	254	218	296	418	32	122	119
փոքր	19	14	1	1	1			2	
միջին	1	1							
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անասնաբուծություն (բաժին A)									
Ընդամենը	3	0	2	0	0	1	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3		2			1			
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)									
Ընդամենը	1	0	0	1	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1			1					
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)									
Ընդամենը	162	83	11	9	16	20	3	4	16
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	156	79	11	8	16	20	3	3	16
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	6	4		1				1	
Շինարարություն (բաժին F)									
Ընդամենը	14	7	0	1	0	2	1	2	1

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղբուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	14	7		1		2	1	2	1
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անճնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)									
Ընդամենը	2175	1092	181	164	239	308	27	74	90
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2167	1086	181	164	238	308	27	73	90
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	7	5			1			1	
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1							
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+K+N+O)									
Ընդամենը	717	426	61	44	42	87	1	44	12
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	711	421	60	44	42	87	1	44	12
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	6	5	1						
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)									
Ընդամենը	188	88	11	13	20	31	1	16	8
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	187	88	10	13	20	31	1	16	8
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1		1						
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)									
Ընդամենը	236	157	33	4	5	21	0	16	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	234	155	33	4	5	21		16	
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	2	2							
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)									
Ընդամենը	1	1	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	1							
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)									
Ընդամենը	57	41	5	2	3	5	0	1	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	56	40	5	2	3	5		1	
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1							
Կրթություն (բաժին M)									
Ընդամենը	2	2	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	2							
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)									
Ընդամենը	32	19	0	1	3	6	0	1	2

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոփ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	31	18		1	3	6		1	2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1							
Կոմունալանհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին 0)									
Ընդամենը	201	118	12	24	11	24	0	10	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	200	117	12	24	11	24		10	2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1							

Աղյուսակ 6

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

Շրջանները	Ընդամենը գործող անհատ ձեռնարկատերեր	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	3072	335	281	248	2208
Ստեփանակերտ	1608	155	156	131	1166
Ասկերան	255	28	15	20	192
Հաղրոփ	219	28	20	17	154
Մարտակերտ	297	25	22	28	222
Մարտունի	418	70	29	29	290
Շահումյան	32	2	2	2	26
Շուշի	124	19	22	9	74
Քաշաթաղ	119	8	15	12	84

Աղյուսակ 7

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը գործող անհատ ձեռնարկատերեր	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ստեփանակերտ	52.4	46.3	55.5	52.8	52.8
Ասկերան	8.3	8.3	5.4	8.1	8.7
Հաղրոփ	7.1	8.3	7.1	6.9	7.0
Մարտակերտ	9.7	7.5	7.8	11.3	10.0
Մարտունի	13.6	20.9	10.3	11.7	13.1
Շահումյան	1.0	0.6	0.7	0.8	1.2
Շուշի	4.0	5.7	7.8	3.6	3.4
Քաշաթաղ	3.9	2.4	5.4	4.8	3.8

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը գործող անհատ ձեռնարկատերեր	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	10.9	9.1	8.1	71.9
Ստեփանակերտ	100.0	9.6	9.7	8.2	72.5
Ասկերան	100.0	11.0	5.9	7.8	75.3
Հաղրուֆ	100.0	12.8	9.1	7.8	70.3
Մարտակերտ	100.0	8.4	7.4	9.4	74.8
Մարտունի	100.0	16.8	6.9	6.9	69.4
Շահումյան	100.0	6.3	6.3	6.3	81.2
Շուշի	100.0	15.3	17.7	7.3	59.7
Քաշաթաղ	100.0	6.7	12.6	10.1	70.6

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների ու հատվածների և գործելու տևողության

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	3072	335	281	248	2208
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)						
	Ընդամենը՝ որից	3	1			2
01	Գյուղատնտեսություն, որսորդու քյուն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագավառներում	3	1			2
Հանքագործական արդյունաբերություն(բաժին C)						
	Ընդամենը՝ որից	1	1			
14	Հանքագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1	1			
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)						
	Ընդամենը՝ որից	162	34	18	17	93
15	Սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրություն	102	19	9	10	64
20	Բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրատեսակների արտադրություն, բացի կահույքից	26	8	8	5	5
26	Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	13	3	1		9
28	Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	9	1		1	7
36	Կահույքի և ուրիշ խմբավորումներում չներառված այլ արտադրատեսակների արտադրություն	12	3		1	8
Շինարարություն (բաժին F)						

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	Ընդամենը՝ որից	14	1	3	1	9
45	Շինարարություն	14	1	3	1	9
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին Գ)						
	Ընդամենը՝ որից	2175	183	171	155	1666
50	Ավտոմեքենաների, մոտոցիկլների առևտուր, տեխնիկական սպասարկում և նորոգում	159	16	17	16	110
52	Մանրածախ առևտուր, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	2016	167	154	139	1556
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին Դ)						
	Ընդամենը՝ որից	188	37	35	25	91
55	Հյուրանոցների և ռեստորանների կողմից մատուցվող ծառայություններ	188	37	35	25	91
Տրանսպորտ և կապ (բաժին Ե)						
	Ընդամենը՝ որից	236	35	26	22	153
60	Ցամաքային տրանսպորտի գործունեություն	204	29	22	18	135
63	Օժանդակ և լրացուցիչ տրանսպորտի գործունեություն	1				1
64	Կապ	31	6	4	4	17
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին Զ)						
	Ընդամենը՝ որից	1				1
67	Ֆինանսական միջնորդություն և սպահովագրության բնագավառում օժանդակ գործունեություն	1				1
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին Է)						
	Ընդամենը՝ որից	57	7	6	7	37
70	Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ	5	1	1		3
71	Մեքենաների և սարքավորանքի վարձակալում առանց սպասարկող անձնակազմի, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի վարձույթ	10	2	1		7
73	Հետազոտություններ և մշակումներ	1			1	
74	Այլ տեսակի ծառայությունների մատուցում սպառողներին	41	4	4	6	27
Կրթություն (բաժին Ը)						
	Ընդամենը՝ որից	2				2
80	Կրթություն	2				2
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին Ն)						
	Ընդամենը՝ որից	32	4	3	3	22
85	Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	32	4	3	3	22
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին Օ)						
	Ընդամենը՝ որից	201	32	19	18	132

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
92	Հանգստի և զվարճությունների կազմակերպման, մշակույթի և սպորտի բնագավառների գոր- ծունեություն	27	9	5	1	12
93	Անհատական ծառայություն- ների մատուցում	174	23	14	17	120

Աղյուսակ 10

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործունեության միայն մեկ տեսակ ունեցող գործող անհատ
ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԳ-ի բաժինների և հատվածների**

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերե- րի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամե- նի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2982	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անասնապահական տնտեսություն (բաժին A)				
	Ընդամենը՝ որից	3	100.0	0.1
01	Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագա- վառներում	3	100	0.1
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)				
	Ընդամենը՝ որից	1	100.0	0.0
14	Հանքագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1	100.0	0.0
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)				
	Ընդամենը՝ որից	151	100.0	5.1
15	Մննդամթերքի, ներառյալ խմիչքները, արտադրություն	94	62.3	3.2
20	Բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրա-տեսակների արտադրություն, բացի կահույքից	24	15.9	0.8
26	Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	13	8.6	0.4
28	Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	8	5.3	0.3
36	Կահույքի և ուրիշ խմբավորում ներում չներառված այլ արտա-դրատեսակների արտադրու-թյուն	12	7.9	0.4
Շինարարություն (բաժին F)				
	Ընդամենը՝ որից	14	100.0	0.5
45	Շինարարություն	14	100.0	0.5
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)				
	Ընդամենը՝ որից	2123	100.0	71.2
50	Ավտոմեքենաների, մոտոցիկլների առևտուր, տեխնիկական սպասարկում և նորոգում	154	7.3	5.2
52	Մանրածախ առևտուր, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	1969	92.7	66.0
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)				
	Ընդամենը՝ որից	144	100.0	5.9

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերերի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
55	Հյուրանոցների և ռեստորանների կողմից մատուցվող ծառայություններ	144	100.0	5.9
Տրանսպորտ և կապ (բաժին J)				
	Ընդամենը՝ որից	229	100.0	7.7
60	Ցամաքային տրանսպորտի գործունեություն	201	87.8	6.8
64	Կապ	28	12.2	0.9
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)				
	Ընդամենը՝ որից	1	100.0	0.0
67	Ֆինանսական միջնորդություն և ապահովագրության բնագավառում օժանդակ գործունեություն	1	100.0	0.0
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)				
	Ընդամենը՝ որից	53	100.0	1.8
70	Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ	4	7.5	0.1
71	Մեքենաների և սարքավորանքի վարձակալում առանց սպասարկող անձնակազմի, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի վարձույթ	9	17.0	0.3
73	Հետազոտություններ և մշակումներ	1	1.9	0.0
74	Այլ տեսակի ծառայությունների մատուցում սպառողներին	39	73.6	1.3
Կրթություն (բաժին M)				
	Ընդամենը՝ որից	2	100.0	0.1
80	Կրթություն	2	100.0	0.1
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)				
	Ընդամենը՝ որից	32	100.0	1.1
85	Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	32	100.0	1.1
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)				
	Ընդամենը՝ որից	196	100.0	6.5
92	Հանգստի և զվարճությունների կազմակերպման, մշակույթի և սպորտի բնագավառների գործունեություն	23	11.7	0.7
93	Անհատական ծառայությունների մատուցում	173	88.3	5.8

Աղյուսակ 11

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի հասույթի բաշխումն ըստ ՏԳՏԳ -ի բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	24217389.8	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	21803570.1	x	100.0
փոքր	1388606.8	x	100.0

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
միջին	1025212.9	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)			
Ընդամենը	4000.0	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	4000.0	100.0	0.0
Հանքագործական արդյունաբերություն(բաժին C)			
Ընդամենը	0.0		0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	0.0		0.0
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)			
Ընդամենը	1074420.5	100.0	4.4
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	894870.2	83.3	4.1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	179550.3	16.7	12.9
Շինարարություն (բաժին F)			
Ընդամենը	165103.4	100.0	0.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	165103.4	100.0	0.8
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)			
Ընդամենը	21745508.5	100.0	89.8
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	19594958.4	90.1	89.9
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1125337.2	5.2	81.0
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1025212.9	4.7	100.0
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+K+N+O)			
Ընդամենը	1228356.4	100.0	5.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1144637.1	93.2	5.2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	83719.3	6.8	6.1
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)			
Ընդամենը	512100.0	100.0	2.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	510950.0	99.8	2.3
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1150.0	0.2	0.1
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)			
Ընդամենը	331003.8	100.0	1.4
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	312128.8	94.3	1.4
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	18875.0	5.7	1.4
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)			
Ընդամենը	1242.0	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1242.0	100.0	0.0
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպասարկումներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)			
Ընդամենը	124515.2	100.0	0.5
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	84504.5	67.9	0.4

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	40010.7	32.1	2.9
Կրթություն (բաժին M)			
Ընդամենը	474.0	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	474.0	100.0	0.0
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)			
Ընդամենը	83554.3	100.0	0.4
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	76485.7	91.5	0.4
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	7068.6	8.5	0.5
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)			
Ընդամենը	175467.1	100.0	0.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	158852.1	90.5	0.7
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	16615.0	9.5	1.2

Աղյուսակ 12

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հասույթի, աշխատավարձի և և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով(տոկոսով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
գերփոքր	99.3	99.1	99.6	99.5	99.7	100.0	100.0	98.4	100.0
փոքր	0.6	0.9	0.4	0.5	0.3			1.6	
միջին	0.1	0.1							
Հասույթը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
գերփոքր	90.0	86.4	99.9	90.9	91.4	100.0	100.0	96.6	100.0
փոքր	5.8	7.0	0.1	9.1	8.6			3.4	
միջին	4.2	6.6							
Աշխատավարձ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
գերփոքր	88.5	84.8	97.5	82.6	95.5	100.0	100.0	75.2	100.0
փոքր	9.5	11.9	2.5	17.4	4.5			24.8	
միջին	2.0	3.3							

Աղյուսակ 13

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի միջին ամսական անվանական աշխատավարձի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	գերփոքր	փոքր	միջին
Ընդամենը	100.0	98.6	106.5	147.9
Ստեփանակերտ	100.0	97.2	111.2	148.4
Ասկերան	100.0	100.6	81.0	
Հաղրուք	100.0	98.8	106.1	
Մարտակերտ	100.0	99.5	111.4	
Մարտունի	100.0	100.0		
Շահումյան	100.0	100.0		
Շուշի	100.0	101.9	94.8	
Քաշաթաղ	100.0	100.0		

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի
բաշխումն ըստ սեռի՝ շրջանային կտրվածքով**

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը	3072	1777	1295	57.8	42.2
ք. Ստեփանակերտ	1608	965	643	60.0	40.0
Ասկերան	255	149	106	58.4	41.6
Հաղրուք	219	118	101	53.9	46.1
Մարտակերտ	297	152	145	51.2	48.8
Մարտունի	418	249	169	59.6	40.4
Շահումյան	32	15	17	46.9	53.1
Շուշի	124	71	53	57.3	42.7
Քաշաթաղ	119	58	61	48.7	51.3

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն
ըստ սեռի՝ ՏԳՏԳ բաժիններով**

	Ընդամենը, մարդ	որից՝	
		տղամարդ	կին
Ընդամենը	3072	1777	1295
Գ-յուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	3	3	
Հանքագործական արդյունաբերություն(բաժին C)	1	1	
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	162	114	48
Շինարարություն (բաժին F)	14	12	2
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	2175	1132	1043
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	188	108	80
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	236	220	16
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	1		1
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	57	40	17
Կրթություն (բաժին M)	2	1	1
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	32	25	7
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	201	121	80

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետագա
գործարար ծրագրի՝ շրջաններով**

	Ընդա- մենը	Ստե- փանա- կերտ	Ասկե- րան	Հաղրուք	Մար- տա- կերտ	Մար- տունի	Շա- հում- յան	Շուշի	Քաշա- թաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	3072	1608	255	219	297	418	32	124	119
ընդլայնել գործունեությունը	1266	824	26	84	138	117	3	55	19
գործել նույն ծավալով	1125	367	149	79	143	233	23	65	66
սահմանափակել գործունեությունը	383	227	58	27	10	47	2	3	9
դժվարացել են սպասախանել	298	190	22	29	6	21	4	1	25

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետազա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ընդլայնել գործունեությունը	41.2	51.3	10.2	38.4	46.5	28.0	9.4	44.4	16.0
գործել նույն ծավալով	36.6	22.8	58.4	36.1	48.1	55.7	71.9	52.4	55.4
սահմանափակել գործունեությունը	12.5	14.1	22.8	12.3	3.4	11.3	6.2	2.4	7.6
դժվարացել են պատասխանել	9.7	11.8	8.6	13.2	2.0	5.0	12.5	0.8	21.0

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետազա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	100.0	52.4	8.3	7.1	9.7	13.6	1.0	4.0	3.9
ընդլայնել գործունեությունը	100.0	65.1	2.1	6.6	10.9	9.3	0.2	4.3	1.5
գործել նույն ծավալով	100.0	32.6	13.2	7.0	12.7	20.7	2.1	5.8	5.9
սահմանափակել գործունեությունը	100.0	59.3	15.1	7.0	2.6	12.3	0.5	0.8	2.4
դժվարացել են պատասխանել	100.0	63.8	7.4	9.7	2.0	7.1	1.3	0.3	8.4

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետազա գործարար ծրագրի՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

	Ընդամենը	որից՝ ըստ հետազա գործարար ծրագրի			
		ընդլայնել գործունեությունը	գործել նույն ծավալով	սահմանափակել գործունեությունը	դժվարացել են պատասխանել
Ընդամենը	3072	1266	1125	383	298
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	3	1	1		1
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	1	1			
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	165	36	64	31	34
Շինարարություն (բաժին F)	14	5	4	1	4
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և	2175	987	787	217	184

	Ընդամենը	որից՝ ըստ հետագա գործարար ծրագրի			
		ընդլայնել գործունեությունը	գործել նույն ծավալով	սահմանափակել գործունեությունը	դժվարացել են պատասխանել
անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)					
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	185	59	73	37	16
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	236	73	88	55	20
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	1		1		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	57	12	22	12	11
Կրթություն (բաժին M)	2	1	1		
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	32	11	15	3	3
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	201	80	69	27	25

Աղյուսակ 20

Վնասագոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի հետագա գործարար ծրագրերը՝ ըստ սեռային բաշխմանը

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	3072	1777	1295	100.0	100.0
ընդլայնել գործունեությունը	1266	718	548	40.4	42.3
գործել նույն ծավալով	1125	659	466	37.1	36.0
սահմանափակել գործունեությունը	383	238	145	13.4	11.2
դժվարացել են պատասխանել	298	162	136	9.1	10.5

Աղյուսակ 21

Վնասագոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի քիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարծն	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	3072	1608	255	219	297	418	32	124	119
Բնակչության անվճարունակությունը	216	20	22	25	106	5	5	1	32
Անհավասար մրցակցությունը	414	246	27	67	5	36	3	17	13
Ֆինանսական վիճակը	375	91	40	12	57	113	9	31	22
Հարկային քաղաքականություն	59	37	2		1	9		3	7
Խանգարող խնդիրներ չկան	1635	1056	91	71	107	223	2	54	31
Այլ տեսակի պայմաններ	134	23	47	19	5	21		8	11
Դժվարանում են պատասխանել	239	135	26	25	16	11	13	10	3

**Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը
խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)**

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոս	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	7.0	1.2	8.6	11.4	35.7	1.2	15.6	0.8	26.9
Անհավասար մրցակցությունը	13.5	15.3	10.6	30.6	1.7	8.6	9.4	13.7	10.9
Ֆինանսական վիճակը	12.2	5.7	15.7	5.5	19.2	27.0	28.1	25.0	18.5
Հարկային քաղաքականություն	1.9	2.3	0.8	0.0	0.3	2.2	0.0	2.4	5.9
Խանգարող խնդիրներ չկան	53.2	65.7	35.7	32.4	36.0	53.3	6.3	43.5	26.1
Այլ տեսակի պայմաններ	4.4	1.4	18.4	8.7	1.7	5.0	0.0	6.5	9.2
Դժվարանում են պատասխանել	7.8	8.4	10.2	11.4	5.4	2.6	40.6	8.1	2.5

**Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը
խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)**

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոս	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	100.0	52.4	8.3	7.1	9.7	13.6	1.0	4.0	3.9
Բնակչության անվճարունակությունը	100.0	9.3	10.2	11.6	49.1	2.3	2.3	0.5	14.8
Անհավասար մրցակցությունը	100.0	59.4	6.5	16.2	1.2	8.7	0.7	4.1	3.1
Ֆինանսական վիճակը	100.0	24.3	10.7	3.2	15.2	30.1	2.4	8.3	5.9
Հարկային քաղաքականություն	100.0	62.7	3.4	0.0	1.7	15.3	0.0	5.1	11.9
Խանգարող խնդիրներ չկան	100.0	64.6	5.6	4.3	6.5	13.6	0.1	3.3	1.9
Այլ տեսակի պայմաններ	100.0	17.2	35.1	14.2	3.7	15.7	0.0	6.0	8.2
Դժվարանում են պատասխանել	100.0	56.5	10.9	10.5	6.7	4.6	5.4	4.2	1.3

**Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը
խանգարող առաջնահերթ խնդիրները՝ ՏԳՏԴ բաժիններով**

	Ընդամենը	Բնակչության անվճարունակություն	Անհավասար մրցակցություն	Ֆինանսական վիճակը	Հարկային քաղաքականություն	Խանգարող խնդիրներ չկան	Այլ տեսակի պայմաններ	Դժվարանում են պատասխանել
Ընդամենը	3072	216	414	375	59	1635	134	239
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	3			1		1		1
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	1			1				

	Ընդամենը	Բնակչության անվտանգության ընթացք	Անհավասար մրցակցություն	Ֆինանսական վիճակ	Հարկային դիրքի կայունություն	Խանութային խնդիրներ	Այլ տեսակի պայմաններ	Դժվարանում եմ պատասխանել
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	162	5	33	30	8	69	9	8
Շինարարություն (բաժին F)	14					13		1
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգ- տագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	2175	180	215	275	36	1216	81	172
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	188	17	43	24	5	85	7	7
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	236	5	66	25	4	109	10	17
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	1					1		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	57	3	7	6	3	28	5	5
Կրթություն (բաժին M)	2					1		1
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	32		3	2	2	15	1	9
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	201	6	47	11	1	97	21	18

Աղյուսակ 25

**Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի սեռային բաշխումն ըստ քիզնեսի
գարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների**

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը որից՝	3072	1777	1295	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	216	110	106	6.2	8.2
Անհավասար մրցակցությունը	414	244	170	13.7	13.1
Ֆինանսական վիճակը	375	200	175	11.2	13.5
Հարկային քաղաքականություն	59	39	20	2.2	1.6
Խանութային խնդիրներ չկան	1635	951	684	53.5	52.8
Այլ տեսակի պայմաններ	134	81	53	4.6	4.1
Դժվարանում եմ պատասխանել	239	152	87	8.6	6.7

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության
 Ազգային Վիճակագրության ծառայություն

**ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՉԱՆՑ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԲԻԶՆԵՍ
 (ՉԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՌԵԳԻՍՏՐԻ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ
 (տարեկան)**

20 թվականի արդյունքներով

Ներկայացվում է՝	Ներկայացնում են՝	Ներկայացման ժամկետը՝
Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային բաժին	առևտրային իրավաբանական անձինք	մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 25-ը

1. Իրավաբանական անձի ծածկագիրը (ութանիշ թիվ)
 (ըրացվում է համաձայն գրանցման վկայականի)

2. Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը
 (ըրացվում է համաձայն գրանցման վկայականի)

3. Հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ութանիշ թիվ)
 (ըրացվում է հարկային մարմնի կողմից տրված համարը)

Եթե համաձայն եք, որ այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց հարցման դեպքում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից տրամադրվեն հաջորդ 4-ից 15 կետերի տվյալները, ապա այստեղ   նշեք «ԱՅՈ»։ Եթե համաձայն եք միայն որոշ ցուցանիշների տրամադրման հետ, ապա «ԱՅՈ», նշումը կատարեք համապատասխան կետերի դիմաց։

4. Իրավաբանական անձի լրիվ անվանումը

5. Կազմակերպական-իրավական ձևը

6. Հիմնադիրները (մասնակիցները)**

1. պետություն 2. համայնք 3. իրավաբանական անձ 4. քաղաքացի

1 2 3 4

Օտարերկրյա մասնակցի առկայության դեպքում անհրաժեշտ է կատարել նշում

7. Իրավաբանական անձի գտնվելու վայրը

շրջանը _____ ծածկագիրը* համայնքը _____ ծածկագիրը*

բնակավայրը _____ փոստային դասիչը / / / / / / / /

փողոցը, շենքը, բնակարանը _____ հեռախոս(ներ)ը _____

Էլեկտրոնային հասցեն (e-mail) _____

8. Հաշվետու տարում իրականացված գործունեության տեսակ(ներ)ը

1. _____	ծածկագիրը*	____
2. _____	ծածկագիրը*	____
3. _____	ծածկագիրը*	____
4. _____	ծածկագիրը*	____
... _____	ծածկագիրը*	____

<p>9. Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից ստացված զուտ հասույթը (առանց ավելացված արժեքի և ակցիզ-գային հարկերի)՝ ըստ 8-րդ կետում նշված գործունեության տեսակների ☐</p> <p>1. _____ հազ. դրամ 2. _____ հազ. դրամ 3. _____ հազ. դրամ 4. _____ հազ. դրամ ... _____ հազ. դրամ</p>	<p>10. Աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը, հաշվարկված աշխատավարձն ու դրան հավասարեցված միջոցները ըստ 8-րդ կետում նշված գործունեության տեսակների*** ☐</p> <p>1. _____ մարդ _____ հազ. դրամ 2. _____ մարդ _____ հազ. դրամ 3. _____ մարդ _____ հազ. դրամ 4. _____ մարդ _____ հազ. դրամ ... _____ մարդ _____ հազ. դրամ</p>
<p>ընդամենը _____ հազ. դրամ</p>	<p>ընդամենը _____ մարդ _____ հազ. դրամ</p>

11. Գործունեության հիմնական տեսակի իրականացման վայրը

(ըրացվում է, եթե տարբերվում է կետ 7-ում լրացված հասցեից)

շրջանը _____ ծածկագիրը*   համայնքը _____ ծածկագիրը*

բնակավայրը _____ փոստային դասիչը / / / / / / / /

փողոցը, շենքը, բնակարանը _____ հեռախոս(ներ)ը _____

12. Հաշվետու տարվա այն ամիսներին, երբ իրավաբանական անձը գործել է, անհրաժեշտ է կատարել նշում (v)

հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս	օգոստոս	սեպտեմբեր	հոկտեմբեր	նոյեմբեր	դեկտեմբեր
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսիքն է Ձեր գործարար ծրագիրը.

1. ընդլայնել գործունեությունը 2. գործել նույն ծավալներով 3. սահմանափակել գործունեությունը 4. դժվարանում եմ պատասխանել

14. Ինչն է խանգարում Ձեր բիզնեսի զարգացմանը, նշեք առաջնահերթ խնդիրները

1. _____
 2. _____
 3. _____

15. Տեղեկություններ մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների (այդ թվում՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքից դուրս), անվանման, գտնվելու վայրի և այլնի մասին

Տնօրենի անուն, ազգանուն _____ /ստորագրություն/ _____

Կ.Տ.

Ներկայացման ամսաթիվը _____

* Ծածկագրերը լրացվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից՝ ընկերակերպով իրավաբանական անձի համապատասխան մասնագետների հետ
 ** Սի քանի հիմնադրի (մասնակցի) դեպքում նշումները (v) կատարվում են միաժամանակ՝ համապատասխան վանդակներում
 *** Աշխատողների թվաքանակի՝ ըստ գործունեության տեսակների բաշխվածության վերաբերյալ ճշգրիտ տվյալների բացակայության դեպքում խնդրում ենք տալ Ձեր մոտավոր գնահատականները

**ՀՐԱՀԱՆԳ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՅ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԲԻԶՆԵՍ(ՉԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՈՒԳԻՍՏՐԻ
ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻ ԼՐԱՑՄԱՆ**

Ի Ը Ն Ղ Հ Ա Ն Ո Ւ Ր Դ Ր ՈՒ Յ Թ Ն Ե Ր

1. Սույն հրահանգով սահմանվում է «Իրավաբանական անձանց վիճակագրական բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի հարցաթերթի» (այսուհետ՝ հարցաթերթ) լրացման կարգը:

2. Հարցաթերթը ներկայացվում է համաձայն «Պետական վիճակագրության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի, օրենքով սահմանված կարգով՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից հաստատված «Պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրի», Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Վիճակագրական տեղեկությունների ներկայացման կարգը հաստատելու մասին» N5 և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի վարման կարգը հաստատելու մասին» N6 որոշումների:

3. Տրամադրված տեղեկությունների գաղտնիությունը երաշխավորվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

4. Հարցաթերթը ներկայացնում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի բաժնում գրանցված առևտրային իրավաբանական անձինք, որոնք այդ մասին նախապես տեղեկացվում են:

5. Հարցաթերթը ներկայացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային բաժին՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 25-ը:

6. Հարցաթերթը լրացվում է հաշվետու տարվա արդյունքների հիման վրա:

7. Բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրը վիճակագրական տեղեկատվական ռեգիստր է՝ որը վարվում է վիճակագրական դիտարկումների անցկացման, դրանց ընտրանքի կառուցման աշխատանքների կազմակերպման, համակարգման և իրականացման նպատակով:

8. Հարցաթերթի տվյալները լրացվում են վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների կողմից, ինքնուրույնաբար, բացառությամբ մեկ աստղանիշով նշված վանդակների (ծածկագրերի), որոնք լրացվում են պետական վիճակագրություն իրականացնող մարմնի աշխատակիցների կողմից՝ քննարկելով իրավաբանական անձի համապատասխան մասնագետների հետ:

9. Պետական վիճակագրության մասին օրենսդրության խախտումը վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների, ինչպես նաև պետական վիճակագրություն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձանց համար առաջացնում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

10. Վիճակագրական տեղեկությունների ներկայացման հետ կապված այլ խնդիրները կարգավորվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

ՈՒ Լ Ր Ա Ց Մ Ա Ն Կ Ա Ր Գ Ը

11. Հարցաթերթում պարունակվող տվյալներն նախատեսված են բացառապես վիճակագրական նպատակներով օգտագործման համար: Այլ մարմիններին կամ երրորդ անձանց դրանք կարող են տրամադրվել վիճակագրական տեղեկատվություն տրամադրող իրավաբանական անձի համաձայնության դեպքում, որի համար 4-ից մինչև 15 կետերի դիմաց շրջանակում հարցաթերթը լրացնողի կողմից լրացվում է «այո» կամ «ոչ»:

12. Հարցաթերթի **1-ին**՝ «իրավաբանական անձի ծածկագիրը» և **2-րդ**՝ «պետական ռեգիստրում գրանցման համարը» կետերը լրացվում են համաձայն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի կողմից տրված վկայականի համապատասխան տողերի: **3-րդ** կետում լրացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության կողմից տրված հարկ վճարողի հաշվառման համարը:

13. **4-րդ**՝ «իրավաբանական անձի լրիվ անվանումը», **5-րդ**՝ «կազմակերպական-իրավական ձևը», **6-րդ**՝ «հիմնադիրները (մասնակիցները)» և **7-րդ**՝ «իրավաբանական անձի գտնվելու վայրը» կետերը լրացվում են իրավաբանական անձանց կանոնադրության հիման վրա: Ընդ որում, մի քանի հիմնադրի (մասնակցի) առկայության դեպքում **6-րդ** կետում նշումները (v) կատարվում են միաժամանակ՝ համապատասխան վանդակներում, բացառությամբ բաժնետիրական ընկերությունների համար, որը լրացվում է բաժնետերերի գրանցամատյանի (ռեեստրի) հիման վրա:

14. **8-րդ**՝ «հաշվետու տարում իրականացված գործունեության տեսակները» կետում լրացվում են իրավաբանական անձի կողմից հաշվետու տարում իրականացված գործունեության բոլոր (և՛ հիմնական, և՛ ոչ հիմնական) տեսակներն՝ ըստ գուտ հասույթի նվազող հաջորդականության: Լրացումն իրականացվում է իրավաբանական անձի կողմից՝ քննարկելով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության համապատասխան մասնագետների հետ: Վերջիններս, իրենց հերթին, առաջնորդվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տնտեսական զարգացման նախարարության 2008թվականի հուլիսի 3-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական գործունեության դասակարգիչը կիրառման մեջ դնելու մասին» թիվ 1-2/80-Ն հրամանով:

15. **9-րդ**՝ «արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից ստացված գուտ հասույթը (առանց ավելացված արժեքի և ակցիզային հարկերի)» կետը լրացվում է հիմնվելով հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված սկզբունքների և կանոնների վրա: Նշված կետում լրացվող ցուցանիշների հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի 8-րդ կետում լրացված գործունեության տեսակների հաջորդականությանը:

16. **10-րդ** կետում լրացվում է աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը, հաշվարկված աշխատավարձն ու դրան հավասարեցված միջոցները տարվա համար:

Աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը ստանալու համար ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակից անհրաժեշտ է հանել աշխատողների հետևյալ կատեգորիաների թվաքանակը. հղիության և ծննդաբերության հետ կապված արձակուրդում գտնվող կանայք, ուսումնական հաստատություններում սովորող և ուսումնական արձակուրդում գտնվողները, իրենց հաշվին, ինչպես նաև վարչակազմի նախաձեռնությամբ առանց աշխատավարձի պահպանման արձակուրդում գտնվողները:

Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով, մասնավորապես, տարվա համար որոշվում է հաշվետու տարվա բոլոր ամիսների աշխատողների միջին ամսական թվաքանակների գումարը ամիսների թվի (12-ի) վրա բաժանելով:

Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով ամսվա համար հաշվարկվում է հաշվետու ամսվա յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա (ամսվա 1-ից մինչև 30 կամ 31, փետրվարի համար 28 կամ 29-ը) ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակի հանրագումարը (ներառյալ տոն (ոչ աշխատանքային) և հանգստյան օրերը), հաշվետու ամսվա օրացուցային օրերի թվի վրա բաժանելու միջոցով: Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը հանգստյան կամ տոն (ոչ աշխատանքային) օրերի համար ընդունվում է նախորդ աշխատանքային օրվա ցուցակային թվաքանակին հավասար:

Եթե աշխատողների ցուցակային թվաքանակի ամենօրյա հաշվառում չի տարվում, աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով հաշվետու ամսվա համար հաշվարկվում է նախորդ ամսվա վերջի և հաշվետու ամսվա վերջի ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակների գումարը 2-ի վրա բաժանելու միջոցով:

Աշխատողների թվաքանակի ըստ գործունեության տեսակների բաշխվածության վերաբերյալ ճշգրիտ տվյալների բացակայության դեպքում, նշված կետում կարելի է նշել նաև մոտավոր գնահատականներ: Այս կետում լրացված տվյալների հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի 8-րդ և 9-րդ կետում նշված գործունեության տեսակների հաջորդականությանը:

17. **11-րդ**՝ «գործունեության հիմնական տեսակի իրականացման վայրը» կետը լրացվում է, եթե իրավաբանական անձն իր գործունեությունն իրականացնում է մեկ այլ՝ գտնվելու վայրից տարբերվող վայրում:

18. **12-րդ**՝ «հաշվետու տարվա այն ամիսներին, երբ իրավաբանական անձը գործել է, անհրաժեշտ է կատարել նշում (v)» կետում կատարվում է նշում այն ամիսների վանդակներից ներքև գտնվող վանդակներում, որոնց ընթացքում իրավաբանական անձը գործել է:

Գործունեության իրականացումը ենթադրում է արտադրության ծավալի և (կամ) հաշվեգրված գուտ հասույթի առկայությունը գործունեության որևէ տեսակի գծով:

19. **13-րդ**՝ «նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսին է Չեր գործարար ծրագիրը» կետում ընտրվում է չորս նշված տարբերակներից որևէ մեկը:

20. **14-րդ**՝ կետում նշվում են իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող միևնույն երեք առաջնահերթ խնդիրներ:

21. **15-րդ**՝ «տեղեկություններ մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների (այդ թվում՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքից դուրս) անվանման, գտնվելու վայրի և այլնի մասին» կետը լրացնում են այն իրավաբանական անձինք, որոնք ունեն ներկայացուցչություններ, մասնաճյուղեր՝ ինչպես Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում, այնպես էլ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքից դուրս:

**ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ
 ԲԻԶՆԵՍ(ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՈՒԳԻՍՏՐԻ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ
 (տարեկան)**

20__ թվականի արդյունքներով

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ**

Ներկայացվում է՝	Ներկայացնում են՝	Ներկայացման ժամկետը՝
Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային բաժին	անհատ ձեռնարկատերերը	մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 25-ը

1. Պետական ռեզիստրում գրանցման համարը
 (լրացվում է համաձայն գրանցման վկայականի)

--	--	--	--

2. Հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ութանիշ թիվ)
 (լրացվում է հարկային մարմնի կողմից տրված համարը)

--	--	--	--

Եթե համաձայն եք, որ այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց հարցման ղեկավարում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից տրամադրվեն հաջորդ 3-ից 11 կետերի տվյալները, ապա այստեղ նշեք «ԱՅՈ»։ Եթե համաձայն եք միայն որոշ ցուցանիշների տրամադրման հետ, ապա «ԱՅՈ», նշումը կատարեք համապատասխան կետի դիմաց:

3. Անհատ ձեռնարկատերի անունը, ազգանունը _____

4. Անհատ ձեռնարկատերի գտնվելու վայրը

4.1 շրջանը _____ ծածկագիրը* համայնքը _____ ծածկագիրը*

4.2 բնակավայրը _____

4.3 փողոցը, շենքը, բնակարանը _____ փոստային դասիչը / / / / /

4.4 հեռախոս(ներ)ը _____

5. Անհատ ձեռնարկատերի գործունեության հիմնական տեսակի իրականացման վայրը

(լրացվում է, եթե չի հանրակրթական 4-րդ կետում լրացված հասցեի հետ)

5.1 շրջանը _____ ծածկագիրը* համայնքը _____ ծածկագիրը*

5.2 բնակավայրը _____

5.3 փողոցը, շենքը, բնակարանը _____ փոստային դասիչը / / / / /

5.4 հեռախոս(ներ)ը _____

6. Հաշվետու տարում իրականացված գործունեության տեսակ(ներ)ը

6.1 _____

6.2 _____

6.3 _____

6.4 _____

ծածկագիրը*

ծածկագիրը*

ծածկագիրը*

ծածկագիրը*

7. Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից ստացված հասույթը (առանց ավելացված արժեքի և ակցիզային հարկերի)՝ ըստ 6-րդ կետում նշված գործունեության տեսակների**

7.1 _____	հազ. դրամ ☐
7.2 _____	հազ. դրամ
7.3 _____	հազ. դրամ
7.4 _____	հազ. դրամ
ընդամենը _____	հազ. դրամ

8. Աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը, հաշվարկված աշխատավարձն ու դրան հավասարեցված միջոցները ըստ 6-րդ կետում նշված գործունեության տեսակների**

8.1 _____	մարդ	_____	հազ. դրամ ☐
8.2 _____	մարդ	_____	հազ. դրամ
8.3 _____	մարդ	_____	հազ. դրամ
8.4 _____	մարդ	_____	հազ. դրամ
ընդամենը _____	մարդ	_____	հազ. դրամ

9. Հաշվետու տարվա այն ամիսներին, երբ անհատ ձեռնարկատեր գործել է, անհրաժեշտ է կատարել նշում (v)

հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս	օգոստոս	սեպտեմբեր	հոկտեմբեր	նոյեմբեր	դեկտեմբեր

10. Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսիքն է Ձեր գործարար ծրագիրը.

1. ընդլայնել գործունեությունը 2. գործել նույն ծավալներով 3. սահմանափակել գործունեությունը 4. դժվարանում եմ պատասխանել

11. Ինչն է խանգարում Ձեր բիզնեսի զարգացմանը, նշեք առաջնահերթ խնդիրները

1. _____
2. _____
3. _____

Անհատ ձեռնարկատեր՝ _____

/ստորագրություն/

Կ.Տ.

Ներկայացման ամսաթիվը _____

* Ծածկագիրը լրացվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության մասնագետների կողմից՝ ընդարկելով անհատ ձեռնարկատերի հետ
 ** Աշխատողների թվաքանակի և հասույթի՝ ըստ գործունեության տեսակների բաշխվածության վերաբերյալ ճշգրիտ տվյալների բացակայության դեպքում ինդեքսները տալիս են մոտավոր գնահատականները

ՀՐԱՀԱՆԳ
ԱՆՀԱՏ ՉԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԲԻՋՆԵՍ(ՉԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՌԵԳԻՍՏՐԻ
ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻ ԼՐԱՑՄԱՆ

Ի.ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն հրահանգով սահմանվում է «Անհատ ձեռնարկատերերի վիճակագրական քիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի հարցաթերթի» (այսուհետ՝ հարցաթերթ) լրացման կարգը:

2. Հարցաթերթը ներկայացվում է համաձայն «Պետական վիճակագրության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի, օրենքով սահմանված կարգով՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից հաստատված «Պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրի», Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Վիճակագրական տեղեկությունների ներկայացման կարգը հաստատելու մասին» N5 և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում քիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի վարման կարգը հաստատելու մասին» N6 որոշումների:

3. Տրամադրված տեղեկությունների գաղտնիությունը երաշխավորվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

4. Հարցաթերթը ներկայացնում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի բաժնում գրանցված բոլոր անհատ ձեռնարկատերերը, որոնք այդ մասին նախապես տեղեկացվում են:

5. Հարցաթերթը ներկայացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային բաժին՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 25-ը:

6. Հարցաթերթը լրացվում է հաշվետու տարվա արդյունքների հիման վրա:

7. Բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրը վիճակագրական տեղեկատվական ռեգիստր է՝ որը վարվում է վիճակագրական դիտարկումների անցկացման, դրանց ընտրանքի կառուցման աշխատանքների կազմակերպման, համակարգման և իրականացման նպատակով:

8. Հարցաթերթի տվյալները լրացվում են վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների կողմից, ինքնուրույնաբար, բացառությամբ մեկ աստղանիշով նշված վանդակների (ծածկագրերի), որոնք լրացվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության ստորաբաժանումների կողմից:

9. Պետական վիճակագրության մասին օրենսդրության խախտումը վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների, ինչպես նաև պետական վիճակագրություն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձանց համար առաջացնում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

10. Վիճակագրական տեղեկությունների ներկայացման հետ կապված այլ խնդիրները կարգավորվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

II. ԼՐԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

11. Հարցաթերթում պարունակվող տվյալներն օգտագործվելու են բացառապես վիճակագրական նպատակներով օգտագործման համար: Այլ մարմիններին կամ երրորդ անձանց դրանք կարող են տրամադրվել վիճակագրական տեղեկատվություն տրամադրող անհատ ձեռնարկատիրոջ համաձայնության դեպքում, որի համար 3-ից մինչև 11 կետերի դիմաց շրջանակում հարցաթերթը լրացնողի կողմից լրացվում է «այո» կամ «ոչ»:

12. Հարցաթերթի 1-ին կետում՝ «պետական ռեգիստրում գրանցման համարը» լրացվում է համաձայն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի բաժնի կողմից տրված վկայականի համապատասխան տողերի: 2-րդ կետում լրացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության կողմից տրված հարկ վճարողի հաշվառման համարը:

13. 3-րդ՝ «անհատ ձեռնարկատերի անունը, ազգանունը», 4-րդ՝ «անհատ ձեռնարկատերի գտնվելու վայրը» կետերը լրացվում են անհատ ձեռնարկատերին տրված վկայականի հիման վրա:

14. 5-րդ՝ «անհատ ձեռնարկատերի գործունեության հիմնական տեսակի իրականացման վայրը» կետը լրացվում է, եթե չի համընկնում 4-րդ կետում լրացված հասցեի հետ:

15. 6-րդ՝ «հաշվետու տարում իրականացված գործունեության տեսակները» կետում լրացվում են անհատ ձեռնարկատերի կողմից հաշվետու տարում իրականացված գործունեության բոլոր (և՛ հիմնական, և՛ ոչ հիմնական) տեսակներն՝ ըստ հասույթի նվազող հաջորդականության: Լրացումն իրականացվում է

անհատ ձեռնարկատերի կողմից՝ քննարկելով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության համապատասխան մասնագետների հետ: Վերջիններս, իրենց հերթին, առաջնորդվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տնտեսական զարգացման նախարարության 2008 թվականի հուլիսի 3-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական գործունեության դասակարգիչը կիրառման մեջ դնելու մասին» թիվ 1-2/80-Ն հրամանով:

17. 7-րդ՝ «արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից ստացված հասույթը (առանց ավելացված արժեքի և ակցիզային հարկերի)» կետը լրացվում է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված սկզբունքների և կանոնների հիման վրա: Նշված կետում լրացվող ցուցանիշների հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի 6-րդ կետում լրացված գործունեության տեսակների հաջորդականությանը:

18. 8-րդ կետում լրացվում է աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը, հաշվարկված աշխատավարձն ու դրան հավասարեցված միջոցները տարվա համար:

Աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը ստանալու համար ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակից անհրաժեշտ է հանել աշխատողների հետևյալ կատեգորիաների թվաքանակը. հղիության և ծննդաբերության հետ կապված արձակուրդում գտնվող կանայք, ուսումնական հաստատություններում սովորող և ուսումնական արձակուրդում գտնվողները, իրենց հաշվին, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատիրոջ նախաձեռնությամբ առանց աշխատավարձի պահպանման արձակուրդում գտնվողները:

Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով, մասնավորապես, տարվա համար որոշվում է հաշվետու տարվա բոլոր ամիսների աշխատողների միջին ամսական թվաքանակների գումարը ամիսների թվի (12-ի) վրա բաժանելով:

Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով ամսվա համար հաշվարկվում է հաշվետու ամսվա յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա (ամսվա 1-ից մինչև 30 կամ 31, փետրվարի համար 28 կամ 29-ը) ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակի հանրագումարը (ներառյալ տոն (ոչ աշխատանքային) և հանգստյան օրերը), հաշվետու ամսվա օրացուցային օրերի թվի վրա բաժանելու միջոցով: Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը հանգստյան կամ տոն (ոչ աշխատանքային) օրերի համար ընդունվում է նախորդ աշխատանքային օրվա ցուցակային թվաքանակին հավասար:

Եթե աշխատողների ցուցակային թվաքանակի ամենօրյա հաշվառում չի տարվում, աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով հաշվետու ամսվա համար հաշվարկվում է նախորդ ամսվա վերջի և հաշվետու ամսվա վերջի ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակների գումարը 2-ի վրա բաժանելու միջոցով:

Աշխատողների թվաքանակի ըստ գործունեության տեսակների բաշխվածության վերաբերյալ ճշգրիտ տվյալների բացակայության դեպքում, նշված կետում կարելի է նշել նաև մոտավոր գնահատականներ: Այս կետում լրացված տվյալների հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի 6-րդ (ինչպես նաև 7-րդ) կետում նշված գործունեության տեսակների (գուտ հասույթների) հաջորդականությանը:

19. 9-րդ՝ «հաշվետու տարվա այն ամիսներին, երբ անհատ ձեռնարկատերը գործել է, անհրաժեշտ է կատարել նշում (v)» կետում կատարվում է նշում այն ամիսների վանդակներից ներքև գտնվող վանդակներում, որոնց ընթացքում ամիսներին անհատ ձեռնարկատերը գործել է:

Գործունեության իրականացումը ենթադրում է արտադրության ծավալի կամ հաշվեգրված գուտ հասույթի առկայությունը գործունեության որևէ տեսակի գծով:

20.10-րդ՝ «նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսիքն է Ձեր գործարար ծրագիրը» կետում ընտրվում է չորս նշված տարբերակներից որևէ մեկը:

21.11-րդ՝ կետում նշվում են իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող մինչև երեք առաջնահերթ խնդիրներ: